

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	KWALIFIKOWANA PIERWSZA POMOC
Punkty ECTS	4
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/ specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	mgr Łukasz Fabich mgr Robert Zenka

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	25	I/II	4
ćwiczenia	45	I/II	

3 - Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zrealizowanie zajęć z przedmiotu Podstawowe czynności BLS i nauczanie pierwszej pomocy w zakresie semestru pierwszego.

4 - Cele kształcenia

- C1** Uzyskanie przez studentów wiedzy obejmującej działania ratunkowe w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy, organizację opieki nad poszkodowanymi w systemie KSRG.
- C2** Wykorzystywanie umiejętności dotyczącej zabiegów ratujących życie chorym i poszkodowanym na poziomie kwalifikowanej pierwszej pomocy.
- C3** Wykształcenie postawy zgodnej z zasadami etyki oraz obowiązku przestrzegania tajemnicy dotyczącej informacji o wrażliwych i niewrażliwych danych osobowych.

5. Efekty uczenia się wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna i rozumie techniki symulacji medycznej w niezabiegowych dziedzinach medycyny	K_W 142
W_02	Student zna i rozumie zasady dekontaminacji	K_W 141
W_03	Student zna i rozumie zasady łańcucha przeżycia	K_W162

W_04	Student zna i rozumie zasady ewakuacji poszkodowanych z pojazdu	K_W 164
W_05	Student zna i rozumie zasady udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy	K_W 166
W_06	Student zna i rozumie wskazania do przyrządowego udrażniania dróg oddechowych	K_W 184
W_07	Studenta zna i rozumie wskazania do podjęcia tlenoterapii lub wentylacji zastępczej manualnej powietrzem lub tlenem oraz techniki ich wykonywania	K_W 185
W_08	Student zna i rozumie wskazania do wykonania defibrylacji zautomatyzowanej lub półautomatycznej oraz techniki ich wykonania	K_W 188
W_09	Student zna i rozumie zasady podejmowania działań zabezpieczających w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzenia	K_W202
W_10	Student zna i rozumie zasady segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji medycznej szpitalnej z wykorzystaniem systemów informatycznych, a także zasady zarządzania akcją medyczną w trakcie zdarzenia z dużą liczbą osób poszkodowanych	K_W 203
W_11	Student zna i rozumie techniki przygotowania pacjenta do transportu i opieki medyczne podczas transportu	K_W204
W_12	Student zna i rozumie zasady transportu pacjentów z obrażeniami ciała	K_W211
W_13	Student zna i rozumie podstawy prawne udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy	K_W 249
Umiejętności		
U_01	Student potrafi ocenić stan świadomości pacjenta	K_U56
U_02	Student potrafi układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń	K_U57
U_03	Student potrafi przygotować pacjenta do transportu	K_U74
U_04	Student potrafi przyrządowo udrażniać drogi oddechowe metodami nadgłośniowymi	K_U90
U_05	Student potrafi wdrażać tlenoterapię w zależności od potrzeb pacjenta i wspomagać oddech	K_U93
U_06	Student potrafi zaopatrywać rany z uwzględnieniem rodzaju i charakterystyki	K_U 95
U_07	Student potrafi tamować i zaopatrywać krwawienia lub krwotoki z użyciem opatrunków zwykłych, hemostatycznych i opaski uciskowej	K_U 96
U_08	Student potrafi prowadzić wentylację zastępczą z użyciem worka samorozrężalnego	K_U97
U_09	Student potrafi wykonać defibrylację elektryczną z użyciem defibrylatora zautomatyzowanego	K_U99
U_10	Student potrafi unieruchomić kończynę po urazie	K_U105
U_11	Student potrafi stabilizować i unieruchomić kręgosłup	K_U106

U_12	Student potrafi wdrażać odpowiednie postępowanie w odmie płucnowej zagrażającej życiu	K_U107
U_13	Student potrafi wdrażać procedury medyczne i działania ratunkowe w przypadku zdarzenia z dużą liczbą osób poszkodowanych	K_U122
U_14	Student potrafi wdrażać procedury medyczne i działania ratunkowe w przypadku wystąpienia terrorystycznego, chemicznego, biologicznego, radiacyjnego i nuklearnego	K_U123
U_15	Student potrafi udzielić kwalifikowanej pierwszej pomocy w nagłych stanach zagrożenia zdrowia i życia pochodzenia urazowego i nieurazowego	K_U129
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotowy do organizowania pracy i współpracy w zespole specjalistów, w tym przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Organizacja ratownictwa medycznego i kwalifikowanej pierwszej pomocy w aspekcie współpracy systemu PRM z KSRG. Bezpieczeństwo na miejscu zdarzenia. Wypadki jednostkowe, mnogie, masowe i katastrofy. Taktyka działań ratowniczych – TRIAGE..	3	-
W2	Ocena miejsca zdarzenia i mechanizmu urazu, ocena stanu poszkodowanego, badanie poszkodowanego w schemacie ITLS. Wywiad.	3	-
W3	Ewakuacja z miejsca zdarzenia. Wskazania do szybkiej ewakuacji. Procedury postępowania z poszkodowanym z obrażeniami ciała. Wstrząs – przyczyny, objawy, procedura postępowania.	3	-
W4	Przyczyny utraty przytomności. Postępowanie z poszkodowanym nieprzytomnym. Przyrządowe i bezprzyrządowe metody udrażniania dróg oddechowych. Wskazania, zasady i rodzaje tlenoterapii.	3	-
W5	Zagrożenia środowiskowe – hipotermia, odmrożenie, hipertermia, oparzenie, zatrucie, ukąszenie, użądlenie, pogryzienie.	3	-
W6	Nagłe zatrzymanie krążenia – objawy, wytyczne postępowania wg ERC. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa u dorosłych, dzieci i niemowląt.	2	-
W7	Ciała obce w drogach oddechowych – objawy, procedura postępowania postępowania. Zatrzymanie krążenia w sytuacjach szczególnych.	2	-
W8	Postępowanie w zakresie KPP z poszkodowanym w stanach zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego (incydenty wieńcowe, astma, POCHP, stany nagłe cukrzycy, drgawki, udar mózgu, ból brzucha).	3	-
W9	Psychologiczne aspekty wsparcia poszkodowanych.	2	-

W10	Podsumowanie wiedzy i przygotowanie do ćwiczeń	1	
	Razem liczba godzin wykładów	25	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Bezpieczeństwo własne, poszkodowanego, miejsca zdarzenia. Taktyka działań ratowniczych w wypadkach jednostkowych, mnogich, masowych i katastrofach.	3	-
C2	Ocena stanu poszkodowanego: badanie ABC, skala AVPU, wywiad SAMPLE.	4	-
C3	Szybkie badanie urazowe, badanie miejscowe. Rozpoznawanie stanów bezpośredniego zagrożenia zdrowotnego.	3	-
C4	Techniki ewakuacji poszkodowanych. Ewakuacja poszkodowanego z wykorzystaniem sprzętu przeznaczonego do działań ratunkowych realizowanych na poziomie KPP.	4	-
C5	Postępowanie w obrażeniach ciała, zaopatrywanie obrażeń narządu ruchu z wykorzystaniem materiału opatrunkowego i sprzętu przeznaczonego do działań ratunkowych realizowanych na poziomie KPP.	4	-
C6	Udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego (incydenty wieńcowe, astma, POCHP, stany nagłe cukrzycy, drgawki, udar mózgu, ból brzucha). Postępowanie we wstrząsie.	5	-
C7	Niedrożność dróg oddechowych u dorosłych i dzieci – postępowanie z poszkodowanym w stanie zadławienia i zachłyśnięcia. Udrażnianie dróg oddechowych – bezprzyrządowe i przyrządowe metody wykorzystywane na poziomie KPP.	3	-
C8	Nagłe zatrzymanie krążenia - rozpoznanie i zastosowanie algorytmu postępowania według ERC z wykorzystaniem technik stosowanych na poziomie KPP.	3	-
C9	Resuscytacja krążeniowo – oddechowa osoby dorosłej, dziecka i niemowlęcia – ćwiczenia w warunkach symulowanych.	3	-
C10	Resuscytacja krążeniowo – oddechowa w sytuacjach szczególnych, zastosowanie AED – ćwiczenia w warunkach symulowanych.	4	-
C11	Udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy w sytuacjach symulowanych.	4	-
C12	Udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy w sytuacjach symulowanych.	4	-
C13	Posumowanie zajęć. Wnioski dotyczące pracy własnej i samodoskonalenia się studentów.	1	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	45	-

7 – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykłady	M1- wykład informacyjny M2- wykład problemowy	Projektor multimedialny, procedury postępowania KPP

Ćwiczenia	M2- gra decyzyjna, analiza przypadku - <i>case study</i> , M5 - pokaz, ćwiczenia w sytuacji symulowanej, instruktaż	Zestaw R-1 (torba, szyny, deska z osprzętem), zestaw segregacyjny, maty segregacyjne, stanowisko do mycia rąk, rękawice diagnostyczne, preparat antyseptyczny do rąk, defibrylator automatyczny, zestaw imitacji obrażeń ciała, zestaw imitacji krwotoków, karimaty, fantom do resuscytacji osoby dorosłej, dziecka i niemowlęcia z osprzętem, fantom ewakuacyjny 30 i 90 kg, kaski motocyklowe, samochód osobowy wyposażony w gaśnicę, apteczkę i trójkąt ostrzegawczy.
------------------	--	--

8 - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) - wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) - podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykłady		P2 - test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F1 - „wejściówka” F2 - obserwacja/aktywność (przygotowanie do zajęć, obserwacja wykonywanych na zajęciach zadań) F5 - ćwiczenia sprawdzające umiejętności	P2 - egzamin praktyczny

8.2. Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Ćwiczenia				Wykłady
	F1	F2	F5	P2	P2
W_01	x	x		x	x
W_02	x	x		x	x
W_03	x	x		x	x
W_04	x	x		x	x
W_05	x	x		x	x
W_06	x	x		x	x
W_07	x	x		x	x
W_08	x	x		x	x
W_09	x	x		x	x
W_10	x	x		x	x
W_11	x	x		x	x
W_12	x	x		x	x
W_13	x	x		x	x
U_01		x	x	x	
U_02		x	x	x	
U_03		x	x	x	

U_04		x	x	x	
U_05		x	x	x	
U_06		x	x	x	
U_06		x	x	x	
U_08		x	x	x	
U_09		x	x	x	
U_10		x	x	x	
U_11		x	x	x	
U_12		x	x	x	
U_13		x	x	x	
U_14		x	x	x	
U_15		x	x	x	
K_01		x	x	x	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem przystąpienia do egzaminu z zakresu wykładów jest uzyskanie przez studenta pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń.

Wykłady (test sprawdzający wiedzę)

Zasady przyznawania ocen z testu:

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;
- 3,0 – 69% - 60%;
- 2,0 – poniżej 60%.

Egzamin poprawkowy odbywa się w formie testu sprawdzającego wiedzę z zakresu przedmiotu o zmienionym zestawie zadań. Zasady przyznawania oceny pozostają jak wyżej.

Ćwiczenia (egzamin praktyczny)

Egzamin polega na wykonaniu przez studenta czynności ratunkowych w zakresie kpp w sytuacji symulowanej na podstawie w scenariusza zdarzenia. Do każdego scenariusza zdarzenia (zadania praktycznego) przygotowana jest karta oceny/check-lista. Przydział zadań odbywa się poprzez losowanie. Maksymalna liczba punktów za wykonanie zadania wynosi 32. Popełnienie błędu krytycznego skutkuje przerwaniem przez nauczyciela wykonywania zadania i niezaliczeniem egzaminu praktycznego. Błędem krytycznym jest czynność nieprawidłowa lub zaniechanie wykonania koniecznej czynności, które w sytuacji rzeczywistej spowodowałoby znaczące pogorszenie stanu lub zgon osoby chorej lub poszkodowanej.

Kryteria przyznawania ocen z egzaminu praktycznego.

Liczba uzyskanych punktów	Przybliżona skala procentowa	Skala ocen
32,00 – 30,50	100% – 96%	Bardzo dobry (5)
30,40 – 28,90	95% - 91%	Dobry plus (4+)
28,80 – 27,30	90% - 86%	Dobry (4)
27,20 – 25,70	85% - 81%	Dostateczny plus (3+)
25,60 – 24,00	80% - 75%	Dostateczny (3)

Egzamin poprawkowy odbywa się według zasad i kryteriów opisanych powyżej, z tym że zdający losuje zadanie z puli zadań dodatkowych.

10. Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	70	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do egzaminu	10	
przygotowanie do realizacji ćwiczeń	5	
zapoznanie z literaturą	15	
suma godzin:	100	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	4	

12. Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

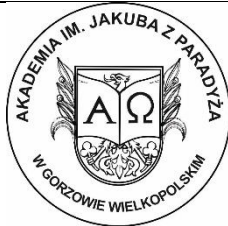
1. Campbell JE, Alson RL (red.): International Trauma Life Support – Ratownictwo przedszpitalne w urazach. Medycyna Praktyczna, Kraków 2022
2. Wytyczne resuscytacji 2020 Polska Rada Resuscytacji, Europejska Rada Resuscytacji, Kraków 2021.
3. 5. Kopta A., Mierzejewski J., Kołodziej G.: Kwalifikowana Pierwsza Pomoc. Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2016.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Guła P., Machała W., Brzozowski R.: Postępowanie przedszpitalne w obrażeniach ciała. Wydawnictwo lekarskie PZWL 2015
2. Styka L.: Ewakuacja i transport poszkodowanego. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2010.
3. Lejeune DA, Platt TE., Stoy Walt A.: Ratownik medyczny. Urban & Partner 2013.
4. Mackway-Jones K., Marsden J., Windle J.: Triage. Ratunkowa segregacja medyczna. Urban & Partner 2012.
5. Medycyna katastrof. Problemy organizacyjno – diagnostyczne. Wydawca: Wyższej Szkoły Ekonomii i Prawa im. Edwarda Lipińskiego, Kielce 2012.
6. Brongel L.: Złota godzina. Wydawnictwo Medyczne, Kraków 2007.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Iwona Ratuszniak
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	iwona.ajp@op.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	PODSTAWOWE ZABIEGI MEDYCZNE I TECHNIKI ZABIEGÓW MEDYCZNYCH
Punkty ECTS	7
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł / specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzony jest przedmiot	polski
Rok studiów	II
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	mgr Iwona Ratuszniak, mgr Renata Szczepankiewicz,

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	80	I / II	7
	80	II/ III	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiadomości z zakresu anatomii, fizjologii, farmakologii. Konieczna jest korelacja z przedmiotami kwalifikowana pierwsza pomoc i medyczne czynności ratunkowe.

4. Cele kształcenia

- C1.** Przekazanie studentom wiedzy niezbędnej do wykonania przez ratownika medycznego podstawowych zabiegów zgodnie z przepisami prawa dotyczącymi uprawnień dla tego zawodu.
- C2.** Kształtowanie u studentów umiejętności stosowania technik podstawowych zabiegów medycznych zgodnie z aktualną wiedzą medyczną.
- C3.** Kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie i życie pacjenta oraz poszanowania jego praw.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza – student zna i rozumie:		
W_01	Zna zasady aseptyki i antyseptyki oraz zasady pracy, w tym w warunkach wzmożonego reżimu epidemiologicznego.	K_W01, K_W167 K_W172,

W_02	Zna zasady wykonania, wskazania, przeciwwskazania oraz możliwe powikłania podstawowych zabiegów medycznych.	K_W01, K_W167 K_W168, K_W172 K_W174, K_W190 K_W193, K_W219 K_W227, K_W228, K_W194,
Umiejętności – student potrafi:		
U_01	Stosuje zasady aseptyki i antyseptyki podczas wykonywania zabiegów medycznych.	K_U94, K_U27 K_U34
U_02	Wykonuje zabiegi medyczne zgodnie z obowiązującą techniką oraz dobiera rodzaj sprzętu medycznego zależności od wieku i stanu pacjenta.	K_U56, K_U66 K_U67 K_U68, K_U69, K_U70, K_U71, K_U75, K_U78, K_U56, K_U59, K_U66, K_U67K_U68, K_U69, K_U94, K_U95, K_U96, K_U104, K_U105, K_U108, K_U116, K_U127
Kompetencje społeczne – student jest gotowy do:		
K_01	wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw	K_K03
K_02	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K06
K_03	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń – zakres wiedzy	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Niestacjonarnych
TEORIA SEMESTR II			
C1	Omówienie organizacji zajęć. Regulamin pracowni, program nauczania, literatura przedmiotu, warunki zaliczenia. Aseptyka i antyseptyka. Przejściowa, stała i infekcyjna flora bakteryjna bytująca na skórze rąk. Dekontaminacja rąk: rodzaje, zasady, nieprawidłowości.	2	
C2	Profilaktyka zakażeń w praktyce medycznej. Postępowanie z odpadami medycznymi i zużytym sprzętem. Dezynfekcja, sterylizacja.	2	
C3	Ocena stanu pacjenta w aspekcie funkcjonowania układów życiowo ważnych – układ oddechowy, układ krążenia. Interpretacja wyników oceny układu krążenia i układu oddechowego.	2	
C4	Skale służące do oceny stanu świadomości człowieka: AVPU, GCS. Ocena stanu neurologicznego na podstawie badania oczu. Ocena temperatury ciała. Interpretacja wyników oceny stanu świadomości i termoregulacji.	2	

C5	Drogi podawania leków. Zasady przygotowywania i podawania leków. Sposoby obliczania i przeliczania dawek leków. Droga pokarmowa podawania leków: p.o., s.l., p.r.: wskazania, niebezpieczeństwa i zasady	2	
C6	Wprowadzenie do wstrzyknień. Zasady podawania leków śródskórnio i podskórnio. Wskazania, przeciwwskazania, zagrożenia podawania drogą s.c oraz i.c	2	
C7	Standardowe i alternatywne podawanie leków drogą domięśniową. Zasady, wskazania, przeciwwskazania i niebezpieczeństwa podawania leków drogą i.m	2	
C8	Zasady podawania leków drogą dożylną. Zasady kaniulacji żył z użyciem igły tradycyjnej, kaniulą typu wenflon oraz igły typu motylek. Wskazania, przeciwwskazania i niebezpieczeństwa podawania leków drogą i.v.	2	
C9	Zasady podawania leków za pomocą kroplowego wlewu dożylnego oraz z wykorzystaniem pompy infuzyjnej.	2	
C10	Zasady pobierania krwi żyłnej i włosniczkowej do badań laboratoryjnych. Eliminowanie błędów przedlaboratoryjnych. Zasady pobierania krwi do badań wykonywanych w analizatorze parametrów krytycznych.	2	
C11	Glukometria i insulinoterapia w stanach nagłych. Heparyna drobnocząsteczkowa w profilaktyce zatorowości zagrażającej życiu	2	
C12	Tlenoterapia i nebulizacja – zasady, wskazania, przeciwwskazania, niebezpieczeństwa.	2	
C13	Zasady wykonywania wkłuć doszpikowych przy użyciu gotowych zestawów. Wskazania, przeciwwskazania i niebezpieczeństwa podawania leków drogą i.o	1	
TEORIA SEMESTR III			
C10	Omówienie wymagań edukacyjnych i sposobu weryfikacji efektów uczenia się w semestrze III.	1	
C11	Wskazania, przeciwwskazania, niebezpieczeństwa cewnikowania pęcherza moczowego. Rodzaje cewników moczowych.	2	
C12	Wskazania, przeciwwskazania, niebezpieczeństwa, zasady zakładania sondy do żołądka i płukania żołądka	2	
C13	Wskazania, przeciwwskazania, niebezpieczeństwa i zasady wykonywania lewatywy i wlewki doodbytniczej	2	
C14	Rany: przyczyny, rodzaje, objawy zagrożenia. Zasady zakładania opatrunków na rany czyste i zakażone. Opatrunki specjalistyczne. Desmurgia. Skład zestawu do szycia ran.	2	
C15	Krwawienia i krwotoki: przyczyny, rodzaje, objawy, zagrożenia. Postępowanie ratownicze w zranieniach, krwawieniach i krwotokach.	1	
C16	Podstawowe obrażenia w obrębie układu ruchu: złamania kości, skręcenia i zwichnięcia. Objawy i powikłania złamań, skręceń i zwichnięć. Zasady zakładania unieruchomień transportowych. Powikłania unieruchomień.	2	
C17	Oparzenia, odmrożenia, porażenie prądem elektrycznym: przyczyny, rodzaje, stopnie, zagrożenia, postępowanie ratownicze.	2	

C18	Skala RTS służąca do oceny ciężkości urazów w ratownictwie medycznym. Dokumentacja obowiązująca w ratownictwie medycznym. Utrwalenie wiadomości z zakresu semestru II	1	
	Razem liczba godzin ćwiczeń – zakres wiedzy	40	

Lp.	Treści ćwiczeń – zakres umiejętności	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
UMIEJĘTNOŚCI SEMESTR II			
C1	Analizowanie wykazu czynności ratowniczych wykonywanych przez ratownika medycznego. Higieniczne mycie i dezynfekcja rąk. Diagnostyczne zakładanie rękawic. Bezpieczne zdejmowanie rękawic. Chirurgiczne mycie i dezynfekcja rąk. Chirurgiczne zakładanie rękawic.	4	
C2	Segregowanie odpadów medycznych i zużytego sprzętu jednorazowego. Wykonywanie dezynfekcji powierzchni i sprzętu wielorazowego użytku roztworami roboczymi środków antyseptycznych. Przygotowanie narzędzi do sterylizacji.	4	
C3	Wykonywanie pomiarów i obserwacji służących do oceny układu krążenia: mierzenie ciśnienia tętniczego krwi metodą Korotkowa, określanie cech tętna, wykreślanie krzywej tętna, badanie nawrotu kapilarnego, obserwowanie zabarwienia i ciepłoty skóry. Interpretowanie wyników pomiarów. Wykonywanie ekg.	4	
C4	Wykonywanie pomiarów i obserwacji służących do oceny układu oddechowego: liczenie i obserwowanie oddechu, określanie rodzaju oddechu, badanie SpO ₂ za pomocą pulsoksymetru, obserwowanie zabarwienia skóry. Interpretowanie wyników pomiarów.	4	
C5	Mierzenie temperatury zewnętrznej ciała, wykreślanie krzywej temperatury, określanie typu gorączki na podstawie uzyskanego wykresu. Badanie świadomości według skali AVPU i GCS. Badanie oczu w ocenie zaburzeń świadomości i stanów nagłych.	4	
C6	Analizowanie wykazu leków do podania przez ratownika medycznego bez zlecenia lekarskiego. Wykonywanie obliczeń dotyczących dawkowania leków. Przygotowanie leków do podania drogą p.o i s.l	4	
C7	Przygotowanie zestawu do wykonywania wstrzyknień. Ćwiczenia manipulacyjne: montowanie strzykawki i igły, nabieranie leków z ampułki i fiolki zgodnie z obliczoną dawką leku, porządkowanie zestawu wraz z segregacją odpadów medycznych. Wykonywanie wstrzyknień śródskórnych i podskórnych	4	
C8	Wykonywanie wstrzyknień domięśniowych	4	
C9	Doskonalenie umiejętności wykonywania wstrzyknień domięśniowych. Wykorzystywanie alternatywnych sposobów podawania drogą domięśniową (mięsień czworogłowy uda, mięsień naramienny, mięsień pośladkowy po stronie brzusznej metodą Hochstettera i Sachtlebena)	2	

C10	Wykonywanie kaniulacji żył obwodowych igłą iniekcyjną, kaniulą typu wenflon, igłą typu motylek. Przygotowanie i podawanie iniekcji drogą dożylną.	4	
C11	Doskonalenie umiejętności kaniulacji żył obwodowych. Przygotowanie i podawanie leków w kroplowym wlewie dożylnym. Przygotowanie i podawanie leków z wykorzystaniem pompy infuzyjnej.	4	
C12	Doskonalenie umiejętności nakłuć żylnych. Pobieranie krwi żyłnej z wykorzystaniem systemu zamkniętego próżniowego. Pobieranie do badań krwi włóśniczkowej.	4	
C13	Doskonalenie umiejętności podawania leków drogą podskórną. Alternatywne sposoby podawania leków drogą s.c (strzykawki „insulinówki”, wstrzykiwacze typu PEN, ampułkostrzykawki)	2	
C14	Techniki tlenoterapii – przygotowanie zestawu i podawanie tlenu. Przygotowanie i podawanie leków metodą nebulizacji.	2	
C15	Technika wykonania wkłucia doszpicowego z użyciem gotowego zestawu. Przygotowanie i podawanie leków drogą i.o	5	
UMIEJĘTNOŚCI SEMESTR III			
C16	Wykonywanie procedur medycznych z zakresu semestru II – utrwalenie i doskonalenie umiejętności	5	
C17	Wykonywanie cewnikowania pęcherza moczowego u kobiety i mężczyzny.	8	
C18	Zakładanie sondy do żołądka i wykonywanie płukania żołądka	8	
C19	Przygotowanie i podawanie wlewek doodbytniczych. Wykonanie lewatywy	2	
C20	Wykonywanie opatrunków osłaniających. Zaopatrywanie ran czystych i zakażonych. Przygotowanie zestawu i pola zabiegowego do szycia rany, asystowanie przy zabiegu szycia rany.	8	
C21	Bandażowanie różnych okolic ciała.	8	
C22	Tamowanie krwotoków zewnętrznych.	4	
C23	Zaopatrywanie złamań otwartych. Wykonywanie unieruchomień transportowych w obrażeniach kości długich i stawów.	8	
C24	Zaopatrywanie oparzeń i odmrożeń.	4	
C25	Określanie stanu poszkodowanego z wykorzystaniem skali RTS. Sporządzanie dokumentacji medycznej.	4	
C25	Doskonalenie nabytych umiejętności wykonywania zabiegów medycznych. Podsumowanie pracy studentów. Analiza stopnia osiągniętych efektów kształcenia.	6	
	Razem liczba godzin ćwiczeń – zakres umiejętności	120	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia – zakres wiedzy	M1- wyjaśnienie, elementy wykładu M2- pogadanka, pytania i odpowiedzi	Projektor multimedialny, plansze anatomiczne: układu krążenia, układu oddechowego, układu kostnego, układu

		pokarmowego, układu moczowego, zdjęcia rtg obrażeń kostno-stawowych, wzory karty medycznych czynności ratunkowych, filmy dydaktyczne, „Chirurgiczne opracowanie rany”
Ćwiczenia – ćwiczenia zakres umiejętności	M2- gra decyzyjna (sytuacja ratownicza), analiza przypadku - <i>case study</i> , M5 – pokaz, ćwiczenia w sytuacji symulowanej, instruktaż.	Wyposażenie pracowni ratownictwa medycznego, check-listy, tablica multimedialna, dostęp do Internetu, kamera.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Ćwiczenia – zakres wiedzy	F1 – „wejściówki”	Semestr III P3 oceny uzyskane podczas semestru F1,F1*,F2 Semestr IV P1 – egzamin praktyczny
Ćwiczenia – zakres umiejętności	F1* – sprawdzian praktyczny umiejętności F2 - obserwacja podczas zajęć (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć)	

8.2. Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Ćwiczenia				
	F1	F1*	F2	P1	P3
W_01	x			x	x
W_02	x			x	x
U_01		x	x	x	x
U_02		x	x	x	x
K_01		x	x	x	x
K_02		x	x	x	x
K-03		x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Semestr II					
Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen formujących w semestrze Ocena końcowa powstaje w oparciu o wyliczenie średniej arytmetycznej.					
Kryteria przyznawania oceny końcowej					
Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej					
Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00

Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

Zaliczenie w terminie poprawkowym jest możliwe po uzyskaniu przez studenta pozytywnych ocen formujących – zaliczenie brakujących ćwiczeń w terminie dodatkowym ustalonym przez prowadzącego zajęcia. Kryteria przyznawania oceny pozostają jak wyżej.

Semestr III

Zasady przyznawania oceny końcowej

Warunkiem przystąpienia do egzaminu praktycznego jest uzyskanie pozytywnych ocen formujących w semestrze, czyli zaliczenie wszystkich ćwiczeń.

Egzamin praktyczny polega na wykonaniu 3 zabiegów zawartych w zestawach egzaminacyjnych wraz z ich omówieniem. Każdy zbieg oceniany jest wg check-listy. Na najniższą ocenę pozytywną należy uzyskać 75% możliwych do uzyskania punktów.

Kryteria przyznawania oceny z egzaminu praktycznego

Przybliżona skala procentowa	Skala ocen
100% – 96%	Bardzo dobry (5)
95% - 91%	Dobry plus (4+)
90% - 86%	Dobry (4)
85% - 81%	Dostateczny plus (3+)
80% - 75%	Dostateczny (3)

Egzamin poprawkowy odbywa się według zasad opisanych powyżej, z tym że zdający losuje zadania z puli zadań dodatkowych.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	160	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Zapoznanie z literaturą	10	
Przygotowanie do ćwiczeń	10	
Przygotowanie do egzaminu praktycznego	10	
Doskonalenie umiejętności	10	

suma godzin:	200	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	7	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2019 r. w sprawie medycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego (Dz.U. 2019, poz. 2479) ze zmianami z dnia 27 listopada (DZ.U.2020r. poz.2110)
2. Chrzęszczewska Anna: Bandażowanie. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021.
3. Budynek Małgorzata, Nowacki Cyprian: Opatrywanie ran. Wiedza i umiejętności. Wyd. Makmed, Lublin 2008
4. John Emory Campbell, Roy Lee Alson „ITLS INTERNATIONAL TRAUMA LIFE SUPPORT. Ratownictwo przedszpitalne w urazach”, Wydawnictwo Medycyna Praktyczna, Kraków 2022
5. Red. nauk. Klimaszewska K., Baranowska A., Krajewska-Kułak E. „Podstawowe zabiegi medyczne i pielęgnacyjne” PZWL. W-wa 2022

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Platt Thomas, Lejeune Debra A., Stoy Walt Alan „Ratownik medyczny” I wydanie polskie Juliusz Jakubaszko, Wydawnictwo medyczne Urban&Partner 2013
2. Nutbeam T., Daniels R.: Procedury zabiegowe. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012
3. Paciorek P., Patrzala A.: Medyczne czynności ratunkowe. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Iwona Ratuszniak
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	iwona.ajp@op.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.3.

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	CHOROBY WEWNĘTRZNE Z ELEMENTAMI ONKOLOGII
Punkty ECTS	3
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł / specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	II
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	DR NAUK MED. ROMAN KOŁODZIEJCZAK

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	25	II/III	3
ćwiczenia	15	II/III	
zajęcia praktyczne	30	II/III	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczona anatomia, fizjologia z elementami fizjologii klinicznej, patologia
--

4. Cele kształcenia

- C1** – Przekazanie wiedzy na temat kategorii, etiologii i leczenia chorób wewnętrznych.
- C2** – Nabycie umiejętności diagnozowania wybranych stanów zagrożenia życia wynikających z chorób wewnętrznych oraz działania ratownicze w tym zakresie
- C3** – Rozwijanie umiejętności kierowania się dobrem pacjenta.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
----------------------------------	--------------------------------	---

Wiedza - student zna i rozumie		
W_01	problemy wynikające z niepełnosprawności i chorób przewlekłych;	KW_128
W_02	uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych nowotworów;	KW_134
W_03	zasady postępowania ratunkowego w przypadku pacjenta w stanie terminalnym;	KW_136
W_04	zasady postępowania ratunkowego w przypadku pacjenta w stanie terminalnym;	KW_143
W_05	zasady badania podmiotowego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i świadczeń medycznych innych niż medyczne czynności ratunkowe;	KW_145
W_06	problematykę ostrej niewydolności oddechowej;	KW_149
W_07	zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w zespole niewydolności oddechowej, zaostrzenia przewlekłej obturacujnej choroby płuc, astmie, ostrych stanach zapalnych dróg oddechowych i odmie opłucnowej oraz ich przyczyny i objawy;	KW_150
W_08	zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w ostrej niewydolności nerek oraz jej przyczyny i objawy;	KW_151
W_09	wybrane choroby przewodu pokarmowego;	KW_152
W_10	zagadnienia śpiączki metabolicznej i stanów nagłego zagrożenia w endokrynologii;	KW_153
W_11	produkty lecznicze stosowane w nagłych chorobach internistycznych, neurologicznych i psychiatrycznych;	KW_156
W_12	zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;	KW_168
W_13	rodzaje terapii inwazyjnych stosowanych w ramach postępowania przedszpitalnego;	KW_208
Umiejętności - student potrafi:		
U_01	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta;	KU_53
U_02	układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń ciała;	KU_57
U_03	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu;	KU_58
U_04	interpretować wyniki badań pacjenta z przewlekłą niewydolnością oddechową;	KU_60
U_05	ocenić i opisać stan somatyczny i psychiczny pacjenta;	KU_63
U_06	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi;	KU_66
U_07	monitorować czynności życiowe pacjenta podczas badania diagnostycznego;	KU_80
U_08	pobierać krew oraz zabezpieczać materiał do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych;	KU_104
Kompetencje społeczne – student jest przygotowany do:		
K_01	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.	KK_02
K_02	wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	KK_03
K_03	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	KK_06

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
1	Wprowadzenie do chorób wewnętrznych i onkologii – znaczenie dla praktyki ratownika medycznego	2	
2	Choroby układu sercowo-naczyniowego: nadciśnienie tętnicze, choroba wieńcowa, niewydolność serca, zaburzenia rytmu	3	
3	Choroby układu oddechowego: POChP, astma, zapalenia płuc, niewydolność oddechowa	4	
4	Choroby układu pokarmowego: choroba wrzodowa, zapalenie trzustki, niewydolność wątroby, krwawienia z przewodu pokarmowego	3	
5	Choroby układu moczowego: ostre i przewlekłe niewydolności nerek, zakażenia dróg moczowych	2	
6	Choroby układu endokrynnego: cukrzyca, przełomy metaboliczne, choroby tarczycy i nadnerczy	2	
7	Choroby układu krwiotwórczego i wybrane choroby zakaźne (sepsa, posocznica, HIV, gruźlica)	3	
8	Podstawy onkologii klinicznej: epidemiologia, najczęstsze nowotwory, zasady diagnostyki, metody leczenia	6	
	Razem liczba godzin wykładów	25	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
1	Interpretacja badań laboratoryjnych i obrazowych w chorobach wewnętrznych (3h)	3	
2	Studium przypadku – pacjent z dusznością: różnicowanie (astma, POChP, zatorowość płucna) (3h)	3	
3	Studium przypadku – pacjent z bólem w klatce piersiowej (OZW, rozwarstwienie aorty, refluks) (3h)	3	
4	Postępowanie z pacjentem z ostrą niewydolnością krążenia (2h)	2	
5	Wybrane przypadki onkologiczne – objawy alarmowe, postępowanie przedszpitalne (2h)	2	
6	Dyskusja i symulacja decyzji medycznych w zespołach (2h)	2	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	-

Lp.	Treści zajęć praktycznych	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
1	Badanie fizykalne pacjenta internistycznego (serce, płuca, brzuch, tarczyca)	3	
2	Rozpoznawanie stanów zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych – algorytmy	3	
3	Postępowanie przedszpitalne w ostrych zespołach wieńcowych	3	
4	Postępowanie w niewydolności oddechowej (tlenoterapia, nebulizacja, CPAP)	3	

5	Postępowanie w przełomach metabolicznych (hipoglikemia, kwasica ketonowa, przełom tarczycowy, przełom nadnerczowy)	3	
6	Symulacja pacjenta z niewydolnością wielonarządową/sepsą	3	
7	Opieka nad pacjentem z chorobą nowotworową w stanie nagłym (zespół żyły głównej górnej, hiperkalcemia, ból, duszność)	3	
8	Opieka nad pacjentem z chorobą nowotworową w stanie nagłym (zespół żyły głównej górnej, hiperkalcemia, ból, duszność)	3	
9	Zajęcia w szpitalnych oddziałach (choroby wewnętrzne, onkologia, SOR) – praktyczne zapoznanie z pacjentem internistycznym	6	
	Razem liczba godzin zajęć klinicznych	30	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor
Ćwiczenia	analiza przypadku	Tablica multimedialna, opisy przypadków, tablica suchościeralna.
Zajęcia kliniczne	ćwiczenia doskonalące	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P1 –egzamin pisemny - test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F2 – obserwacja / aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się 2 elementy: 1. Ocena uzyskana z F2– 50% 2. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 50%
Zajęcia praktyczne	F2 – obserwacja/aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się: 1. Oceny uzyskane z F2 – 75% 2. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 25%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia			Zajęcia praktyczne	
	P1	F1	F2	P2	F2	P2
W_01	x	x		x		x
W_02	x	x		x		x
W_03	x	x		x		x

W_04	x	x		x		x
W_05	x	x		x		x
W_06	x	x		x		x
W_07	x	x		x		x
W_08	x	x		x		x
W_09	x	x		x		x
W_10	x	x		x		x
W_11	x	x		x		x
W_12	x	x		x		x
W_13	x	x		x		x
U_01			x	x	x	x
U_02			x	x	x	x
U_03			x	x	x	x
U_04			x	x	x	x
U_05			x	x	x	x
U_06			x	x	x	x
U_07			x	x	x	x
U_08			x	x	x	x
K-01	x	x	x	x	x	x
K_02	x	x	x	x	x	x
K_03	x	x	x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. Egzamin odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- **5,0** – 100% - 95%;
- **4,5** – 94% - 88%;
- **4,0** – 87% - 80%;
- **3,5** – 79% - 70%;
- **3,0** – 69% - 60%;
- **2,0** – poniżej 60%

Egzamin poprawkowy odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 50%

- kolokwium zaliczeniowe – 50%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. praca pisemna i/lub prezentacja multimedialna 50% oraz kolokwium zaliczeniowe 50%.

Zajęcia praktyczne

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- aktywność na zajęciach (wykonywanie przydzielonych zadań) – 75%
- kolokwium zaliczeniowe – 25%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium wg takich samych kryteriów.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń i zajęć praktycznych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	75	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	5	
przygotowanie do egzaminu	10	
suma godzin:	90	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	3	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Daniluk J., Jurkowska G. (red.). Zarys chorób wewnętrznych dla studentów pielęgniarstwa. Wyd. Czelej, Lublin 2005.
2. Kokot F. Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych. Wyd. PZWL, Warszawa 2015, wydanie I
3. Zespół Advanced Life Support Group (red. wyd. pol. Jakubaszko J.). Medycyna ratunkowa - nagłe zagrożenia zdrowotne pochodzenia wewnętrznego. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2014, wydanie 2.
4. Mattu A., Brady W. (red. wyd. pol. Wranicz J.K.). EKG w medycynie ratunkowej 2. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2011, wydanie 1.
5. Dyk D. (red.) Badanie fizykalne w pielęgniarstwie. WL PZWL, Warszawa, 2014.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Hryniewicz T. (red.) Stany nagłe 3. Wyd. Medical Tribune Polska, Warszawa 2014, wydanie 3.

2. Sosada K. Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych. Wyd. PZWL, Warszawa 2016, wydanie I
3. Allan M., Spencer J. (red. wyd. pol. Kokot F). Crash Course – wywiad i badanie przedmiotowe. Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2005, wydanie 1.
4. Lynn S. Bickley. Przewodnik Bates po badaniu przedmiotowym i podmiotowym. Wydawnictwo Termedia, Poznań, 2014. |
|--|

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Joanna Kupczyk
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	KARDIOLOGIA
Punkty ECTS	3
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	II
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	DR WIESŁAW SUPIŃSKI

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	15	II/III	3
ćwiczenia	30	II/III	
zajęcia praktyczne	20	II/III	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość zagadnień z zakresu anatomii, fizjologii.

4. Cele kształcenia

- C1** - Uzyskanie podstawowej wiedzy oraz umiejętności z zakresu etiologii, obrazu klinicznego, diagnostyki i postępowania ratowniczego w stanach nagłych w kardiologii.
- C2** - Ukształtowanie profesjonalnej postawy wobec pacjentów systemu ratownictwa medycznego, ze szczególnym uwzględnieniem wrażliwości na potrzeby innych, dyskrecji i poszanowania praw pacjenta.
- C3** - Rozwijanie poczucia kierowania się dobrem pacjenta

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna przyczyny i rodzaje bólu w klatce piersiowej oraz jego diagnostykę	K_W147

W_02	Studenta zna problematykę ostrego zespołu wieńcowego, zawału serca, nadciśnienia tętniczego, rozwarstwienia aorty, niewydolności krążenia, ostrego niedokrwienia kończyny, obrzęku płuc i zatorowości płucnej;	K_W148, K_W146
W_03	Studenta zna procedury specjalistyczne w stanach nagłych pochodzenia wewnętrznego, w szczególności takie jak: elektrostymulacja, kardiowersja, pierwotna przezskórna interwencja wieńcowa (Percutaneous coronary intervention, PCI), kontrapulsacja wewnątrzaoortalna (Intra-aorticballoon pump, IABP), formy krążenia pozaustrojowego;	K_W212
W_04	Student zna wskazania do defibrylacji maualnej oraz kardiowersji i elektrostymulacji u pacjentów z niestabilnością hemodynamiczną i techniki ich wykonania;	K_W189, K_W168
Umiejętności		
U_01	Student potrafi przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu;	K_U50 , K_U53, K_U58
U_02	Student potrafi wykonywać elektrokardiogram i interpretować go w podstawowym zakresie oraz monitorować nieinwazyjnie czynność układu krążenia	K_U80, K_U61, K_U62
U_03	Student potrafi wykonywać kardiowersję i elektrostymulację zewnętrzną serca;	K_U101
U_04	Student potrafi rozpoznawać patofizjologiczne podstawy niewydolności układu krążenia;	K_U11
U_05	Student potrafi oceniać wskazania do transportu pacjenta do jednostki wyspecjalizowanej kardiologii inwazyjnej	K_U83
Kompetencje społeczne		
K_01	Student wykazuje jest gotowy do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Choroba niedokrwienna serca. Ostre zespoły wieńcowe.	2	
W2	Wstrząs kardiogeny. Kardiogeny obrzęk płuc. Ostra tamponada serca.	2	
W3	Zaburzenia rytmu serca i przewodzenia. Ostre stany u chorego z wszczepionym kardiowerterem-defibrylatorem lub stymulatorem serca.	2	
W4	Nadciśnienie tętnicze. Stany nagłe w nadciśnieniu tętniczym. Rozwarstwienie aorty.	2	
W5	Niewydolność serca.	2	
W6	Żylna choroba zakrzepowo-zatorowa. Zatorowość płucna.	2	
W7	Ostre niedokrwienie kończyny.	2	
W8	Podsumowanie wiadomości	1	
	Razem liczba godzin wykładów	15	

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach
-----	----------------	---------------------------

		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wywiad i badanie fizykalne w kardiologii, ze szczególnym uwzględnieniem stanów nagłych. Symptomatologia i diagnostyka różnicowa stanów zagrożenia życia pochodzenia sercowo-naczyniowego.	3	
C2	Diagnostyka stanów nagłych w kardiologii - na miejscu zdarzenia oraz w szpitalnych oddziałach ratunkowych. Zasady kwalifikowania chorego kardiologicznego do zastosowania właściwych metod ratunkowych i dalszego postępowania diagnostyczno-terapeutycznego. Interpretacja podstawowych i specjalistycznych badań dodatkowych w kardiologii.	3	
C3	Leki stosowane w stanach zagrożenia życia w kardiologii. Podstawy leczenia przeciwzakrzepowego.	3	
C4	Działania ratownicze i elementy procedur specjalistycznych w stanach nagłych w kardiologii – m.in. resuscytacja krążeniowo-oddechowa, monitorowanie czynności układu krążenia, elektrostymulacja, kardiowersja, pierwotna przeszkońska interwencja wieńcowa (Percutaneous coronary intervention, PCI), kontrapulsacja wewnątrzaoortalna (Intra-aortic balloon pump, IABP), sztuczna wentylacja, formy krążenia pozaustrojowego.	4	
C5	Elektrokardiograficzne rozpoznawanie chorób serca – wykonywanie i interpretacja zapisów EKG. Zaburzenia przewodzenia i rytmu serca. Ostre stany u chorego z wszczepionym kardiowerterem-defibrylatorem lub stymulatorem serca.	4	
C6	Nagłe zatrzymanie krążenia – przyczyny, diagnostyka w miejscu zdarzenia, podjęcie działań ratujących życie, zabezpieczenie na czas transportu, diagnostyka i postępowanie specjalistyczne w warunkach oddziału.	4	
C7	Niewydolność serca – przyczyny, patogeneza, obraz kliniczny, rozpoznanie i postępowanie ratunkowe, zabezpieczenie na czas transportu, postępowanie specjalistyczne w warunkach oddziału.	4	
C8	Wybrane stany zagrożenia życia pochodzenia sercowo-naczyniowego – definicje, obraz kliniczny, rozpoznanie, postępowanie w pomocy przedszpitalnej oraz postępowanie specjalistyczne w warunkach oddziału. Prezentacja i analiza problemów klinicznych pacjenta z: – zaburzeniami przewodzenia i rytmu serca – niestabilną chorobą wieńcową i ostrymi zespołami wieńcowymi; – wstrząsem kardiogennym; – kardiogennym obrzękiem płuc; – rozwarstwieniem aorty; – tamponadą serca; – stanem nagłym w nadciśnieniu tętniczym; – zaostrzeniem niewydolności serca; – ostrym niedokrwieniem kończyny.	3	
C9	Podsumowanie i Przygotowanie do zajęć klinicznych	2	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	

Lp.	Treści zajęć praktycznych	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
ZP1	Badanie podmiotowe i przedmiotowe w kardiologii. Choroba wieńcowa ostre zespoły wieńcowe - diagnostyka i leczenie inwazyjne.	4	
ZP2	Zawał mięśnia sercowego. Intensywna opieka kardiologiczna. Wykonywanie i interpretacja elektrokardiogramów.	4	
ZP3	Zaburzenia rytmu i przewodnictwa. Wykonywanie i interpretacja elektrokardiogramów.	4	
ZP4	Diagnostyka i postępowanie lecznicze w nadciśnieniu tętniczym. Obrzęk płuc, zatorowość płucna – diagnostyka i leczenie	4	
ZP5	Zatrzymanie krążenia - postępowanie ALS z uwzględnieniem odwracalnych przyczyn NZK. Stany ostre w kardiologii – podsumowanie zajęć.	4	
	Razem liczba godzin zajęć praktycznych	20	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 - wykład informacyjny	Tablica multimedialna
Ćwiczenia	M2 - analiza przypadku	Tablica multimedialna, opis przypadku, flipchart, pisaki
Zajęcia kliniczne	M5 - analiza raportów, analiza dokumentacji medycznej, działania praktyczne	Wypożyczenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P1 – egzamin pisemny - test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F1 – „wejściówka” F2 – obserwacja / aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się 3 elementy: 1. Ocena uzyskana z F1 2. Ocena uzyskana z F2 3. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium)
Zajęcia praktyczne	F2 – obserwacja/aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się oceny: 1. Oceny uzyskane z F2 2. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia			Zajęcia praktyczne	
	P1	F1	F2	P2	F2	P2
W_01	x	x		x		x
W_02	x	x		x		

W_03	x	x		x		
W_04	x	x		x		
U_01			x	x	x	x
U_02			x	x	x	x
U_03			x	x	x	x
U_04			x	x	x	x
U_05			x	x	x	x
K_01			x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia egzaminu jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. Egzamin odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;
- 3,0 – 69% - 60%;
- 2,0 – poniżej 60%

Egzamin poprawkowy odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- wejściówki – 20%
- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 40%
- kolokwium zaliczeniowe – 40%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. praca pisemna 20% i/lub prezentacja multimedialna 40% oraz kolokwium zaliczeniowe 40%.

Zajęcia praktyczne

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- aktywność na zajęciach (wykonywanie przydzielonych zadań) – 75%
- kolokwium zaliczeniowe – 25%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium wg takich samych kryteriów.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń i zajęć praktycznych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbowo	3	3,5	4	4,5	5

Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry
---------------------	-------------	------------------	-------	------------	--------------

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	65	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	5	
przygotowanie do egzaminu	10	
przygotowanie do ćwiczeń	5	
zapoznanie z literaturą	5	
suma godzin:	90	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	3	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Daniluk J., Jurkowska G. (red.). Zarys chorób wewnętrznych dla studentów pielęgniarstwa. Wyd. Czelej, Lublin 2005.
2. Interna Szczeklika - Podręcznik chorób wewnętrznych 2019. Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków 2019.
3. Mattu A., Brady W. EKG w medycynie ratunkowej. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2006, wydanie 1.
4. Allan M., Spencer J. (red. wyd. pol. Kokot F). Crash Course – wywiad i badanie przedmiotowe. Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2005, wydanie 1.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Ponikowski P., Hoffman P. Kardiologia – Podręcznik Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego. Wyd. Via Medica, Gdańsk 2019, wydanie 1.
2. Kokot F. Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych. Wyd. PZWL, Warszawa 2015, wydanie 3.
3. Zespół Advanced Life Support Group (red. wyd. pol. Jakubaszko J.). Medycyna ratunkowa - nagłe zagrożenia zdrowotne pochodzenia wewnętrznego. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2014, wydanie 2.
4. Wellens H., Conover M. (red. wyd. pol. Ponikowski P.). EKG w stanach nagłych. Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2009, wydanie 1.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Łukasz Kościukiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	TOKSYKOLOGIA KLINICZNA
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w który prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	II
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	MGR KAROLINA GAWĘŁ

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	15	II/III	2
ćwiczenia	15	II/III	

1. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

znajomość podstawowych zagadnień z zakresu szkoły średniej obejmujących wiedzę z przedmiotów biologia oraz chemia i fizyka

2. Cele kształcenia

- C1** – Przekazanie studentom wiedzy z zakresu toksykologii klinicznej niezbędnej do samodzielnego wykonywania zawodu ratownika medycznego.
- C2** – Nabycie przez studentów umiejętności rozpoznawania zatruc oraz stosowania odtrutek i innych metod postępowania w zatruciach, zwłaszcza ostrych w ratownictwie medycznym i medycynie ratunkowej.
- C3** - Rozwijanie potrzeby uczenia się przez całe życie, zwłaszcza aktualizowania i pogłębiania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności zawodowych.

3. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów przedmiotowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Zna problematykę z zakresu toksykologii, działań niepożądanych produktów leczniczych, zatruc produktami leczniczymi oraz substancjami chemicznymi – w podstawowym zakresie;	K_W47
W_02	Zna objawy najczęściej występujących ostrych zatruc, w tym alkoholami, narkotykami i innymi substancjami psychoaktywnymi, metalami ciężkimi	K_W48, K_W49,

	substancjami chemicznym oraz wybranymi grupami produktów leczniczych; zna podstawowe zasady postępowania diagnostycznego w zatruciach;	
W_03	Zna zasady zabezpieczania materiału biologicznego do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych;	K_W174
W_04	Zna mechanizmy, cele i zasady leczenia uzależnień od substancji psychoaktywnych;	K_W239
Umiejętności		
U_01	Umie przeprowadzać analizę ewentualnych działań niepożądanych poszczególnych produktów leczniczych oraz interakcji między nimi;	K_U64
U_02	Umie obliczać dawki produktów leczniczych oraz przygotować do podania i podawać produkty lecznicze pacjentowi;	K_U67
U_03	Umie identyfikować na miejscu zdarzenia sytuację narażenia na czynniki szkodliwe i niebezpieczne;	K_U73
U_04	Umie interpretować wyniki podstawowych badań toksykologicznych oraz rozpoznawać toksydromy;	K_U81, K_U82
U_05	Umie oceniać wskazania do transportu pacjenta do jednostki wyspecjalizowanej, w szczególności do ośrodka toksykologicznego, hiperbarycznego, replantacyjnego i kardiologii inwazyjnej oraz centrum leczenia oparzeń;	K_U83
U_06	Umie szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych i w różnych stanach klinicznych;	K_U84
Kompetencje społeczne		
K_01	Jest gotów wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03
K_02	Jest gotów do organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Zatrucia lekami (p/bólowymi, p/depresyjnymi, psychotropowymi) oraz zasady postępowania diagnostycznego w w/w zatruciach;	3	-
W2	Zatrucia lekami narkotycznymi i środkami psychopobudzającymi oraz NŚP oraz zasady postępowania diagnostycznego w w/w zatruciach;	3	-
W3	Zatrucia alkoholami, metalami ciężkimi, pestycydami, rozpuszczalnikami organicznymi i gazami (z uwzględnieniem bezpieczeństwa pracy ratownika) oraz zasady postępowania diagnostycznego w w/w zatruciach;	3	
W4	Rodzaje toksydromów, odtrutki specyficzne i niespecyficzne. Metody dekontaminacji. Zasady zabezpieczania materiału biologicznego do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych;	3	
W5	Najczęstsze zatrucia u dzieci oraz zasady postępowania diagnostycznego w tych zatruciach; Znajomość regionalnych	3	-

	ośrodków : toksykologicznego, hiperbarycznego, replantacyjnego i kardiologii inwazyjnej oraz centrum leczenia oparzeń;		
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Obliczanie dawek leków.	3	-
C2	Sposoby podawania leków w ratownictwie medycznym z uwzględnieniem pacjentów pediatrycznych	3	-
C3	Analiza przypadków klinicznych – interakcje lekowe z uwzględnieniem leków najczęściej podawanych tj. leków p/bólowych oraz działania niepożądane leków.	3	-
C4	Analiza przypadków klinicznych – zatrucia lekami i narkotykami i środkami psychopobudzającymi	3	-
C5	Analiza przypadków klinicznych – zatrucia alkoholami, gazami i pestycydami.	3	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	-

4. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny, wykład z elementami dyskusji	Projektor , prezentacja, swobodne wypowiedzi
Ćwiczenia	analiza tekstu źródłowego, analiza przypadków klinicznych, wypowiedzi ustne	Materiały źródłowe, projektor, środki audiowizualne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P2 – test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F1 – „wejściówka” F2 – obserwacja / aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się 3 elementy: 1. Ocena uzyskana z F1 (wejściówki) – 40% 2. Ocena uzyskana z F2 – 20% 3. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 40%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Efekty przedmiotowe	Wykład	Ćwiczenia		
	P1	F1	F2	P2

W_01	X	x		x
W_02	X	x		x
W_03	X	x		x
W_04	X	x		x
U_01	X	x		x
U_02	X	x		x
U_03	X	x		x
U_04	X	x		x
U_05	X	x		x
U_06	X	x		x
K_01	X		x	
K_02	X		x	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Przystąpienie do zaliczenia odbywać się będzie przy uzyskaniu oceny pozytywnej z ćwiczeń - w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;
- 3,0 – 69% - 60%;
- 2,0 – poniżej 60%

Zaliczenie poprawkowe odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- wejściówki – 40%
- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 20%
- kolokwium zaliczeniowe – 40%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. praca pisemna 40% i/lub prezentacja multimedialna 20% oraz kolokwium zaliczeniowe 40%.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń i zajęć praktycznych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	--
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium z zakresu ćwiczeń	10	--
przygotowanie do zaliczenia z zakresu wykładów	10	--
przygotowanie do ćwiczeń	5	--
zapoznanie z literaturą	5	--
suma godzin:	60	--
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	--

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Łukasik-Głębocka K. (red.) (2018), Ostre zatrucia w praktyce ratownika medycznego. Wydanie I. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa. ISBN: 9788320055993
2. Piotrowski J.K. (red). (2008), Podstawy toksykologii. Kompendium dla studentów szkół wyższych. Wydanie II. Wydawnictwa Naukowo - Techniczne Warszawa.
3. Burda P. (2012). Ostre Zatrucia. Wydawnictwo Medical Tribune Polska, Warszawa.
Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Katzung Bertram G : Farmakologia ogólna i kliniczna Tom 1 i 2, , wyd. Czelej, 2012
2. Lullmann H.: Ilustrowane kompendium farmakologii, wyd. Czelej, 2008
3. Mutschler: Farmakologia i toksykologia:, MedPharm, wyd. III, 2013
4. A. Podlewska, J. Podlewski: Leki współczesnej terapii, Warszawa 2019

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Karolina Gaweł
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	karolinagawel6@wp.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	GINEKOLOGIA I POŁOŻNICTWO
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	II
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	15	II/III	2
ćwiczenia	15	II/III	
zajęcia praktyczne	20	II/III	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza z zakresu anatomii i fizjologii człowieka.

4. Cele kształcenia

- C1** – Przekazanie studentom wiedzy z zakresu położnictwa, ginekologii i neonatologii.
C2 – Nabycie przez studentów umiejętności odebrania porodu w warunkach przedszpitalnych oraz rozpoznawania podstawowych stanów patologicznych w obszarze ginekologii, położnictwa i neonatologii
C3 – Rozwijanie u studentów kompetencji pozwalających na aktywne słuchanie, nawiązywanie kontaktów interpersonalnych, skuteczne i empatyczne porozumiewanie się z pacjentem.

1. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna funkcje życiowe osoby dorosłej i dziecka.	K_W11
W_02	Student zna mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń życia i zdrowia.	K_W137

W_03	Student zna techniki przyjęcia porodu nagłego w warunkach pozaszpitalnych	K_W205
W_04	Student zna postępowanie przedszpitalne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego u osób dorosłych	K_W206
W_05	Student zna postępowanie przedszpitalne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego u dzieci	K_W207
W_06	Student zna wybrane stany zagrożenia zdrowotnego w ginekologii i położnictwie oraz zasady postępowania przedszpitalnego w tym zakresie.	K_W231
Umiejętności		
U_01	Student potrafi oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego	K_U50
U_02	Student potrafi przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta;	K_U53
U_03	Student potrafi oceniać stan noworodka w skali APGAR	K_U54A
U_04	Student potrafi układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń ciała;	K_U57
U_05	Student potrafi przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu;	K_U58
U_06	Student potrafi monitorować czynności życiowe pacjenta podczas badania diagnostycznego;	K_U80
U_07	Student potrafi pobierać krew oraz zabezpieczać materiał do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych;	K_U104
U_08	Student potrafi przyjmować poród nagły w warunkach pozaszpitalnych	K_U109
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01
K_02	Student jest przygotowany do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunami	K_K05

2. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Zapłodnienie i rozwój zarodka ludzkiego	2	-
W2	Choroby współistniejące z ciążą, stanowiące zagrożenie dla zdrowia i życia ciężarnej i płodu: cukrzyca, nadciśnienie tętnicze, padaczka.	2	-
W3	Krwawienie w ciąży wczesnej: poronienie, ciąża pozamaciczna, ciążowa choroba trofoblastyczna.	2	-
W4	Krwawienie w ciąży późnej: łożysko przodujące, przedwczesne odklejenie łożyska prawidłowo usadowionego.	2	-
W5	Stany nagłe w okresie okołoporodowym	3	-
W7	Stany nagłe w ginekologii – „ostry brzuch” ginekologiczny	3	-
W8	Podsumowanie wiadomości	1	-
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach
-----	----------------	---------------------------

		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Zasady prowadzenia porodu nagłego i postępowania z rodzącą, położnicą i noworodkiem.	2	-
C2	Postępowanie z ciężarną/rodzącą z rzucawką – zagrożenia dla matki i dziecka.	2	-
C3	Postępowanie z ciężarną/rodzącą z urazem.	2	-
C4	Postępowanie z niepełnoletnią i dorosłą ofiarą molestowania seksualnego/gwałtu.	2	-
C5	Stany zagrożenia życia w położu: krwotok poporodowy/wstrząs w położnictwie.	2	-
C6	Zasady postępowania z noworodkiem na granicy możliwości przeżycia.	2	-
C7	Stany nagłe w ginekologii: skręt torbieli jajnika, ciąża pozamaciczna. Zespół hyperstymulacji jajników jako powikłanie rozrodu wspomagane.	2	-
C8	Podsumowanie wiadomości oraz przygotowanie do zajęć klinicznych	1	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	-

Lp.	Treści zajęć praktycznych	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
Sala porodowa i oddział położniczo-noworodkowy			
ZP1 i 2	Omówienie zakresu zadań na zajęciach praktycznych. Organizacja pracy na oddziale położniczo-noworodkowym.	1	-
	Udział w prowadzeniu porodu fizjologicznego.	6	
ZP3	Obserwacja położnicy i noworodka po porodzie fizjologicznym.	3	-
ZP4	Obserwacja położnicy i noworodka po porodzie przez cięcie cesarskie.	3	-
	Podsumowanie zajęć w zakresie położnictwa	1	
Oddział ginekologii			
ZP5	Omówienie zakresu zadań na zajęciach praktycznych. Organizacja pracy w oddziale ginekologicznym.	1	-
	Udział w diagnostyce i leczeniu zachowawczym w ginekologii.	2	
ZP6	Udział w diagnostyce i leczeniu zabiegowym w ginekologii.	2	-
	Podsumowanie zajęć w zakresie ginekologii.	1	
	Razem liczba godzin zajęć klinicznych	20	-

3. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 - wykład informacyjny	Tablica multimedialna
Ćwiczenia	M2 - analiza przypadku	Tablica multimedialna, opis przypadku, flipchart, pisaki
Zajęcia praktyczne	M5 - analiza raportów, analiza dokumentacji medycznej, działania praktyczne	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P2 – test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F2 – obserwacja / aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się 3 elementy: 1. Ocena uzyskana z F2– 60% 2. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 40%
Zajęcia praktyczne	F2 – obserwacja/aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się oceny: 1. Oceny uzyskane z F2 – 75% 2. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 25%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia			Zajęcia praktyczne	
	P2	F1	F2	P2	F2	P2
W_01	x	x		x		x
W_02	x	x		x		x
W_03	x	x		x		x
W_04	x	x		x		x
W_05	x	x		x		x
W_06	x	x		x		x
U_01			x	x	x	x
U_02			x	x	x	x
U_03			x	x	x	x
U_04			x	x	x	x
U_05			x	x	x	x
U_06			x	x	x	x
U_07			x	x	x	x
U_08			x	x	x	x
K_01			x	x	x	x
K_02			x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. Zaliczenie odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;
- 3,0 – 69% - 60%;
- 2,0 – poniżej 60%

Zaliczenie poprawkowe odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na ocenę końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 60%
- kolokwium zaliczeniowe – 40%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. praca pisemna 20% i/lub prezentacja multimedialna 40% oraz kolokwium zaliczeniowe 40%.

Zajęcia praktyczne

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na ocenę końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- aktywność na zajęciach (wykonywanie przydzielonych zadań) – 75%
- kolokwium zaliczeniowe – 25%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium wg takich samych kryteriów.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń i zajęć praktycznych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	50	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		

przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	2	
przygotowanie do zaliczenia	5	
zapoznanie z literaturą	3	
suma godzin:	60	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Bręborowicz G.H. (red.): Położnictwo i ginekologia. Tom 1 i 2, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015.
2. Dębski R. (red.). Stany nagłe. Położnictwo i ginekologia. Medical Tribune, Warszawa 2012.
3. Troszyński M.: Położnictwo – ćwiczenia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Bień A.M. (red.). Opieka nad ciężarną. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009.
2. Boyle M.(red.): Stany nagłe w okresie okołoporodowym. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008.
3. Łepecka – Klusek C. (red.): Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010.
4. Psychologia w położnictwie i ginekologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Robert Zenka
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	robzen@wp.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.7

KARTA ZAJĘĆ

Informacje ogólne

Nazwa zajęć	UROLOGIA
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	II
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	mgr Renata Szczepankiewicz

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	20	II/III	2
ćwiczenia	10	II/III	
zajęcia praktyczne	20	II/III	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty z zakresu anatomii oraz fizjologii z elementami fizjologii klinicznej
--

4. Cele kształcenia

- C1** – przekazanie wiedzy dotyczącej ostrych i przewlekłych stanów chorobowych układu moczowego u kobiet oraz moczowo-płciowego u mężczyzn, ich diagnostyka i leczenie zachowawcze oraz operacyjne.
- C2** – rozwinięcie umiejętności niezbędnych do ustalenia stanu pacjenta dorosłego w zakresie urologicznym ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji zagrażających życiu.
- C3** – kształtowanie postawy zrozumienia i empatii oraz odpowiedzialności i poszanowania praw pacjenta.

5. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna przyczyny, objawy i postępowanie w ostrej niewydolności nerek	K_W151 K_W137

W_02	Student zna zasady postępowania z pacjentem z założonym cewnikiem zewnętrznym.	K_W168 K_W169
W_03	Student zna zasady cewnikowania pęcherza moczowego.	K_W227
Umiejętności		
U_01	Student potrafi przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu.	K_U50 K_U53
U_02	Student potrafi zakładać cewnik do pęcherza moczowego.	K_U71
U_03	Student potrafi wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza.	K_U80 K_U104 K_U116
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K06

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach
		stacjonarnych
W1	Anatomia i fizjologia układu moczowo-płciowego.	2
W2	Przyczyny, objawy i postępowanie w ostrej zanerkowej niewydolności nerek (ostra kolka nerkowa, kamica nerki, kamica moczowodu, kamica pęcherza moczowego, kamica cewki moczowej)	2
W3	Przyczyny, objawy i postępowanie w ostrej zanerkowej niewydolności nerek (nowotwory układu moczowego w tym rak nerki, rak urotelialny górnych dróg moczowych, rak pęcherza moczowego, rak gruczołu krokowego, rak jądra, rak cewki moczowej, rak prącia, inne nowotwory przestrzeni zaotrzewnowej i miednicy)	2
W4	Przyczyny, objawy i postępowanie w ostrej zanerkowej niewydolności nerek (łagodny rozrost gruczołu krokowego, neurogenna dysfunkcja dolnych dróg moczowych, urazy układu moczowego i płciowego)	2
W5	Ostre zatrzymanie moczu – rozpoznanie, pierwsza pomoc, cewnikowanie	2
W6	Nietrzymanie moczu u mężczyzn. Niepłodność - problem w praktyce urologicznej.	2
W7	Genetyczne uwarunkowania nowotworów układu moczowo-płciowego	2
W8	Chemioterapia miejscowa i systemowa w leczeniu nowotworów układu moczowo-płciowego.	2
W9	Diagnostyka i leczenie nadaktywnego pęcherza moczowego. Nietrzymanie moczu u kobiet.	2
W10	Kamica moczowa-leczenie zabiegowe.	2
	Razem liczba godzin wykładów	20

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach
		stacjonarnych
C1	Badanie fizykalne pacjenta z dolegliwościami urologicznymi.	2
C2	Cewnikowanie pęcherza moczowego , odbarczenie pęcherza.	2
C3	Postępowanie przedszpitalne w kolce nerkowej (leki, monitorowanie).	2
C4	Ocena bólu, podanie leków p/bólowych i rozkurczowych, monitorowanie parametrów, decyzja o transporcie.	2

C5	Pacjent z ostrym zatrzymaniem moczu i obrzękami - ocena stanu ogólnego, ciśnienia, diurezy, oznak mocznicy.	2
	Razem liczba godzin zajęć klinicznych	10

Lp.	Treści zajęć praktycznych	Liczba godzin na studiach
		stacjonarnych
ZP1	Zajęcia organizacyjno –wprowadzające. Zapoznanie studentów z problematyką i kryteriami zaliczenia zajęć praktycznych. Nawiązanie kontaktu z pacjentami. Obserwacja pacjentów w kierunku objawów chorobowych ze strony układu moczowego. Wykonywanie pomiarów podstawowych parametrów życiowych.	5
ZP2	Podstawowe badania fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu ze szczególnym uwzględnieniem badania urologicznego. Farmakoterapia w urologii - podawanie leków różnymi drogami.	5
ZP3	Instrumentarium urologiczne. Asystowanie przy podstawowych procedurach urologicznych. Cewnikowanie pęcherza moczowego.	5
ZP4	Udział w procesie diagnostyczno-terapeutycznym pacjentów w wybranych jednostkami chorobowymi. Omówienie pracy studenta. Podsumowanie zajęć	5
	Razem liczba godzin zajęć klinicznych	20

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 - wykład informacyjny	projektor
Ćwiczenia	M2- , metoda przypadków, dyskusja dydaktyczna, burza mózgów, wypowiedź ustna, pokaz M5 – działania praktyczne	Fantomy, sprzęt medyczny, materiały dydaktyczne
Zajęcia praktyczne	M5 - analiza raportów, analiza dokumentacji medycznej, działania praktyczne	Wypożyczenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P2 – kolokwium pisemne
Ćwiczenia	F2- obserwacja podczas zajęć (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć)	Na ocenę podsumowującą P3 składają się 2 elementy: 1. Ocena uzyskana z F2– 60% 2. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 40%
Zajęcia praktyczne	F1 - kolokwium cząstkowe F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność	P3 – ocena podsumowująca z F2 i F1 1. Ocena uzyskana z F1– 25% 2. Ocena uzyskana z F2 – 75%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		Zajęcia praktyczne		
	P2	F2	P2	F2	F1	P3
W_01	x					x
W_02	x					x
W_03	x					x
U_01		X	X	x		x
U_02		X	X	x		x
U_03		X	X	x		x
K_01	x	x	x	x		x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. Zaliczenie odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;
- 3,0 – 69% - 60%;
- 2,0 – poniżej 60%

Zaliczenie poprawkowe odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 60%
- kolokwium pisemne – 40%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela.

Zajęcia praktyczne

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- aktywność na zajęciach (wykonywanie przydzielonych zadań) – 75%
- kolokwium cząstkowe – 25%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium wg takich samych kryteriów.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń i zajęć praktycznych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
	na studiach stacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):	
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	50
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):	
Czytanie literatury	10
suma godzin:	60
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Borkowski A. „Urologia - podręcznik dla studentów medycyny”, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2015r.
2. Leńko J., Leńko J., Połczyński W. – *Urologia. Podręcznik dla studentów medycyny*, PZWL, Warszawa, najnowsze wydanie.
3. Wesołowski W., Borówka A. (red.) – *Urologia*, PZWL, Warszawa, 2020.
4. Maciejewski T. – *Stany nagłe w urologii*, Medical Tribune, Warszawa, 2019.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Wytyczne EAU – *European Association of Urology Guidelines*, najnowsza edycja.
2. Borkowski A., Markiewicz W. – *Podstawy urologii*, PZWL, Warszawa, 2016.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Renata Szczepankiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	Stacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.8

KARTA ZAJĘĆ

Informacje ogólne

Nazwa zajęć	PROCEDURY RATUNKOWE PRZEDSZPITALNE
Punkty ECTS	4
Rodzaj zajęć	Obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	Polski
Rok studiów	II
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	KOORDYNATOR: MGR ROBERT ZENKA PROWADZĄCY: MGR WIESŁAWA GOZDOWSKA, LIC. BARTOSZ BUJKO

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	30	II/III-IV	4
zajęcia praktyczne	60	II/III-IV	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość zagadnień z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, kwalifikowanej pierwszej pomocy. W semestrze III konieczna jest korelacja z przedmiotem podstawowe zabiegi medyczne i techniki zabiegów.

4. Cele kształcenia

- C1** - Przekazanie studentom wiedzy w zakresie obowiązujących procedur podczas wykonywania czynności ratunkowych w warunkach przedszpitalnych u osób w różnym wieku zgodnie z aktualną wiedzą medyczną.
- C2** - Rozwinięcie umiejętności wykonywania zabiegów medycznych podejmowanych w trakcie prowadzenia działań ratunkowych oraz współpracy z zespołem i jednostkami współpracującymi w ramach Systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne.
- C3** - Kształtowanie u studentów postawy wrażliwości na problemy osób poszkodowanych, dyskrecji oraz poszanowania praw pacjentów.

5. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	medyczne czynności ratunkowe i świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe podejmowane przez ratownika medycznego,	K_W01

W_02	techniki zabiegów medycznych wykonywanych samodzielnie przez ratownika medycznego;	K_W172
W_03	zasady aseptyki i antyseptyki;	K_W173
W_04	wskazania do wykonania kaniulacji żył obwodowych kończyn górnych i dolnych oraz żyły szyjnej zewnętrznej i techniki jej wykonania;	K_W190
W_05	zasady wykonywania dostępu doszpikowego przy użyciu gotowego zestawu;	K_W192
W_06	zasady podawania produktów leczniczych zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego oraz aktualną wiedzą medyczną;	K_W193
W_07	procedury medyczne stosowane przez ratownika medycznego, w szczególności zaopatrywanie ran i oparzeń, tamowanie krwotoków, unieruchamianie złamań, zwichnięć i skręceń oraz unieruchamianie kręgosłupa, z uwzględnieniem odcinka szyjnego, a także podawanie produktów leczniczych;	K_W201
W_08	zasady podejmowania działań zabezpieczających w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzenia;	K_W202
W_09	postępowanie przedszpitalne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego u osób dorosłych;	K_W206
W_10	postępowanie przedszpitalne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego u dzieci	K_W207
W_11	rodzaje terapii inwazyjnych stosowanych w ramach postępowania przedszpitalnego;	K_W208
W_12	zasady transportu pacjentów z obrażeniami ciała;	K_W211
W_13	zastosowanie symulacji medycznej w nauczaniu procedur zabiegowych;	K_W219
W_14	zaburzenia równowagi kwasowo-zasadowej i wodno-elektrolitowej oraz zasady postępowania przedszpitalnego i w SOR w takich zaburzeniach;	K_W220
W_15	procedury specjalistyczne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego pochodzenia urazowego stosowane w ramach postępowania przedszpitalnego i w SOR;	K_W223
W_16	zasady postępowania przedszpitalnego i w SOR w obrażeniach: czaszkowo - mózgowych, kręgosłupa i rdzenia kręgowego, kończyn, jamy brzusznej i klatki piersiowej oraz w przypadku wstrząsu;	K_W226
W_17	podstawy dysponowania zespołami ratownictwa medycznego i koordynacji działań w systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne;	K_W245
W_18	zasady prowadzenia dokumentacji medycznej w praktyce ratownika medycznego;	K_W246
Umiejętności		
U_01	układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń ciała;	K_U57
U_02	obliczać dawki produktów leczniczych oraz przygotować do podania i podawać produkty lecznicze pacjentowi;	K_U67
U_03	przygotowywać pacjenta do transportu;	K_U74
U_04	identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego;	K_U75
U_05	monitorować stan pacjenta podczas czynności medycznych i transportu;	K_U76
U_06	oceniać stopień nasilenia bólu według znanych skal;	K_U78
U_07	przewodzić podstawowe i zaawansowane czynności resuscytacyjne u osób dorosłych, dzieci, w tym niemowląt i noworodków;	K_U86
U_08	przewodzić zaawansowane czynności resuscytacyjne u dorosłych, z uwzględnieniem prawidłowego zastosowania urządzeń wspomagających resuscytację;	K_U87
U_09	przewodzić zaawansowane czynności resuscytacyjne u dzieci, w tym niemowląt i noworodków z uwzględnieniem prawidłowego zastosowania urządzeń wspomagających resuscytację;	K_U88
U_10	przywracać drożność dróg oddechowych metodami bezprzyrządowymi;	K_U89
U_11	przyrządowo udrażniać drogi oddechowe przyrządowymi metodami nadgłośniowymi;	K_U90

U_12	wykonać intubację dotchawiczą w laryngoskopii bezpośredniej u pacjenta ze stwierdzonym nagłym zatrzymaniem krążenia;	K_U91
U_13	wykonać konikopunkcję;	K_U92
U_14	wdrażać tlenoterapię zależnie od potrzeb pacjenta i wspomagać oddech;	K_U93
U_15	stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki;	K_U94
U_16	zaopatrywać rany z uwzględnieniem ich rodzaju i charakterystyki;	K_U95
U_17	tamować i zaopatrywać krwawienia lub krwotoki z użyciem opatrunków zwykłych, hemostatycznych i opaski uciskowej	K_U96
U_18	przewodzą wentylację zastępczą z użyciem worka samorozprężalnego;	K_U97
U_19	przewodzą wentylację zastępczą z użyciem respiratora transportowego;	K_U98
U_20	wykonać defibrylację elektryczną z użyciem defibrylatora manualnego;	K_U100
U_21	wykonywać kardiowersję i elektrostymulację zewnętrzną serca;	K_U101
U_22	wykonywać dostęp doszpikowy przy użyciu gotowego zestawu;	K_U103
U_23	unieruchomić kończyny po urazie;	K_U105
U_24	stabilizować i unieruchomić kręgosłup;	K_U106
U_25	wdrażać odpowiednie postępowanie w odmie opłucnowej zagrażającej życiu;	K_U107
U_26	przyjmować poród nagły w warunkach pozaszpitalnych;	K_U109
U_27	dokonywać segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji medycznej szpitalnej z wykorzystaniem systemów informatycznych;	K_U111
U_28	transportować pacjenta w warunkach przedszpitalnych, wewnątrzszpitalnych i międzyszpitalnych;	K_U113
U_29	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza;	K_U116
U_30	przewodzą medyczne czynności ratunkowe i udzielać świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe udzielane przez ratownika medycznego z zachowaniem regulacji prawnych dotyczących wykonywania zawodu ratownika medycznego;	K_U124
U_31	wykonać kaniulację żył obwodowych kończyn górnych i dolnych oraz żyły szyjnej zewnętrznej;	K_U127
Kompetencje społeczne		
K_01	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K_K04
K_02	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Mnogie obrażenia ciała - priorytety transportowe	4	-
W2	Priorytety w zaopatrywaniu chorych na miejscu zdarzenia	4	-
W3	Kwalifikacja chorych do centrum urazowego	4	-
W4	Pacjenci priorytetowi wg ITLS	4	-
W5	Zasady płynoterapii w mnogich obrażeniach ciała	4	-
W6	Postępowanie z dziećmi z mnogimi obrażeniami ciała	4	-
W7	Mnogie obrażenia ciała u pacjentów geriatrycznych.	4	-
W8	Podsumowanie wiadomości i przygotowanie studenta do zajęć praktycznych.	2	-
	Razem liczba godzin zajęć klinicznych	30	-

Lp.	Treści zajęć praktycznych	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
ZP1	Współpraca systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne z innymi służbami powołanymi do udzielania pomocy. Łączność radiowa z Dyspozytornią Medyczną i Centrum Powiadamiania Ratunkowego. Skala oceny świadomości. Skala AVPU, skala GCS. Skale ciężkości obrażeń w opiece nad pacjentem z obrażeniami ciała.	6	-
ZP2	Realizowanie procedur ratunkowych w postępowaniu przedszpitalnym z chorym w zagrożeniu życia i zdrowia pochodzenia wewnętrznego	12	-
ZP3	Realizowanie procedur ratunkowych w postępowaniu przedszpitalnym z dzieckiem w stanie zagrożenia życia i zdrowia pochodzenia wewnętrznego.	6	-
ZP4	Realizowanie procedur ratunkowych w postępowaniu przedszpitalnym z poszkodowanym dorosłym w stanie zagrożenia życia i zdrowia w wyniku urazów.	12	-
ZP5	Realizowanie procedur ratunkowych w postępowaniu przedszpitalnym z dzieckiem w stanie zagrożenia życia i zdrowia w wyniku urazów	6	-
ZP6	Realizowanie procedur ratunkowych w postępowaniu przedszpitalnym z kobietą ciężarną (poród w warunkach przedszpitalnych, ciężarna w stanie zagrożenia życia)	6	-
ZP7	Realizowanie procedur ratunkowych w postępowaniu przedszpitalnym z chorym/poszkodowanym w wieku podeszłym.	6	-
ZP8	Realizowanie procedur ratunkowych w postępowaniu przedszpitalnym z chorym/poszkodowanym będącym pod wpływem środków psychoaktywnych.	6	-
	Razem liczba godzin zajęć klinicznych	60	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 - wykład informacyjny	projektor
Zajęcia praktyczne	M5 - analiza raportów, analiza dokumentacji medycznej, działania praktyczne	Wyposażenie i sprzęt placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P1 – egzamin pisemny
Zajęcia praktyczne	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność	P3 – ocena podsumowująca- z F2

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Zajęcia praktyczne	
	P1	F2	P3

W_01	X		X
W_02	X		X
W_03	X		X
W_04	X		X
W_05	X		X
W_06	X		X
W_07	X		X
W_08	X		X
W_09	X		X
W_10	X		X
W_11	X		X
W_12	X		X
W_13	X		X
W_14	X		X
W_15	X		X
W_16	X		X
W_17	X		X
W_18	X		X
U_01		X	X
U_02		X	X
U_03		X	X
U_04		X	X
U_05		X	X
U_06		X	X
U_07		X	X
U_08		X	X
U_09		X	X
U_10		X	X
U_11		X	X
U_12		X	X
U_13		X	X
U_14		X	X
U_15		X	X
U_16		X	X

U_17		X	X
U_18		X	X
U_19		X	X
U_20		X	X
U_21		X	X
U_22		X	X
U_23		X	X
U_24		X	X
U_25		X	X
U_26		X	X
U_27		X	X
U_28		X	X
U_29		X	X
U_30		X	X
U_31		X	X
K_01	X	X	X
K_02	X	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Egzamin odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;
- 3,0 – 69% - 60%;
- 2,0 – poniżej 60%

Egzamin poprawkowy odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Zajęcia praktyczne

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- aktywność na zajęciach (wykonywanie przydzielonych zadań) – 75%
- kolokwium zaliczeniowe – 25%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium wg takich samych kryteriów.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu zajęć praktycznych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	90	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	5	
przygotowanie do testu	10	
zapoznanie z literaturą	15	
suma godzin:	120	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	4	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. USTAWA z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym. Dz. U. 2006 Nr 191 poz. 1410.
2. Gucwa J., Ostrowski M.: Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne i wybrane stany nagłe. Medycyna Praktyczna, Kraków 2018.
3. Campbell J.E., RL Alson: ITLS International Trauma Life Support. Ratownictwo przedszpitalne w urazach. Medycyna Praktyczna, Kraków 2022.
4. Guła P., Machała W.: Postępowanie przedszpitalne w obrażeniach ciała. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2015.
5. Wytyczne 2021 resuscytacji krążeniowo-oddechowej. ERC-PRR Kraków, 2022
6. Ładny JR, Wojewódzka M. red. Medycyna Ratunkowa w pytaniach i odpowiedziach. Medipage 2016 r.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Mitręga K.A., Krzemiński T.F.: Farmakologia i farmakoterapia dla ratowników medycznych. Elsevier Urban & Partner, 2017.

2. Kleszczyński J., Zawadzki M.: Leki w ratownictwie medycznym. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2017.3. Plantz SH, Wipfler EJ, Jakubaszko J (red. wyd. pol.): NMS: Medycyna Ratunkowa. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2008.4. Gaszyński W.: Intensywna terapia i medycyna ratunkowa. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 20195. Ł.Szarpak Organizacja Ratownictwa Medycznego, Promotor Kraków 2012 r.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Bartosz Bujko
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	bbujko940@interia.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	Stacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.9

KARTA ZAJĘĆ

Informacje ogólne

Nazwa zajęć	PROCEDURY RATUNKOWE WEWNĄTRZSZPITALNE
Punkty ECTS	4
Rodzaj zajęć	Obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	Polski
Rok studiów	II
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	Koordynator: mgr Robert Zenka Prowadzący: lic. Bujko Bartosz

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Wykład	30	II/III-IV	4
zajęcia praktyczne	60	II/III-IV	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość zagadnień z zakresu anatomii, fizjologii, patofizjologii

4. Cele kształcenia

- C1** - Rozszerzenie dotychczasowej wiedzy niezbędnej do wykonywania medycznych czynności ratunkowych będących w kompetencjach ratownika medycznego w warunkach wewnątrzszpitalnych.
- C2** - Nabycie nowych i utrwalenie już posiadanych umiejętności wykonywania medycznych czynności ratunkowych będących w kompetencjach ratownika medycznego w warunkach wewnątrzszpitalnych.
- C3** - Kształtowanie poczucia stałego doskonalenia zawodowego oraz dbałości o sprzęt medyczny będący na wyposażeniu oddziałów szpitalnych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna i rozumie medyczne czynności ratunkowe i świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe podejmowane przez ratownika medycznego.	K_W01
W_02	Student zna zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego.	K_W168

W_03	Student zna techniki zabiegów medycznych wykonywanych samodzielnie przez ratownika medycznego.	K_W172
W_04	Student zna zasady aseptyki i antyseptyki.	K_W173
W_05	Student zna wskazania do wykonania kaniulacji żył obwodowych kończyn górnych i dolnych oraz żyły szyjnej zewnętrznej oraz techniki jej wykonania.	K_W190
W_06	Student zna zasady wykonywania dostępu doszpikowego przy użyciu gotowego zestawu.	K_W192
W_07	Student zna zasady podawania produktów leczniczych zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego i aktualną wiedzą medyczną.	K_W193
W_08	Student zna procedury medyczne stosowane przez ratownika medycznego (tamowanie krwotoków, unieruchamianie złamań i kręgosłupa, zaopatrywanie ran i oparzeń).	K_W201
W_09	Student zna zasady i metody postępowania w nagłych zatrzymaniach krążenia i niewydolności oddechowej, w tym zaawansowane metody RKO.	K_W209
W_10	Student zna zasady stosowania wyrobów medycznych, w tym sprzętu monitorującego i leczniczego.	K_W210
W_11	Student zna zasady i procedury udzielania świadczeń w ostrych zespołach wieńcowych, udarze mózgu, niewydolności oddechowej i zaburzeniach rytmu serca.	K_W219
W_12	Student zna wskazania i techniki wentylacji zastępczej oraz intubacji dotchawiczej.	K_W220
W_13	Student zna wskazania i zasady stosowania tlenoterapii biernej i czynnej.	K_W221
W_14	Student zna procedury udrażniania dróg oddechowych z wykorzystaniem przyrządów nadgłośniowych.	K_W222
W_15	Student zna zasady stosowania defibrylacji, kardiowersji oraz stymulacji elektrycznej.	K_W223
W_16	Student zna zasady monitorowania funkcji życiowych pacjenta.	K_W225
W_17	Student zna procedury i zasady stosowania leków w stanach nagłych.	K_W226
Umiejętności		
U_01	Student potrafi prowadzić wywiad medyczny i badanie fizykalne pacjenta dorosłego.	K_U51
U_02	Student potrafi stosować różne techniki komunikacji z pacjentem, jego rodziną oraz zespołem terapeutycznym.	K_U57
U_03	Student potrafi ocenić stan pacjenta z użyciem skal klinicznych (np. GCS, AVPU, NEWS).	K_U67
U_04	Student potrafi rozpoznać stany nagłego zagrożenia zdrowotnego i wdrożyć odpowiednie procedury.	K_U69
U_05	Student potrafi zastosować podstawowe i zaawansowane metody resuscytacji krążeniowo-oddechowej.	K_U70
U_06	Student potrafi stosować przyrządowe techniki udrażniania dróg oddechowych i prowadzić wentylację zastępczą.	K_U71
U_07	Student potrafi tamować krwotoki i opatrywać rany.	K_U75
U_08	Student potrafi wykonywać dostęp donaczyniowy i doszpikowy.	K_U78
U_09	Student potrafi przygotować i podać leki drogą dożylną, doszpikową, domięśniową, podskórną i doustną.	K_U86
U_10	Student potrafi stosować zasady aseptyki i antyseptyki podczas wykonywania procedur.	K_U87
U_11	Student potrafi zakładać i zmieniać jałowe opatrunki chirurgiczne.	K_U88
U_12	Student potrafi obsługiwać sprzęt medyczny stosowany w monitorowaniu funkcji życiowych pacjenta.	K_U89
U_13	Student potrafi ocenić wyniki badań laboratoryjnych i obrazowych w stanach nagłych.	K_U90
U_14	Student potrafi prowadzić farmakoterapię zgodnie ze wskazaniami klinicznymi i zleceniami lekarskimi.	K_U91

U_15	Student potrafi wdrażać postępowanie terapeutyczne w ostrych zespołach wieńcowych, zaburzeniach rytmu, udarze mózgu, ostrej niewydolności oddechowej.	K_U92
U_16	Student potrafi prowadzić segregację medyczną w zdarzeniach masowych i w warunkach szpitalnych.	K_U93
U_17	Student potrafi prowadzić postępowanie w stanach urazowych (obrażenia klatki piersiowej, brzucha, kręgosłupa, kończyn).	K_U94
U_18	Student potrafi prowadzić postępowanie z pacjentem pediatrycznym i geriatrycznym w stanach nagłych.	K_U95
U_19	Student potrafi przygotować i transportować pacjenta w stanie zagrożenia życia.	K_U96
U_20	Student potrafi współpracować z zespołem terapeutycznym w warunkach szpitalnych i przedszpitalnych.	K_U97
U_21	Student potrafi udzielać świadczeń w warunkach SOR i oddziałów szpitalnych, przestrzegając zasad dokumentacji medycznej.	K_U98
U_22	Student potrafi prowadzić edukację pacjenta i jego rodziny w zakresie profilaktyki i postępowania w stanach nagłych.	K_U100
U_23	Student potrafi stosować techniki minimalizujące stres pacjenta i jego rodziny w stanach zagrożenia życia.	K_U101
U_24	Student potrafi prowadzić segregację pierwotną i wtórną oraz podejmować decyzje terapeutyczne.	K_U103
U_25	Student potrafi posługiwać się wyrobami medycznymi wykorzystywanymi w stanach nagłych.	K_U104
U_26	Student potrafi przeprowadzić kardiowersję, defibrylację i stymulację serca.	K_U105
U_27	Student potrafi przeprowadzać intubację dotchawiczą i stosować alternatywne metody udrażniania dróg oddechowych.	K_U106
U_28	Student potrafi prowadzić wentylację mechaniczną w warunkach szpitalnych.	K_U107
U_29	Student potrafi monitorować pacjenta z wykorzystaniem skal oceny stanu klinicznego.	K_U111
U_30	Student potrafi prowadzić dokumentację medyczną zgodną z wymogami prawnymi.	K_U113
U_31	Student potrafi analizować i krytycznie oceniać własną praktykę kliniczną.	K_U116
U_32	Student potrafi wykonywać zadania w zespole terapeutycznym w warunkach szpitalnych i przedszpitalnych.	K_U124
U_33	Student potrafi organizować własną pracę i współdziałać w ramach zespołu terapeutycznego.	K_U127
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest świadomy własnych ograniczeń, potrafi dokonywać samooceny, identyfikować deficyty i potrzeby edukacyjne, a także dąży do ustawicznego rozwoju zawodowego.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Mnogie obrażenia ciała-priorytety transportowe.	2	-
W3	Zasada segregacji chorych w SOR –priorytety terapeutyczne.	2	-
W3	Procedury postępowania z chorym urazowym w SOR, diagnostyka, leczenie operacyjne, zasada „damage control”.	4	-
W4	Zasady płynoterapii w mnogich obrażeniach ciała.	4	-
W5	Postępowanie z dziećmi z mnogimi obrażeniami ciała.	4	-
W6	Mnogie obrażenia ciała u pacjentów geriatrycznych.	2	-

W7	Techniki monitorowania pacjentów z mnogimi obrażeniami ciała.	2	-
W8	Trauma team –skład, rola członków, zadania ratownika medycznego.	2	-
W9	Mnogie obrażenia ciała –priorytety terapeutyczne.	4	-
W10	Diagnostyka obrazowa w mnogich obrażeniach ciała.	2	-
W11	Podsumowanie wiadomości i przygotowanie studenta do zajęć klinicznych.	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	30	-

Lp.	Treści zajęć praktyczne	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
ZP1	Zapoznanie z zasadami organizacji i funkcjonowania zakładu opieki zdrowotnej. Rola i zakres opieki w warunkach szpitalnych.Procedury postępowania z pacjentem w warunkach wewnątrzszpitalnych.Zasady dokumentowania wykonanych medycznych czynności ratunkowych.	6	-
ZP2	Priorytety w postępowaniu z pacjentem w stanie bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia.Farmakoterapia i resuscytacja płynowa w ramach opieki nad pacjentem w warunkach szpitalnych.Zasady zbierania wywiadu medycznego.Opieka psychologiczna nad pacjentem i jego rodziną.	6	-
ZP3	Zasady monitorowania pacjentów.Skale oceny świadomości. Skala AVPU, skala GCS. Udział w segregacji medycznej prowadzonej w SOR	6	-
ZP4	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa.Przyrządowe techniki zabezpieczania drożności dróg oddechowych. Wentylacja mechaniczna w warunkach SOR. Farmakoterapia w resuscytacji. Postępowanie poresuscytacyjne.	6	-
ZP5	Postępowanie z pacjentem z obrażeniami ciała. Diagnostyka obrazowa w praktyce postępowania wewnątrzszpitalnego. Badanie urazowe według schematu ITLS. Skale ciężkości obrażeń w opiece nad pacjentem.	6	-
ZP6	Stosowanie procedur związanych z tamowaniem krwotoków i krwawień oraz zaopatrywaniem ran. Podawanie leków różnymi drogami podania zgodnie ze zleceniem lekarskim. Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych.Zasady wykonania dostępu donaczyniowego i doszpikowego.	6	-
ZP7	Stosowanie procedur związanych z udzielaniem świadczeń w wybranych stanach zagrożenia życia – ostry zespół wieńcowy, zaburzenia rytmu serca udar mózgu, ostra niewydolność oddechowa.	6	-
ZP8	Postępowanie z pacjentem pediatrycznym w SOR. Współpraca z rodzicami lub opiekunami dziecka.	6	-
ZP9	Postępowanie z pacjentem z oparzeniem ciała w warunkach wewnątrzszpitalnych.	6	-
ZP10	Doskonalenie nabytych umiejętności. Posumowanie i zaliczenie	6	-
	Razem liczba godzin zajęć klinicznych	60	-

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor
Zajęcia praktyczne	M5 - analiza raportów, analiza dokumentacji medycznej, działania praktyczne	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P1 – egzamin pisemny
Zajęcia praktyczne	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność	P2 – kolokwium ustne – 25% P3 – ocena podsumowująca z F2 – 75%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Zajęcia praktyczne	
	P1	F2	P3
W_01	X		X
W_02	X		X
W_03	X		X
W_04	X		X
W_05	X		X
W_06	X		X
W_07	X		X
W_08	X		X
W_09	X		X
W_10	X		X
W_11	X		X
W_12	X		X
W_13	X		X
W_14	X		X
W_15	X		X
W_16	X		X
W_17	X		X
U_01		X	X

U_02		X	X
U_03		X	X
U_04		X	X
U_05		X	X
U_06		X	X
U_07		X	X
U_08		X	X
U_09		X	X
U_10		X	X
U_11		X	X
U_12		X	X
U_13		X	X
U_14		X	X
U_15		X	X
U_16		X	X
U_17		X	X
U_18		X	X
U_19		X	X
U_20		X	X
U_21		X	X
U_22		X	X
U_23		X	X
U_24		X	X
U_25		X	X
U_26		X	X
U_27		X	X
U_28		X	X
U_29		X	X
U_30		X	X
U_31		X	X
U_32		X	X
U_33		X	X
K_01	X	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Egzamin odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;
- 3,0 – 69% - 60%;
- 2,0 – poniżej 60%

Egzamin poprawkowy odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Zajęcia praktyczne

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na ocenę końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- aktywność na zajęciach (wykonywanie przydzielonych zadań) – 75%
- kolokwium zaliczeniowe – 25%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium wg takich samych kryteriów.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu zajęć praktycznych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	90	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	5	

przygotowanie do egzaminu	10	
zapoznanie z literaturą	15	
suma godzin:	120	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	4	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:	
1.	USTAWA z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym. Dz. U. 2006 Nr 191 poz. 1410.
2.	Gucwa J., Ostrowski M.: Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne i wybrane stany nagłe. Medycyna Praktyczna, Kraków 2018.
3.	Wytyczne 2025 resuscytacji krążeniowo-oddechowej. ERC-PRR Kraków, 2025
4.	Ładny JR, Wojewódzka M. red. Medycyna Ratunkowa w pytaniach i odpowiedziach. Medipage 2016 r.
Literatura zalecana / fakultatywna:	
1.	Mitręga K.A., Krzemiński T.F.: Farmakologia i farmakoterapia dla ratowników medycznych. Elsevier Urban & Partner, 2017.
2.	Kleszczyński J., Zawadzki M.: Leki w ratownictwie medycznym. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2017.
3.	Plantz SH, Wipfler EJ, Jakubaszko J (red. wyd. pol.): NMS: Medycyna Ratunkowa. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2008.
4.	Gaszyński W.: Intensywna terapia i medycyna ratunkowa. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019
5.	J. Jakubaszko red. pol. Medycyna Ratunkowa NMS, Wrocław 2008

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Bartosz Bujko
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	bbujko940@interia.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.10

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	CHIRURGIA
Punkty ECTS	3
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	II
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	LEK. MED. KRYSZTOF BIZUNOWICZ

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	30	II/III-IV	3
ćwiczenia	15	II/III	
zajęcia praktyczne	30	II/IV	

1. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmiotów: Anatomia, Fizjologia z elementami fizjologii klinicznej, Podstawowe zabiegi medyczne i techniki zabiegów medycznych

2. Cele kształcenia

- C1** - Przekazanie studentom wiedzy z zakresu chorób chirurgicznych umożliwiającej sprawne realizowanie zadań w praktyce zawodowej ratownika medycznego.
- C2** - Kształtowanie u studentów umiejętności rozpoznawania chorób chirurgicznych i wdrażania interwencji ratowniczych adekwatnych do stanu pacjenta.
- C3** - Rozwijanie potrzeby uczenia się przez całe życie, zwłaszcza aktualizowania i pogłębiania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności zawodowych.

3. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		

W_01	Student zna i rozumie mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń życia i zdrowia w przebiegu chorób wymagających interwencji chirurgicznej.	K_W137
W_02	Student zna i rozumie wybrane choroby przewodu pokarmowego wymagające interwencji chirurgicznej.	K_W 152
W_03	Student zna i rozumie zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach zagrożenia zdrowotnego w przebiegu chorób wymagających interwencji chirurgicznej.	K_W168
W_04	Student zna i rozumie objawy i rodzaje odmy opłucnowej.	K_W198
W_05	Student zna i rozumie objawy krwaka opłucnej, wiotkiej klatki piersiowej i złamania żeber.	K_W199
W_06	Student zna i rozumie zasady diagnozowania i postępowanie terapeutyczne w najczęstszych chorobach wymagających interwencji chirurgicznej z uwzględnieniem odrębności wieku dziecięcego oraz ich przyczyny i objawy.	K_W195
Umiejętności		
U_01	Student potrafi układać pacjenta do badania obrazowego i monitorować jego stan podczas wykonywania badania.	K_W51
U_02	Student potrafi przeprowadzić badanie fizykalne.	K_W53
U_03	Student potrafi układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń	K_W57
U_04	Student rozumie przeprowadzić badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnych do ustalenia jego stanu	K_W58
U_05	Student potrafi zaopatrywać rany z uwzględnieniem ich rodzaju i charakterystyki	K_W95
U_06	Student potrafi tamować i zaopatrywać krwawienia lub krwotoki z użyciem opatrunków zwykłych, hemostatycznych i opaski uciskowej	K_W96
U_07	Student potrafi stosować zasady aseptyki i antyseptyki	K_W94
U_08	Student potrafi wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza	K_W116
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem	K_K01
K_02	Student jest przygotowany do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	K_K07

4. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie do przedmiotu – tematyka zajęć, literatura, warunki zaliczenia wykładów. Zakażenia chirurgiczne: wrota, źródła, drogi szerzenia się i leczenie.	2	
W2	Badanie chirurgiczne. Symptomatologia i zasady kwalifikacji chorych do leczenia operacyjnego w ostrych i przewlekłych chorobach chirurgicznych. Ból w przebiegu chorób chirurgicznych. Leczenie przeciwbólowe w chirurgii. Powikłania pooperacyjne wczesne i odległe.	2	

W3	Rany: proces gojenia się ran, czynniki wpływające na gojenie się ran, leczenie ran czystych i powikłanych. Ambulatoryjne leczenie ran. Profilaktyka tężca.	2	
W4	Przyczyny i rodzaje krwotoków. Kliniczna ocena ubytku krwi krążącej. Rozpoznawanie i leczenie wstrząsu krwotocznego. Prawne podstawy leczenia krwią, jej składnikami.	2	
W5	Choroba oparzeniowa. Uraz inhalacyjny. Ogólnoustrojowe i miejscowe leczenie ciężkich oparzeń. Terapia hiperbaryczna.	2	
W6	Odrębności i specyfika chirurgii dziecięcej.	2	
W7	Ostre choroby chirurgiczne u dzieci : objawy i postępowanie.	2	
W8	Utrwalenie wiedzy z zakresu semestru III. Podsumowanie zajęć – określenie poziomu uzyskanych efektów kształcenia.	1	
	Razem liczba godzin wykładów	15	
Treści wykładów semestr IV			
W9	Zagrożenia życia i zdrowia w chorobach chirurgicznych układu pokarmowego. „Ostry brzuch” i niedrożność przewodu pokarmowego.	2	
W10	Chirurgiczne choroby przełyku, żołądka, dwunastnicy, jelit i odbytu. Przepukliny brzuszne.	2	
W11	Chirurgiczne choroby wątroby, pęcherzyka żółciowego, trzustki i śledziony.	2	
W12	Chirurgiczne leczenie chorób sutka	2	
W13	Chirurgiczne leczenie chorób tarczycy.	2	
W14	Chirurgia naczyniowa i endowaskularna .	2	
W15	Chirurgiczne leczenie chorób urologicznych.	2	
W16	Utrwalenie wiedzy z zakresu semestru IV. Podsumowanie zajęć – określenie poziomu uzyskanych efektów kształcenia.	1	
	Razem liczba godzin wykładów	15	...

Lp.	Treści ćwiczeń w semestrze III	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Dokumentacja medyczna obowiązująca w oddziale chirurgicznym. Zasady aseptyki i antyseptyki. Przyczyny, symptomatologia i leczenie zakażeń chirurgicznych. Profilaktyka zakażeń szpitalnych.	2	
C2	Postępowanie okołooprecyjne: przygotowanie do zabiegu operacyjnego w przypadku zabiegu pilnego i planowanego, postępowanie pooperacyjne. Farmakologiczne i pozafarmakologiczne metody łagodzenia i leczenia bólu.	2	
C3	Ocena i chirurgiczne zaopatrywanie ran w ambulatorium chirurgicznym. Rodzaje drenaży i zasady drenowania ran i jam ciała. Leczenie ran pooperacyjnych. Rodzaje i funkcje opatrunków.	2	
C4	Wskazania do przeprowadzenia i zasady przetaczania krwi. Obserwacja pacjenta w trakcie i po transfuzji. Niepożądane	2	

	zdarzenia związane z leczeniem krwią. Niepożądane reakcje poprzetoczeniowe.		
C5	Określanie głębokości i rozległości oparzenia z wykorzystaniem dostępnych reguł i skal. Reguły przetoczeniowe stosowane w resuscytacji płynowej pacjenta oparzonego. Metody leczenia ran oparzeniowych: otwarta, zamknięta, operacyjna.	2	
C6	Opieka okołoperacyjna w chirurgii dziecięcej	2	
C7	Rozpoznawanie chorób chirurgicznych u dzieci.	2	
C8	Podsumowanie zajęć i zaliczenie ćwiczeń	1	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	...

Lp.	Treści zajęć praktycznych w semestrze IV	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
ZP1	Prowadzenie obserwacji i analizowanie wyników badań diagnostycznych pacjenta z zespołem objawów „ostrego brzucha”. Udział w postępowaniu okołoperacyjnym wobec pacjentów w ostrym przebiegu choroby.	4	
ZP2	Udział w leczeniu chirurgicznym pacjentów z chorobami przełyku, żołądka, dwunastnicy, jelit i odbytu.	4	
ZP3	Udział w postępowaniu okołoperacyjnym wobec pacjenta zakwalifikowanego do chirurgicznego leczenia choroby pęcherzyka żółciowego i dróg żółciowych. Udział w postępowaniu okołoperacyjnym wobec pacjenta zakwalifikowanego do chirurgicznego leczenia przepuklin brzusznych.	4	
ZP4	Udział w postępowaniu okołoperacyjnym wobec pacjentki zakwalifikowanej do chirurgicznego leczenia choroby sutka.	4	
ZP5	Udział w leczeniu chirurgicznym pacjentów z chorobami tarczycy, nadnerczy i trzustki.	4	
ZP6	Udział w leczeniu chirurgicznym pacjentów z chorobami naczyń obwodowych.	4	
ZP7	Udział w postępowaniu okołoperacyjnym wobec pacjentów zakwalifikowanych do chirurgicznego leczenia chorób nerek, dróg moczowych, pęcherza moczowego i gruczołu krokowego.	4	
ZP8	Utrwalenie wiedzy i umiejętności z zakresu semestru IV. Podsumowanie zajęć - określenie poziomu uzyskanych efektów kształcenia.	2	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	...

5. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 - wykład informacyjny M2 – wykład problemowy M3 – pokaz prezentacji multimedialnej	Projektor multimedialny, komputer z dostępem do Internetu, tablica suchościeralna
Ćwiczenia	M2 – dyskusja dydaktyczna, burza mózgów, wypowiedź ustna, pokaz	Dokumentacja medyczna obowiązująca w oddziale

	M5 – analiza dokumentacji medycznej, przegląd literatury przedmiotu, działania praktyczne	chirurgicznym i w ambulatorium chirurgicznym, procedury obowiązujące w oddziale chirurgicznym i ambulatorium chirurgicznym.
Zajęcia praktyczne	M2 - analiza przypadku (casestudy) M2 – wypowiedź ustna, pokaz, rozmowa na temat doświadczeń zdobytych w czasie praktyk M5 – analiza raportów, analiza dokumentacji medycznej, działania praktyczne	Sprzęt i aparatura oddziału chirurgicznego, dokumentacja medyczna.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P1 – egzamin pisemny - test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F1 – „wejściówka” F2 – obserwacja / aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się 3 elementy: 4. Ocena uzyskana z F1 (wejściówki) – 20% 5. Ocena uzyskana z F2 – 40% 6. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 40%
Zajęcia praktyczne	F2 – obserwacja/aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się oceny: 3. Oceny uzyskane z F2 – 75% 4. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 25%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia			Zajęcia praktyczne	
	P1	F1	F2	P2	F2	P2
W_01	x	x		x		x
W_02	x	x		x		x
W_03	x	x		x		x
W_04	x	x		x		x
W_05	x	x		x		x
W_06	x	x		x		x
U_01			x	x		x
U_02			x	x		x
U_03			x	x	x	x
U_04			x	x	x	x
U_05			x	x	x	x

U_06			x	x	x	x
U_07			x	x	x	x
U_08			x	x	x	x
K_01			x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia w semestrze III i egzaminu w semestrze IV jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. Zaliczenie i egzamin odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;
- 3,0 – 69% - 60%;
- 2,0 – poniżej 60%

Zaliczenie i egzamin poprawkowy odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- wejściówki – 20%
- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 40%
- kolokwium zaliczeniowe – 40%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. praca pisemna 20% i/lub prezentacja multimedialna 40% oraz kolokwium zaliczeniowe 40%.

Zajęcia praktyczne

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- aktywność na zajęciach (wykonywanie przydzielonych zadań) – 75%
- kolokwium zaliczeniowe – 25%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium wg takich samych kryteriów.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń i zajęć praktycznych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	75	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	5	
przygotowanie do egzaminu	5	
zapoznanie z literaturą	5	
suma godzin:	90	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	3	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 16 października 2017 r. w sprawie leczenia krwią i jej składnikami w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne
2. Fibak J. Chirurgia. Wydanie 3 Warszawa, 2014, PZWL
3. Fibak J. Chirurgia. Repetytorium Wydanie 2 Warszawa, 2010, PZWL
4. Alderson D., Gawrychowski J., Rawlinson N. Choroby chirurgiczne. PZWL Wydawnictwo Lekarskie 2013

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Noszczyk W. Chirurgia : repetytorium, Warszawa, 2009, PZWL
2. Noszczyk W. (red.) Chirurgia. T. 1, Warszawa, 2005, PZWL
3. Noszczyk W. (red.) Chirurgia. T. 2, Warszawa, 2005, PZWL

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Iwona Ratuszniak
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	iwona.ajp@op.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.11

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	NEUROLOGIA
Punkty ECTS	3
Rodzaj zajęć	obowiązkowy
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	II
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	LEK. MED. GRZEGORZ RUTKOWSKI mgr Anna Bolińska

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	30	II/ IV	3
zajęcia praktyczne	30	II/IV	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty z zakresu anatomii, fizjologii i patofizjologii

4. Cele kształcenia

C1- przekazanie wiedzy niezbędnej do wykonywania medycznych czynności ratunkowych i udzielania świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe będących w kompetencjach ratownika medycznego pacjentowi z dysfunkcją układu nerwowego.

C2- Rozwinięcie umiejętności wykonywania badania pacjenta w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu neurologicznego pacjenta.

C3 – Kształtowanie świadomości poszanowania godności człowieka i kierowania się dobrem pacjenta.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna produkty lecznicze stosowane w nagłych chorobach internistycznych, neurologicznych i psychiatrycznych;	K_W156
W_02	Student zna przyczyny, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach układu nerwowego;	K_W157

W_03	Student zna zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach układu nerwowego(bóle głowy, choroby naczyniowe mózgu, w szczególności udar mózgu i padaczka) oraz ich przyczyny i objawy	K_W158
W_04	Student zna zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w zakażeniach układu nerwowego w szczególności w zapaleniu opon mózgowo - rdzeniowych; oraz ich przyczyny i objawy	K_W159
W_05	Student zna zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w chorobach otępiennych; oraz ich przyczyny i objawy	K_W160
W_06	Student zna zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego	K_W168
W_07	Student zna wybrane skale oceny śpiączki oraz skale urazowe i rokownicze	K_W194
Umiejętności		
U_01	Student potrafi oceniać stan świadomości pacjenta	K_U56
U_02	Student potrafi przeprowadzić badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U58
U_03	Student potrafi oceniać stan neurologiczny pacjenta	K_U65
U_04	Student potrafi oceniać nagłe stany neurologiczne u pacjenta	K_102
U_05	Student potrafi pobierać krew oraz zabezpieczyć materiał do badań laboratoryjnych , mikrobiologiczny i toksykologicznych	K_U104
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniając poszanowanie jego praw	K_K03
K_02	Student jest przygotowany do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K06
K_03	Student jest przygotowany do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	K_K07

5. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w chorobach naczyniowych mózgu (udar mózgu, krwotok podpajęczynówkowy) oraz padaczke.	2	-
W2	Przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w zakażeniach układu nerwowego, w szczególności w zapaleniu opon mózgowo-rdzeniowych.	2	-
W3	Przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w chorobach otępiennych.	2	-
W4	Przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w guzach mózgu oraz urazach czaszkowo-mózgowych i kręgosłupowo-rdzeniowych.	2	-

W5	Przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w bólach głowy, zespołach korzeniowych i neuralgiach.	2	-
W6	Rozpoznawanie najczęstszych klinicznych objawów i zespołów patologicznych w chorobach układu nerwowego oraz stanów nagłych w przebiegu chorób ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego.	2	-
W7	Ocena stanu świadomości i stanu neurologicznego (badanie fizykalne chorego neurologicznie) pacjenta.	2	-
W8	Rozpoznawanie stanów zaburzenia przytomności i świadomości oraz zaburzenia kontaktu chorego z otoczeniem z powodu dysfunkcji mowy.	2	-
W9	Ocena kliniczna chorego nieprzytomnego z powodu chorób OUN.	2	-
W10	Rozpoznawanie objawów i postępowanie (wykonywanie procedur medycznych) u chorego z chorobą ośrodkowego układu nerwowego na przykładzie: chorób i wad naczyniowych mózgu (udar mózgu, tętniak, naczynek), guzów mózgu i zespołów ciasnoty wewnątrzczaszkowej.	2	-
W11	Rozpoznawanie objawów i postępowanie (wykonywanie procedur medycznych) u chorego z chorobą ośrodkowego układu nerwowego na przykładzie: chorób i wad naczyniowych mózgu (udar mózgu, tętniak, naczynek), guzów mózgu i zespołów ciasnoty wewnątrzczaszkowej	2	-
W12	Rozpoznawanie objawów i postępowanie (wykonywanie procedur medycznych) u chorych po urazie czaszkomózgowym, urazie kręgosłupa i rdzenia kręgowego.	2	-
W13	Rozpoznawanie objawów i postępowanie (wykonywanie procedur medycznych) u chorego z zespołami bólowymi głowy, kręgosłupowo-korzeniowymi, neuralgiami i ostrymi uszkodzeniami wielonerwowymi	2	-
W14	Problemy diagnostyczno-terapeutyczne (wykonywanie procedur medycznych) u chorych z padaczką, zespołami ośpiennymi, zespołami ubytkowymi neurologicznymi.	2	-
W15	Poszanowanie godności pacjenta, przestrzeganie praw pacjenta.	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	30	-

Lp.	Treści zajęć praktycznych	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
ZP1	Rozpoznawanie najczęstszych objawów i zespołów patologicznych w chorobach układu nerwowego oraz stanów nagłych w przebiegu chorób ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego	5	-

ZP2	Ocena świadomości i stanu neurologicznego (badanie fizykalne) pacjenta. Rozpoznawanie stanów zaburzeń przytomności i świadomości oraz zaburzeń kontaktu chorego z otoczeniem z powodu dysfunkcji mowy	5	-
ZP3	Rozpoznawanie objawów i wykonywanie procedur medycznych u chorego z chorobą naczyniową mózgu, guzach mózgu oraz zespołem ciasnoty wewnątrzczaszkowej.	5	-
ZP4	Rozpoznawanie objawów i wykonywanie procedur medycznych u chorego z bólem głowy, zespołami korzeniowymi, neuralgiami i ostrymi uszkodzeniami wielonerwowymi	5	-
ZP5	Postępowanie diagnostyczno – terapeutyczne, wykonywanie procedur medycznych u chorego z padaczką, zespołami otępiennymi i ubytkowymi zespołami neurologicznymi.	5	-
ZP6	Podsumowanie zajęć. Doskonalenie nabytych umiejętności. Ocena stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Samoocena.	5	-
	Razem liczba godzin zajęć klinicznych	30	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor
Zajęcia praktyczne	analiza przypadku	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P2 – zaliczenie pisemne
Zajęcia praktyczne	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność	P3 – ocena podsumowująca z F2

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Zajęcia kliniczne
	P1	P3
W_01	x	x
W_02	x	x
W_03	x	x
W_04	x	x

W_05	x	x
W_06	x	x
W_07	X	X
U_01	x	x
U_02	x	x
U_03	x	x
U_04	X	X
U_05		X
K_01	x	x
K_02	X	X
K_03	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Zaliczenie z oceną odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;
- 3,0 – 69% - 60%;
- 2,0 – poniżej 60%

Zaliczenie poprawkowe odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Zajęcia praktyczne

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na oceną końcową składają się oceny formujące uzyskane podczas zajęć. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną ocen formujących.

Kryteria przyznawania oceny końcowej zajęć praktycznych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium ustnego

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
---------------------------	---------------

	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	60	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
czytanie literatury	15	
przygotowanie do egzaminu	15	
suma godzin:	90	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	3	

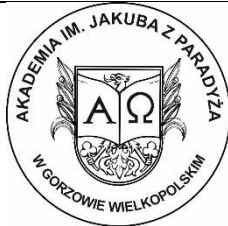
12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Prusinski A. Neurologia praktyczna PZWL W-wa 2007
2. Kozubski W., Liberski P. (red.): Neurologia. Podręcznik dla studento w medycyny. PZWL, Warszawa 2009
- 3.Fuller G. Badanie neurologiczne. To proste. Wyd. Med. Urban &Partner 2009
- 4.Henry GL, Little N, i in. Stany nagłe w neurologii - od objawów do rozpoznania. PZWL 2007
- 5.Lindsley K.W.,Bone I. (red.W. Kozubski). Neurologia i Neurochirurgia. Urban & Partner Wrocław 2006.
- 1.Ząbek M.: Neurochirurgia. PZWL, Warszawa 1999.
- 2.Szczeklik A., Gajewski P.: Interna Szczeklika. Podręcznik chorób wewnętrznych 2014, Medycyna Praktyczna, Kraków 2014.
3. Maksymowicz W.: Neurochirurgia w zarysie. PZWL, Warszawa 1999.

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Anna Bolińska
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.12

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	CHOROBY ZAKAŻNE I TROPILANE
Punkty ECTS	1
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	II
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	LEK. MED. ŁUKASZ LAURANS

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	15	II/IV	1
ćwiczenia	15	II/IV	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość wiedzy z zakresu: anatomii, fizjologii, chorób wewnętrznych, neurologii

4. Cele kształcenia

- C1** – Zapoznanie studentów z problematyką z zakresu chorób zakaźnych i tropikalnych.
C2 – Przygotowanie studentów do rozpoznawania chorób zakaźnych i tropikalnych.
C3 – Wskazanie studentom czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna etiopatogenezę najczęstszych schorzeń zakaźnych i tropikalnych w tym w zależności od wieku ;	K_W107
W_02	Student zna przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania profilaktycznego w najczęstszych chorobach bakteryjnych, wirusowych, pasożytniczych i grzybicach, w tym zakażeniach pneumokokowych i meningokokowych, wirusowym zapaleniu wątroby, nabytym niedoborze odporności AIDS, sepsie i zakażeniach szpitalnych;	K_W155 K_W159
W_03	Student zna standardy i procedury postępowania w sytuacji zagrożeń życia wywołanych przez choroby zakaźne i tropikalne ;	K_W141

Umiejętności		
U_01	Student potrafi oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego w chorobach zakaźnych i tropikalnych	K_U53
U_02	Student potrafi wdrażać właściwe do sytuacji procedury postępowania epidemiologicznego;	K_U27
U-03	Student potrafi stosować właściwe do sytuacji postępowanie epidemiologiczne	K_U21
U_04	Student potrafi stosować się do zasad bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego oraz profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych	K_U34
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotowy do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.	K_K02

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Epidemiologia chorób zakaźnych i tropikalnych	1	-
W2	Mechanizmy odporności oraz zasady immunoprofilaktyki	1	-
W3	Diagnostyka laboratoryjna oraz obrazowa w rozpoznawaniu chorób zakaźnych i tropikalnych	1	-
W4	Metody leczenia chorób zakaźnych i tropikalnych	1	-
W5	Zakażenia ośrodkowego układu nerwowego	1	-
W6	Choroby zakaźne skóry	1	-
W7	Zakażenia układu oddechowego	1	-
W8	Infekcje układu pokarmowego	1	-
W9	Choroby infekcyjne układu krążenia	1	-
W10	Zakażenia układu moczowo-płciowego	1	-
W11	Posocznica	1	-
W12	Zakażenia szpitalne	1	-
W13	Ekspozycje zawodowe u pracowników medycznych	1	-
W14	Broń biologiczna	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Ocena zagrożeń występujących w podróży, ustalenie wskazań i rodzaju profilaktyki chorób zakaźnych i innych zagrożeń związanych z podróżowaniem, przygotowanie do podróży, opracowanie indywidualnej apteczki podróżnika	5	-
C2	Badanie lekarskie po powrocie z tropiku. Postępowanie z gorączkującym wracającym z tropiku – opracowanie przypadków	4	-

	klinicznych. Postępowanie z chorym na gorączkę krwotoczną lub inną wysoko zakaźną chorobę.		
C3	Ratownik medyczny na misji w kraju strefy tropikalnej – symulacja przygotowania do wyjazdu i profilaktyki chorób tropikalnych w miejscu odbywania misji. Profilaktyka po-ekspozycyjna – ekspozycja ratownika medycznego na HIV, HBV, HCV. Symulacja przezskórnej lub śluzówkowej ekspozycji ratownika medycznego na materiał wysoce zakaźny - zasady postępowania. Postępowanie ze zwłokami pacjenta zmarłego na chorobę wysoce zakaźną.	6	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 - wykład informacyjny	Projektor, tablica multimedialna
Ćwiczenia	M-2 Analiza przypadku	Projektor, tablica suchościeralna, flipchart, pisaki, opisy przypadków

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P1 – test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F1 – „wejściówka” F2 – obserwacja / aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się 3 elementy: 7. Ocena uzyskana z F1 (wejściówki) – 20% 8. Ocena uzyskana z F2 – 40% 9. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 40%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	P1	F1	F2	P2
W_01	x	x		x
W_02	x	x		x
W_03	x	x		x
U_01			x	x
U_02			x	x
U_03			x	x
U_04			x	x
K_01	x	x	x	x

10. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. Zaliczenie odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej: • 5,0 – 100% - 95%; • 4,5 – 94% - 88%; • 4,0 – 87% - 80%; • 3,5 – 79% - 70%; • 3,0 – 69% - 60%; • 2,0 – poniżej 60% Zaliczenie poprawkowe odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej. Ćwiczenia Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen: - wejściówki – 20% - aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 40% - kolokwium zaliczeniowe – 40% Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. praca pisemna 20% i/lub prezentacja multimedialna 40% oraz kolokwium zaliczeniowe 40%. Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej <table border="1"> <tr> <td>Wartość oceny</td><td>3,00 – 3,25</td><td>3,26 – 3,75</td><td>3,76 – 4,25</td><td>4,26 – 4,75</td><td>4,76 – 5,00</td></tr> <tr> <td>Ocena liczbową</td><td>3</td><td>3,5</td><td>4</td><td>4,5</td><td>5</td></tr> <tr> <td>Ocena słowna</td><td>dostateczny</td><td>dostateczny plus</td><td>dobry</td><td>dobry plus</td><td>bardzo dobry</td></tr> </table>						Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00	Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5	Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry
Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00																		
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5																		
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry																		

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		

suma godzin:	30	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	1	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Boroń-Kaczmarek A (red.) — Choroby zakaźne w zarysie, Szczecin, 2004, Wydawnictwo Pomorskiej Akademii Medycznej
2. J. Cianciara, J. Juszczyk: Choroby zakaźne i pasożytnicze; Czelej 2013
3. H. Czajka, J. Wysocki: Szczepienia w profilaktyce chorób zakaźnych; Wydawnictwo HELP MED Kraków 2010
4. W. Magdzik, D. Naruszewicz-Lesiuk: Wakcynologia, wyd. II; Wyd. Alfa Medica Press 2007
5. R. Olszański: Problemy zdrowotne w tropiku; Wojskowy Instytut Medyczny, Warszawa 2009
6. D. Prokopowicz: Medycyna Podróży; Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko; Białystok 2010
7. 7. Jong ES, Sanford C: The Travel and Tropical Medicine manual; Wyd. IV, Saunders Elsevier 2016

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Denys A — Zakażenia szpitalne. Wybrane zagadnienia., Kraków, 2012, Wolters Kluwer
2. Dziubek Z — Choroby zakaźne i pasożytnicze, Warszawa, 2010, Wydawnictwo Lekarskie PZWL

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Łukasz Laurans
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.13

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Zagrożenia epidemiologiczne i szczepienia ochronne
Punkty ECTS	1
Rodzaj zajęć	Obowiązkowe
Moduł / specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym odbywają się zajęcia	polski
Rok studiów	II
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	mgr Renata Szczepankiewicz

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	10	II/IV	1
ćwiczenia	15	II/IV	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty: biologia i mikrobiologia, patologia, podstawowe zabiegi medyczne i techniki zabiegów medycznych

4. Cele kształcenia

- C1** - Zapoznanie studentów z podstawowymi zagrożeniami epidemiologicznymi występującymi w Polsce i na świecie.
- C2** - Przekazanie wiedzy o zasadach profilaktyki chorób zakaźnych ze szczególnym uwzględnieniem szczepień ochronnych oraz przygotowanie studentów do rozpoznawania zagrożeń epidemiologicznych w praktyce ratownika medycznego.
- C3** - Rozwijanie umiejętności praktycznych w zakresie stosowania zasad profilaktyki zakażeń i edukacji pacjentów.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Zna zasady postępowania przeciwepidemicznego	K_W24
W_02	Zna epidemiologię chorób zakaźnych i regulacje prawne w tym zakresie	K_W106

W_03	Zna rodzaje szczepionek wynikające z obowiązującego programu szczepień ochronnych w Rzeczypospolitej Polskiej oraz ich działanie immunologiczne.	K_W241
W_04	Zna zasady kwalifikowania do szczepień ochronnych oraz wykonywania tych szczepień	K_W242
W_05	Zna standardy przeprowadzania badań kwalifikacyjnych do szczepień ochronnych przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19 i wykonywania szczepień ochronnych przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliźnie oraz innych obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych zgodnie z przepisami prawa oraz zapewnieniem bezpieczeństwa pacjentowi oraz sobie.	K_W243
W_06	Zna procedury stosowane w sytuacji wystąpienia NOP oraz zasady prowadzenia sprawozdawczości w zakresie szczepień ochronnych	K_W244
Umiejętności		
U_01	Potrafi stosować właściwe do sytuacji postępowanie epidemiologiczne	K_U21 K_U94
U_02	Umie stosować się do zasad bezpieczeństwa sanitarno- epidemiologicznego oraz profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych	K_U34
U_03	Patrafi wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliźnie oraz inne obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne zgodnie z przepisami prawa.	K_U120
U_04	Potrafi rozpoznawać i klasyfikować NOP oraz charakteryzować miejscowe i uogólnione reakcje organizmu występujące u pacjenta.	K_U121
U_05	Potrafi przeprowadzić badanie kwalifikacyjne do szczepień ochronnych przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19 oraz innych obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych	K_U126
Kompetencje społeczne		
K_01	Jest gotów do aktywnego słuchania , nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach
		stacjonarnych
W1	Podstawowe pojęcia z epidemiologii chorób zakaźnych i drogi zakażenia.	1
W2	Choroby zakaźne stanowiące szczególne zagrożenie dla zdrowia publicznego- grypa, gruźlica, HIV/AIDS, COVID-19, wirusowe zapalenia wątroby, choroby przenoszone drogą kropelkową i krwiopochodną.	2
W3	Zasady profilaktyki i kontroli zakażeń- izolacja, dekontaminacja, procedury ochrony osobistej	2
W4	Immunoprofilaktyka czynna i bierna- podstawy immunologiczne, rodzaje szczepionek.	2
W5	Program szczepień ochronnych w Polsce – obowiązkowe i zalecane szczepienia.	2
W6	Niepożądane odczyny poszczepienne (NOP) – rodzaje, klasyfikacja, zasady postępowania i raportowania.	1
	Razem liczba godzin wykładów	10
Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach

		stacjonarnych
C1	Kwalifikacja pacjenta do szczepienia – wywiad, ocena stanu zdrowia, przeciwwskazania.	2
C2	Przygotowanie do szczepienia – aseptyka, sprzęt, dobór preparatu, kontrola terminu ważności i warunków przechowywania.	3
C3	Technika wykonywania szczepień : domięśniowe, podskórne, śródskórne, doustne i donosowe.	3
C4	Postępowanie po szczepieniu – obserwacja pacjenta, zasady udzielania pomocy w razie wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP).	3
C5	Postępowanie po ekspozycji zawodowej – symulacja sytuacji zakłucia igłą, kontaktu z krwią lub innym materiałem zakaźnym; algorytm postępowania	2
C6	Zasady używania środków ochrony indywidualnej.	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 wykład informacyjny	projektor
Ćwiczenia	M2- , metoda przypadków, dyskusja dydaktyczna, burza mózgów, wypowiedź ustna, pokaz M5 – działania praktyczne	Fantomy, sprzęt medyczny, materiały dydaktyczne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P2- kolokwium pisemne
Ćwiczenia	F2 - obserwacja podczas zajęć (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć)	Na ocenę podsumowującą P3 składają się 2 elementy: 1. Ocena uzyskana z F2– 60% 2. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 40%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Efekty przedmiotowe	Wykład	Ćwiczenia	
	P2	F2	P2
W_01	X		
W_02	X		
W_03	X		
W_04	X		
W_05	X		

W_06	X		
U_01		X	X
U_02		X	X
U_03		X	X
U_04		X	X
U_05		X	X
K_01	x	x	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna form prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. Zaliczenie odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;
- 3,0 – 69% - 60%;
- 2,0 – poniżej 60%

Zaliczenie poprawkowe odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 60%
- kolokwium – 40%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela.

Zaliczenie poprawkowe odbywa się według tych samych kryteriów

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń.

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
	na studiach stacjonarnych

Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):	
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	25
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):	
Przygotowanie do zaliczenia	5
suma godzin:	30
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	1

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Magdzik W., Naruszewicz-Lesiuk D., Zieliński A. *Epidemiologia chorób zakaźnych*. PZWL.
2. Bernatowicz P., Szenborn L. *Szczepienia ochronne w praktyce medycznej*.
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (aktualna wersja).

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Raporty i rekomendacje WHO oraz ECDC dotyczące szczepień i zagrożeń epidemiologicznych.
2. Aktualne wytyczne GIS, Ministerstwa Zdrowia oraz NFZ.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Renata Szczepankiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (kod przedmiotu)		C.14

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	MEDYCZNE CZYNNOŚCI RATUNKOWE
Punkty ECTS	12
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	II-III
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia	mgr Rafał Gajda lic. Łukasz Kościukiewicz

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	100	II/IV	5
ćwiczenia	100	III/V	5
ćwiczenia	30	III/VI	2

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty: Anatomia, Fizjologia z elementami fizjologii klinicznej, farmakologia z toksykologią, Bezpieczeństwo w ratownictwie medycznym, Etyka zawodowa ratownika medycznego, Podstawowe czynności BLS i nauczanie pierwszej pomocy, Kwalifikowana pierwsza pomoc, Podstawowe zabiegi medyczne i techniki zabiegów medycznych, Medycyna taktyczna, Choroby wewnętrzne z elementami onkologii, Kardiologia.

4. Cele kształcenia

C1	Przekazanie studentom wiedzy niezbędnej do sprawnego wykonywania medycznych czynności ratunkowych w zakresie określonym przepisami prawa.
C2	Nabycie przez studentów umiejętności biegłego wykonywania medycznych czynności ratunkowych adekwatnych do stanu poszkodowanego.
C3	Kształtowanie postawy otwartości na potrzeby pacjenta oraz sprawnego komunikowania się z pacjentem i jego rodziną

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		

W_01	Zna patomechanizmy powstawania oraz objawy stanów nagłego zagrożenia życia i zdrowia.	K_W137, K_W178,
W_02	Zna metody leczenia stanów nagłego zagrożenia życia i zdrowia z wykorzystaniem technik zabiegów ratunkowych i farmakoterapii.	K_W01, K_W143, K_W145, K_W146, K_W147, K_W148, K_W149, K_W150, K_W161, K_W177, K_W180, K_W181, K_W182, K_W183, K_W184, K_W185, K_W186, K_W187, K_W189, K_W191, K_W192, K_W194, K_W201, K_W202, K_W204, K_W205, K_W206, K_W207, K_W219, K_W226
W_03	Zna zasady oceny stanu pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania i podjęcia albo odstąpienia od nich (w tym w przypadku rozpoznania śmierci).	K_W175
Umiejętności		
U_01	Rozpoznaje stany zagrożenia życia w oparciu o badanie przedmiotowe i podmiotowe pacjenta oraz analizę dokumentacji medycznej.	K_U50, K_U52, K_U53, K_U54A, K_U55, K_U56, K_U58, K_U60, K_U61, K_U63, K_U73, K_U102, K_U108, K_U110, K_U119
U_02	Dobiera metody postępowania terapeutycznego i wykonuje medyczne czynności ratunkowe adekwatnie do rozpoznanego stanu poszkodowanego.	K_U54, K_U57, K_U59, K_U62, K_U66, K_U67, K_U69, K_U74, K_U75, K_U76, K_U77, K_U78, K_U86, K_U87, K_U88, K_U89, K_U90, K_U91, K_U92, K_U93, K_U94, K_U95, K_U96, K_U97, K_U98, K_U100, K_U101, K_U103, K_U105, K_U106, K_U107, K_U109, K_U112, K_U117, K_U118, K_U124
Kompetencje społeczne		
K_01	Przewidywanie i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.	K_K02
K_02	Kierowanie się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunami	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń – zakres wiedzy	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	nie stacjonarnych
Semestr IV			
C1	Wprowadzenie do przedmiotu w semestrze IV. Zapoznanie z programem przedmiotu, wykazem literatury, wymaganiami edukacyjnymi oraz formą zaliczenia przedmiotu.	2	

	Omówienie regulaminu pracowni oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujących w pracowni.		
	Zakres uprawnień ratownika medycznego w świetle obowiązujących przepisów prawa.		
C2	Zasady badania podmiotowego i przedmiotowego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i świadczeń medycznych innych niż medyczne czynności ratunkowe.	4	
	Zasady oceny stanu pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania i podjęcia albo odstąpienia od nich (w tym w przypadku rozpoznania śmierci).		
	Wybrane skale oceny śpiączki, skale oceny i monitorowania bólu oraz skale urazowe i rokownicze.		
C3	Zasady wykonywania dostępu do szpikowego przy użyciu gotowego zestawu, wskazania, przeciwwskazania	1	
C4	Drożność dróg oddechowych, wentylacja i wspomaganie oddechu: - wskazania do bez przyrządowego i przyrządowego przywracania drożności dróg oddechowych i techniki ich wykonywania, - wskazania do podjęcia tlenoterapii biernej lub wentylacji zastępczej manualnej powietrzem lub tlenem oraz techniki ich wykonania, - wskazania do odsysania dróg oddechowych i techniki jego wykonywania. - wskazania do intubacji dotchawiczej w laryngoskopii bezpośredniej przez usta bez użycia środków zwiotczających i do wentylacji zastępczej oraz techniki ich wykonywania. - wskazania do wentylacji zastępczej mechanicznej z użyciem respiratora oraz techniki jej wykonania. - zasady monitorowania czynności układu oddechowego i układu krążenia metodami nieinwazyjnymi, podstawy gazometrii krwi tętniczej	4	
C5	Stany nagłego zagrożenia zdrowotnego związane z układem oddechowym – przyczyny, objawy, postępowanie: - w zaostrzeniu przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, - w zaostrzeniu astmy oskrzelowej, - w ostrych stanach zapalnych dróg oddechowych, - w samoistnej odmie opłucnowej - w zespole niewydolności oddechowej.	4	
C6	Przyczyny i rodzaje bólu w klatce piersiowej oraz jego diagnostyka. Przyczyny, objawy i postępowanie w ostrych zespołach wieńcowych na podstawie protokołów postępowania wg ERC i ESC.	3	
C7	Stany nagłego zagrożenia zdrowotnego związane z układem krążenia - przyczyny, objawy i postępowanie w przypadku: nadciśnienia tętniczego,	6	

	- rozwarstwienia aorty, - niewydolności krążenia, - ostrego niedokrwienia kończyn, - obrzęku płuc - zatorowości płucnej.		
C8	Wstrząs – przyczyny, rodzaje, objawy, medyczne czynności ratunkowe	3	
C9	Zaburzenia rytmu serca – tachyarytmie i bradyarytmie, rozpoznanie, różnicowanie, powikłania i zagrożenia, algorytmy postępowania na podstawie wytycznych ERC, ESC, AHA. Wskazania do kardiowersji i elektrostymulacji u pacjentów z niestabilnością hemodynamiczną i techniki ich wykonania.	4	
C10	Przyczyny, objawy i mechanizmy nagłego zatrzymania krążenia.	6	
	Wytyczne Europejskiej Rady Resuscytacji i algorytmy postępowania w nagłym zatrzymaniu krążenia u pacjentów dorosłych.		
	Odwracalne przyczyny zatrzymania krążenia.		
	Postępowanie po resuscytacyjne.		
	Zatrzymanie krążenia w sytuacjach szczególnych.		
	Etyka resuscytacji, zasady i aspekty prawne, decyzje dotyczące odstąpienia od resuscytacji i zakończenia resuscytacji.		
Zakres wiedzy - semestr V			
C11	Wprowadzenie do przedmiotu w semestrze V. Zapoznanie z programem przedmiotu, wykazem literatury, wymaganiami edukacyjnymi oraz formą zaliczenia przedmiotu.	1	
C12	Rozpoznawanie dziecka w stanie zagrożenia życia: różnice anatomiczne i fizjologiczne, przyczyny zatrzymania oddechu i krążenia, badanie pacjenta pediatrycznego.	4	
C13	Wstępne postępowanie w sytuacjach szczególnych u dzieci: zapalenie krtani i tchawicy, zapalenie nagłośni, niewydolność oddechowa u dziecka z tracheostomią, zapalenie płuc, zapalenie oskrzeli, zapalenie oskrzelików, astma oskrzelowa, anafilaksja, odwodnienie, wstrząs hipowolemiczny, wstrząs septyczny, zaburzenia rytmu serca u dzieci, zaburzenia gospodarki węglowodanowej, ostre zatrucia u dzieci, bóle brzucha u dzieci, drgawki u dzieci, leczenie bólu u dzieci.	4	
C14	Nagłe zatrzymanie krążenia u dzieci, zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u dzieci – algorytm PALS, odwracalne przyczyny zatrzymania krążenia, opieka po resuscytacyjna, postępowanie według algorytmów ERC.	4	
C15	Newborn Life Support - techniki przyjęcia porodu nagłego w warunkach poza szpitalnych, resuscytacja i wspomaganie okresu adaptacyjnego noworodków po urodzeniu według algorytmów ERC.	6	
C16	Ocena miejsca zdarzenia i mechanizmu urazu, ocena stanu poszkodowanego po urazie, szybkie badanie urazowe, badanie powtórne i badanie dalsze, kategoryzacja poszkodowanego i określanie priorytetów postępowania na podstawie badania.	2	

C17	Wstrząs i kontrola krwawienia u pacjentów urazowych.	2	
C18	Zaopatrywanie dróg oddechowych u pacjentów urazowych.	2	
C19	Postępowanie w urazach brzucha i klatki piersiowej.	2	
C20	Postępowanie w urazach kręgosłupa i urazach kończyn.	2	
C21	Postępowanie w urazach czaszkowo-mózgowych.	2	
C19	Postępowanie w oparzeniach u dorosłych i dzieci.	2	
C23	Specjalne grupy pacjentów urazowych: - urazy u dzieci - odmienności w symptomatologii, badaniu i postępowaniu ratunkowym. - urazy u osób w wieku podeszłym – odmienności w symptomatologii, badaniu i postępowaniu ratunkowym. - urazy u kobiet w ciąży - odmienności w symptomatologii, badaniu i postępowaniu ratunkowym. - poszkodowany po urazie pod wpływem alkoholu i/lub środków psychoaktywnych - odmienności w symptomatologii, badaniu i postępowaniu ratunkowym.	4	
Zakres wiedzy - semestr VI			
C24	Techniki przygotowania pacjenta do transportu i opieki medycznej podczas transportu, wskazania do ułożenia pacjenta w pozycji właściwej dla jego stanu lub odniesionych obrażeń, bezpieczeństwo pacjenta podczas transportu.	3	
C25	Transport śmigłowcem ratunkowym.	3	
C26	Zdarzenia masowe i triage	4	
	Razem liczba godzin ćwiczeń – zakres wiedzy	84	

Lp.	Ćwiczenia – zakres umiejętności	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	nie stacjonarnych
Semestr IV			
C1	Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta dorosłego, ocenianie podstawowych funkcji życiowych, rozpoznawanie stanów zagrożenia zdrowotnego na podstawie wniosków z badania, ocena stanu pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania.	4	
C2	Zakładanie dostępów do szpikowych u pacjentów dorosłych i dzieci z wykorzystaniem dostępnych zestawów.	2	
C3	Medyczne czynności ratunkowe w niedrożności dróg oddechowych u dorosłych i dzieci, bez przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych, przyrządowe zaopatrywanie dróg oddechowych przy pomocy rurek UG i NG oraz z wykorzystaniem przyrządów nad głosiowych.	4	
	Prowadzenie tlenoterapii biernej oraz wentylacji zastępczej i wspomagania oddechu przy pomocy urządzeń do tlenoterapii biernej oraz worka samorozprężalnego z maską twarzą.		

C4	Intubacja dotchawicza w laryngoskopii bezpośredniej i wideo laryngoskopii u dorosłych i dzieci, konikopunkcja.	5	
	Prowadzenie wentylacji mechanicznej z wykorzystaniem respiratora.		
C4	Stany nagłego zagrożenia zdrowotnego związane z układem oddechowym – badanie, rozpoznanie i medyczne czynności ratunkowe, ćwiczenia w warunkach symulacji medycznej.	6	
C5	Stany nagłego zagrożenia zdrowotnego związane z układem krążenia – badanie, rozpoznanie i medyczne czynności ratunkowe, ćwiczenia w warunkach symulacji medycznej.	6	
C6	Postępowanie w ostrych zespołach wieńcowych - badanie, rozpoznanie i medyczne czynności ratunkowe, ćwiczenia w warunkach symulacji medycznej.	6	
C7	Zaburzenia rytmu serca – rozpoznanie i postępowanie na podstawie badania i obserwacji klinicznej, wykonanie kardiowersji elektrycznej i przezskórnej stymulacji elektrycznej w wybranych zaburzeniach rytmu serca, ćwiczenia w warunkach symulacji medycznej.	6	
C8	Rozpoznawanie mechanizmu zatrzymania krążenia u pacjentów dorosłych. Prowadzenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej w oparciu o algorytmy ALS rekomendowane przez ERC.	6	
C9	Opieka po resuscytacji - prowadzenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej w warunkach symulacji medycznej w oparciu o algorytmy ALS rekomendowane przez ERC.	6	
C10	Odwracalne przyczyny zatrzymania krążenia - prowadzenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej w warunkach symulacji medycznej w oparciu o algorytmy ALS rekomendowane przez ERC.	6	
C11	Zatrzymanie krążenia w sytuacjach szczególnych - prowadzenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej w warunkach symulacji medycznej w oparciu o algorytmy ALS rekomendowane przez ERC.	6	
Zakres umiejętności - semestr V			
C12	Badanie pacjenta pediatrycznego, rozpoznawanie dziecka w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego na podstawie badania i obserwacji klinicznej.	4	
C13	Postępowanie w stanach zagrożenia życia u dzieci - badanie, rozpoznanie i medyczne czynności ratunkowe, ćwiczenia w warunkach symulacji medycznej.	4	
C14	Nagłe zatrzymanie krążenia u dzieci, prowadzenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej w warunkach symulacji medycznej w oparciu o algorytmy PALS rekomendowane przez ERC.	8	
C15	Resuscytacja i wspomaganie okresu adaptacyjnego noworodków, prowadzenie resuscytacji noworodka w warunkach symulacji medycznej w oparciu o algorytmy NLS rekomendowane przez ERC.	8	
C16	Podejmowanie medycznych czynności ratunkowych na miejscu zdarzenia: ocena miejsca zdarzenia, ocena mechanizmu urazu, przeprowadzanie badania wstępnego i badania urazowego, podejmowanie decyzji dotyczących interwencji terapeutycznych.	4	

C17	Rozpoznawanie wstrząsu pourazowego. Medyczne czynności ratunkowe w sytuacji krwawienia zewnętrznego, które można zatrzymać, krwawienia zewnętrznego, którego nie można zatrzymać i krwawienia wewnętrznego. Prowadzenie resuscytacji płynowej poprzez dostęp naczyniowy lub do szpikowy.	4	
C16	Procedury przywracania i utrzymywania drożności dróg oddechowych u pacjentów po urazie – ćwiczenia utrwalające umiejętności nabyte w semestrze IV.	2	
C17	Wykonywanie medycznych czynności ratunkowych w obrażeniach brzucha i klatki piersiowej. Zaopatrzenie odmy otwartej, technika odbarczenia odmy prężnej, technika zaopatrzenia wiotkiej klatki piersiowej, zaopatrzenie rany otwartej ściany brzucha, farmakoterapia wstrząsu, monitorowanie stanu poszkodowanego.	6	
C18	Rozpoznawanie obrażeń kręgosłupa i rdzenia kręgowego, ręczne i przyrządowe unieruchamianie szyjnego odcinka kręgosłupa, wydobywanie z pojazdu, przetaczanie i przemieszczanie poszkodowanego, zdejmowanie kasku, modyfikowanie techniki udrażniania dróg oddechowych, stosowanie unieruchomień transportowych (materac próżniowy, deska ortopedyczna). Rozpoznawanie obrażeń kostno-stawowych kończyn, stosowanie unieruchomień miękkich, stosowanie unieruchomień szyną Kramera, stosowanie unieruchomień szyną wyciągową, stosowanie materaca próżniowego, zaopatrzenie kikuta po amputacji i części amputowanej, farmakoterapia bólu, resuscytacja płynowa.	6	
C19	Rozpoznawanie obrażeń czaszkowo-mózgowych. Modyfikowanie badania urazowego w obrażeniach głowy. Zaopatrywanie ran głowy. Monitorowanie stanu poszkodowanego.	4	
C20	Określanie stanu ogólnego poszkodowanego oparzonego. Wstępna ocena głębokości i rozległości oparzenia u dorosłego i u dziecka, rozpoznawanie urazu inhalacyjnego. Kwalifikowanie poszkodowanego do leczenia w centrum oparzeniowym. Wdrażanie medycznych czynności ratunkowych w zależności od rodzaju oparzenia i stanu poszkodowanego	5	
C21	Specjalne grupy pacjentów urazowych – medyczne czynności ratunkowe z uwzględnieniem różnic fizjologicznych, odmienności w symptomatologii, oraz obrażeń u dziecka po urazie	2	
C22	Specjalne grupy pacjentów urazowych - medyczne czynności ratunkowe u osoby po urazie w wieku podeszłym z uwzględnieniem odmienności w symptomatologii i leczeniu wynikających z procesu starzenia.	2	
C23	Specjalne grupy pacjentów urazowych - medyczne czynności ratunkowe u kobiet w ciąży, określanie stanu ogólnego i stanu położniczego, uwzględnianie zmian w parametrach życiowych i zmian w położeniu narządów wynikających z ciąży, stosowanie pozycji transportowej	2	
C24	Specjalne grupy pacjentów urazowych - Wykonywanie medycznych czynności ratunkowych u osób po urazie będących pod wpływem alkoholu/środków psychoaktywnych: nawiązywanie kontaktu, poszukiwanie typowych objawów nadużycia, podawanie środków farmakologicznych.	2	
Zakres umiejętności - semestr VI			

C25	Przygotowanie pacjenta do transportu ambulansem i drogą lotniczą, monitorowanie pacjenta podczas transportu, farmakoterapia i resuscytacja płynowa w transporcie.	3	
C26	Postępowanie w zdarzeniach mnogich i masowych, segregacja medyczna, zasady i priorytety postępowania – ćwiczenia w warunkach zdarzeń symulowanych.	5	
C27	Przygotowanie do egzaminu – powtórka i utrwalenie umiejętności zdobytych w poprzednich semestrach, ćwiczenie w warunkach symulacji medycznej	12	
	Razem liczba godzin ćwiczeń – zakres umiejętności	146	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia – zakres wiedzy	M1- wyjaśnienie, elementy wykładu M2- pogadanka, pytania i odpowiedzi	Projektor multimedialny, plansze anatomiczne: układu krążenia, układu oddechowego, układu kostnego, układu pokarmowego, układu moczowego, zdjęcia rtg obrażeń kostno-stawowych, wzory karty medycznych czynności ratunkowych, filmy dydaktyczne,
Ćwiczenia- zakres umiejętności	M2- gra decyzyjna (symulacja zdarzenia), analiza przypadku - <i>case study</i> , M5 – pokaz, ćwiczenia w sytuacji symulowanej, instruktaż	Wyposażenie pracowni medycznych czynności ratunkowych

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Ćwiczenia – zakres wiedzy	F1 – „wejściówka”, kolokwium cząstkowe	Semestr IV i V Ocena podsumowująca P3 na którą składają się oceny F1 i F1* w sposób opisany w punkcie 9 Semestr VI Ocena podsumowująca P1 na którą składają się oceny z egzaminu pisemnego i praktycznego
Ćwiczenia – zakres umiejętności	F1* – sprawdzian praktyczny umiejętności F2 - obserwacja podczas zajęć (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć)	

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F1	F1*	F2	P1

W_01	x			x
W_02	x			x
W_03	x			x
U_01		x	x	x
U_02		x	x	x
K_01		x	x	x
K_02		x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Semestr IV i V

Do zaliczenia w semestrze IV i V może przystąpić student, który:

1. Zrealizował wszystkie przewidziane programem studiów godziny ćwiczeń

Dopuszczalna jest nieobecność na jednym bloku ćwiczeniowym, tj. wykazanie minimum 90% obecności na ćwiczeniach. Nieobecność na ćwiczeniach należy odpracować w formie wskazanej przez osobę prowadzącą zajęcia. W przypadku **indywidualnej organizacji studiów** student ma obowiązek wykazać minimum 75% obecności na ćwiczeniach.

2. Uzyskał zaliczenie ze wszystkich wejściówek oraz z kolokwium semestralnego

Niezaliczone wejściówki i kolokwium student może poprawić tylko jeden raz. Poprawa wejściówek odbywa się w terminie wyznaczonym przez osobę prowadzącą zajęcia

3. Niezaliczenie wejściówek lub kolokwium semestralnego skutkuje:

- niedopuszczeniem do zaliczenia praktycznego
- oceną niedostateczną niezależnie od pozostałej aktywności na zajęciach.

Przyznawanie oceny końcowej odbywa się po ustaleniu średniej ważonej ocen uzyskanych z „wejściówek”, kolokwium i sprawdzianu praktycznego, zgodnie z ustalonymi wagami ocen:

Forma oceny	Waga	Znaczenie w średniej
Wejściówka	1	najmniejszy wpływ
Kolokwium	2	średni wpływ
Sprawdzian praktyczny	3	największy wpływ

Kryteria przyznawania oceny z pisemnych form sprawdzania wiedzy:

Ocena	Wartość procentowa punktów uzyskanych z testu
5.0	100 % - 95 %
4.5	94 % - 88 %
4.0	87 % - 80 %
3.5	79 % - 70 %
3.0	69 % - 60 %
2.0	Poniżej 60 %

Sprawdzian praktyczny polega na wykonaniu złożonego zadania ukierunkowanego na ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według check-listy. Maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania wynosi 25. Pozytywną ocenę otrzymuje student, który zaliczy zadanie w minimum 60%, tj. uzyska 15 punktów.

Popęlnienie błędu krytycznego skutkuje przerwaniem przez prowadzącego wykonywania zadania i niezaliczeniem sprawdzianu praktycznego. Błędem krytycznym jest czynność nieprawidłowa lub zaniechanie wykonania niezbędnej czynności, co w sytuacji rzeczywistej spowodowałoby znaczące pogorszenie stanu lub zgon osoby chorej/poszkodowanej.

Sprawdzian praktyczny poprawkowy – opiera się o te same zasady i kryteria.

Kryteria przyznawania oceny ze sprawdzianu praktycznego

Ocena	Wartość procentowa punktów uzyskanych ze sprawdzianu praktycznego
5.0	100 % – 95 %
4.5	94 % - 88 %
4.0	87 % - 80 %
3.5	79 % - 70 %
3.0	69 % – 60 %
2.0	Poniżej 60 %

Kryteria przyznawania oceny końcowej w semestrze IV i V

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowną	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

Semestr VI

Do egzaminu w semestrze VI może przystąpić student, który:

- zrealizował wszystkie przewidziane programem studiów godziny ćwiczeń
- uzyskał zaliczenie z przedmiotu w semestrze IV i semestrze V

Egzamin pisemny składa się z 50 pytań w formie testu jednokrotnego wyboru.

Egzamin praktyczny polega na wykonaniu złożonego zadania ukierunkowanego na ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według check-listy. Maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania wynosi 25. Pozytywną ocenę otrzymuje student, który zaliczy zadanie w minimum 60%, tj. uzyska 15 punktów.

Popęlnienie błędu krytycznego skutkuje przerwaniem przez prowadzącego wykonywania zadania i niezaliczeniem sprawdzianu praktycznego. Błędem krytycznym jest czynność nieprawidłowa lub zaniechanie wykonania niezbędnej czynności, co w sytuacji rzeczywistej spowodowałoby znaczące pogorszenie stanu lub zgon osoby chorej/poszkodowanej.

Egzamin poprawkowy – opiera się o te same zasady i kryteria.

Przyznawanie oceny końcowej odbywa się po ustaleniu średniej ważonej ocen uzyskanych z egzaminu pisemnego oraz egzaminu praktycznego zgodnie z ustalonymi wagami ocen:

Forma oceny	Waga	Znaczenie w średniej
Egzamin pisemny	1	najmniejszy wpływ
Egzamin praktyczny	2	średni wpływ

Ustalanie oceny z części pisemnej egzaminu odbywa się wg kryteriów podanych wyżej
(patrz semestr IV i V kryteria przyznawania oceny z pisemnych form sprawdzania wiedzy).

Ustalanie oceny z części praktycznej egzaminu odbywa się wg kryteriów podanych wyżej
(patrz semestr IV i V ocena sprawdzianu praktycznego).

Kryteria przyznawania oceny końcowej w semestrze VI

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	230	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	30	
Przygotowanie do zaliczeń	30	
Przygotowanie do egzaminu	30	
suma godzin:	320	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	12	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. *Wytyczne resuscytacji 2021*. Polska Rada Resuscytacji, Europejska Rada Resuscytacji, Kraków 2022.
2. *Stany zagrożenia życia i zdrowia. Schematy postępowania dla ZRM typu P*. R. Podlewski, wyd. PZWL, Warszawa 2019.
3. *Medyczne czynności ratunkowe*. Paciorek P., Patrzala A., wyd. PZWL, Warszawa 2015.

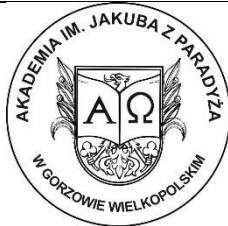
4. *Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne i wybrane stany nagłe. Wydanie V*, J. Gucwa, M. Ostrowski, Medycyna Praktyczna 2023.
5. Nadolny K., Kucap M., Szwedzinski P., Żmudka J.: *Rekomendacje postępowania w ratownictwie medycznym*. wydanie 1, wyd. Elamed, Katowice 2015
6. Campbell J.E.: *International Trauma Life Support Ratownictwo przedszpitalne w urazach*.
7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2019 r. w sprawie medycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego (Dz.U. 2019, poz. 2479) ze zmianami z dnia 27 listopada (DZ.U.2020r. poz.2110)

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. *EKG jasno i zrozumiale*, Houghton A. R., Gray D. Wydawnictwo α-medica Press, Bielsko Biała 2017.
2. *Interpretacja EKG. Kurs podstawowy*, Małgorzata Kurpesa, Bartosz Szafran, wyd. PZWL Warszawa 2018.
3. *EKG Łatwo Zrozumieć*, Jacek Gajek, Piotr Salomon, Dorota Zyśko, wyd. Edra Urban&Partner., Wrocław 2023.
4. *Medycyna ratunkowa. Nagłe zagrożenia pochodzenia wewnętrznego*, Jakubaszko J. (red) Wyd. Górnicki, Wrocław 2014. *Interna Szczeklika 20223/24 mały podręcznik*, Szczeklik A., Wydawnictwo Medycyna Praktyczna, Kraków 2023.
5. *Wytyczne ESC 2020 dotyczące postępowania u pacjentów z ostrymi zespołami wieńcowymi bez uniesienia odcinka ST*.
6. *Wytyczne ESC dotyczące postępowania w ostrym zawale serca z uniesieniem odcinka ST w 2017 roku*.
7. *Wytyczne ESC 2020 dotyczące diagnostyki i leczenia migotania przedsionków*.
8. *Kompendium rozpoznań elektrokardiograficznych*. Stanowisko grupy ekspertów Sekcji Elektrokardiologii Nieinwazyjnej i Telemedycyny Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego 2016.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Łukasz Kościukiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	Stacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.15

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	MEDYCYNĄ TAKTYCZNA
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	Obowiązkowe
Język, w którym prowadzone są zajęcia	Polski
Rok studiów	II
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	lic. Dawid Domagała

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	10	III/VI	2
ćwiczenia	20	III/VI	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone prawo medyczne, przemieszczanie i transport poszkodowanych i chorych, pierwsza pomoc i podstawowe czynności ratunkowe BLS

4. Cele kształcenia

- C1** - Przekazanie studentom wiedzy w zakresie zasad postępowania w zdarzeniu masowym z uwzględnieniem działania taktycznego.
C2 - Kształcenie umiejętności szybkiej oceny sytuacji pod kątem bezpieczeństwa własnego oraz miejsca w działaniu taktycznym.
C3 - Kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów interpersonalnych

E - Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	podstawowe zasady postępowania ratunkowego i logistykę w zdarzeniach o charakterze CBRNE (chemiczne, biologiczne, radiacyjne, nuklearne oraz związane z eksplozją)	K_W58
W_02	podstawowe zasady postępowania ratunkowego o charakterze środowiska taktycznego	K_W59
W_03	techniki stosowane przez specjalistyczne jednostki ratownicze;	K_W120

W_04	mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowia i życia;	K_W137
Umiejętności		
U_01	Student potrafi identyfikować na miejscu zdarzenia sytuację narażenia na czynniki szkodliwe i niebezpieczne	K_U73
U_02	Student potrafi przygotowywać pacjenta do transportu	K_U74
U_03	Student potrafi działać zespołowo, udzielając pomocy w trudnych warunkach terenowych oraz w warunkach znacznego obciążenia fizycznego i psychicznego	K_U112
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotowy do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K02
K_02	Student jest gotowy do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Uwarunkowania opieki nad poszkodowanym w warunkach konfliktu zbrojnego, specyfika obrażeń. Historia opieki nad poszkodowanym na polu walki. Komitet TC3.	2	-
W2	Organizacja wojskowej służby zdrowia MON i NATO. Protokół MARCHE. Zagrożenia CBRNE.	2	-
W3	Fazy opieki w nad poszkodowanym na polu walki: Opieka pod Ogniem (Care Under Fire)	2	-
W4	Fazy opieki w nad poszkodowanym na polu walki: Polowa opieka nad rannym (Tactical Field Care)	2	-
W5	Fazy opieki w nad poszkodowanym na polu walki: Ewakuacja taktyczna (Tactical Evacuation) i Przedłużona opieka polowa (PFC). Farmakoterapia, dokumentacja.	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	10	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Sprzęt rekomendowany przez Komitet TCCC. Skład zestawów medycznych, indywidualne zestawy medyczne.	2	-
C2	Przyczyny zgonów do uniknięcia na polu walki. Wojskowe kursy kwalifikacyjne dla ratowników medycznych.	2	-
C3	Tamowanie krwotoków z kończyn, tułowia i okolic stawów.	2	-
C4	Obrażenia klatki piersiowej. Niedrożność dróg oddechowych.	2	-
C5	Opieka Pod Ogniem (CUF).	2	-
C6	Polowa opieka nad rannym (TFC).	2	-
C7	Opieka podczas ewakuacji.	2	-
C8	Przedłużona opieka polowa. (PFC)	2	-

C9	Segregacja w warunkach konfliktu zbrojnego.	2	-
C10	Zaliczenie.	2	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor
Ćwiczenia	analiza przypadku	Tablica multimedialna z dostępem do Internetu, filmy, plansze, schematy, fantomy ratownicze, torby medyczne, nosze płachtowe, kołnierze, deski, szyny.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P1 – egzamin ustny
Ćwiczenia	F 2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność	P3 – ocena na podstawie ocen uzyskanych z F2

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia
	P1	P3
W_01	X	
W_02	X	
W_03	X	
W_04	X	
U_01	X	X
U_02	X	X
U_03	X	X
K_01	X	X
K_02	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Do egzaminu może przystąpić student, który uzyskał pozytywną oceną z zakresu ćwiczeń. Ustalenie oceny końcowej odbywa się na podstawie egzaminu ustnego. Zdający odpowiadają na 3 losowo wybrane zagadnienia. Za odpowiedź na każde zagadnienie zdający otrzymują 2 pkt (za odpowiedź pełną) oraz 1 pkt (za odpowiedź niepełną). Maksymalna liczba punktów jest równa 6.

Kryteria ustalania oceny z odpowiedzi ustnej:

- 6 pkt – bardzo dobry,
- 5 pkt – dobry plus,
- 4 pkt – dobry,
- 3 pkt – dostateczny plus,
- 2 pkt – dostateczny.

Egzamin poprawkowy odbywa się wg tych samych zasad i kryteriów, z tym że zdający odpowiadają na zagadnienia z puli zadań dodatkowych.

Ćwiczenia

Warunkiem otrzymania oceny pozytywnej jest zrealizowanie wszystkich godzin ćwiczeń przewidzianych w planie studiów. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną ocen formujących uzyskanych podczas realizacji ćwiczeń.

Kryteria przyznawania oceny końcowej

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	Dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

Zaliczenie poprawkowe odbywa się w formie i terminie wskazanym przez nauczyciela, np. przygotowanie prezentacji multimedialnej, referatu, streszczenia pozycji literaturowej, odpowiedź ustna, demonstracja czynności ratowniczych tak by można było ustalić oceny formujące. Kryteria przyznawania oceny końcowej pozostają jak wyżej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	10	
Przygotowanie do egzaminu	15	
suma godzin:	55	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Makowiec P., Czerwiński M. Podstawy ratownictwa taktycznego; Difin 2014
2. Podlasiński A. Taktyczne ratownictwo medyczne PZWL 2015

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. <https://books.allogy.com/web/tenant/8/books/b729b76a-1a34-4bf7-b76b-66bb2072b2a7/>
2. <https://deployedmedicine.com/content/40>
3. https://wckmed.wp.mil.pl/plik/file/2019/WYTYCZNE_TCCC_2019_interaktywna_ksiazka/index.html

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Bartosz Bujko
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	bbujko940@interia.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C. 16.

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	ORTOPEDIA I TRAUMATOLOGIA NARZĄDU RUCHU
Punkty ECTS	3
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w który prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	III
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	DR N. MED. KRZYSZTOF CHROBROWSKI

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	15	III/V	3
ćwiczenia	15	III/V	
zajęcia praktyczne	30	III/V	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone zajęcia z anatomii, fizjologii z elementami fizjologii klinicznej, podstawowych zabiegów medycznych i techniki zabiegów

4. Cele kształcenia

- C1** - Przygotowanie studenta do udzielania pomocy na miejscu wypadku i w warunkach oddziału ratunkowego w zakresie urazów i chorób narządu ruchu, głowy, klatki piersiowej, jamy brzusznej.
- C2** - Rozwinięcie umiejętności oceny pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego, przeprowadzenie badań fizykalnych pacjenta po urazie
- C3** - Kształtowanie świadomości poszanowania godności człowieka i kierowania się dobrem pacjenta.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna i rozumie mechanizmy prowadzące do zdrowia i życia w przebiegu urazów narządu ruchu	K_W137
W_02	Student zna i rozumie wybrane skale oceny ciężkości urazu	K_W194

W_03	Student zna i rozumie zasady diagnozowania i postępowanie terapeutyczne w najczęstszych urazach wymagających interwencji chirurgicznej, z uwzględnieniem odrębności wieku dziecięcego oraz ich przyczyny i objawy	K_W195
W_04	Student zna i rozumie wybrane zagadnienia z zakresu traumatologii dziecięcej	K_W196
Umiejętności		
U_01	Student potrafi układać pacjenta do badania obrazowego i monitorować jego stan podczas wykonywania badania	K_U51
U_02	Student potrafi przeprowadzić badanie fizykalne;	K_U53
U_03	Student potrafi układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń ciała;	K_U57
U_04	Student potrafi przeprowadzić badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U58
U_05	Student potrafi monitorować czynności życiowe podczas badania diagnostycznego	K_U80
U_06	Student potrafi wiązać obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby	K_U85
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K02
K_02	Student jest przygotowany do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	K_K07

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Rozpoznawanie i leczenie złamań miednicy. Urazy okolicy stawu biodrowego (zwichnięcia, złamania bliższego odcinka kości udowej), złamania kości udowej.	2	-
W2	Uszkodzenia kolana –złamania nasad kości tworzących staw kolanowy, złamania rzepki, uszkodzenia więzadłowe kolana. Rozpoznawanie, zaopatrzenie pierwotne sposoby leczenia, powikłania.	2	-
W3	Złamania trzonu goleni. Uszkodzenia stawu skokowego i stopy. Rozpoznanie, zaopatrzenie pierwotne, sposoby leczenia, powikłania.	2	-
W4	Rozpoznawanie i leczenie uszkodzeń kręgosłupa- złamań i zwichnięć. Postępowanie w uszkodzeniach rdzenia kręgowego. Rozpoznawanie, zaopatrzenie pierwotne, sposoby leczenia, powikłania.	2	-
W5	Uszkodzenia tkanek miękkich (urazy mięśni i ścięgien, entezopatie, zespoły powięziowe). Rozpoznawanie, zaopatrzenie pierwotne, sposoby leczenia, powikłania).	2	-
W6	Amputacje i protezowanie kończyn górnych i dolnych. Ortezy kończyn górnych i dolnych. Rozpoznawanie, zaopatrzenie pierwotne, sposoby leczenia, powikłania.	2	-
W7	Zabiegi artroskopowe w ortopedii i traumatologii narządu ruchu. Powikłania po złamaniach kości i zwichnięciach stawów, zakażenia, złamania patologiczne, rozpoznawanie, zasady leczenia.	3	-
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Uszkodzenia okolicy stawu ramiennego (złamania, zwichnięcia, uszkodzenia radionegatywne) - rozpoznawanie, zaopatrzenie pierwotne, sposoby leczenia.	5	-
C2	Złamanie trzonu i dalszego odcinka kości ramiennej. Uszkodzenia łokcia. Rozpoznawanie, zaopatrzenie pierwotne, sposoby leczenia, powikłania.	5	-
C3	Złamania przedramienia, nadgarstka i ręki. Rozpoznawanie, zaopatrzenie pierwotne, sposoby leczenia, powikłania. Uszkodzenia ścięgien i nerwów ręki. Rozpoznawanie, zaopatrzenie pierwotne, sposoby leczenia, powikłania	5	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	-

Lp.	Treści zajęcia praktyczne	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
ZP1	Zajęcia organizacyjno-wprowadzające. Zapoznanie studentów z problematyką i kryteriami zaliczenia zajęć.	2	-
ZP2	Diagnostyka obrazowa i jej znaczenie w rozpoznawaniu i leczeniu schorzeń narządu ruchu. Badanie radiologiczne, tomografia komputerowa, rezonans magnetyczny, badanie ultrasonograficzne, scyntygrafia, artrografia.	4	-
ZP3	Sposoby zaopatrywania urazów kończyny górnej i dolnej na miejscu wypadku. Sale chorych-badanie przedmiotowe, demonstracja przypadków.	6	-
ZP4	Sposoby nieoperacyjnego i operacyjnego leczenia urazów kończyny górnej – obręcz barkowa, ramię, łokieć, przedramię, nadgarstek i ręka. Instrumentaria i techniki zespołów. Sale chorych - badanie przedmiotowe, demonstracja przypadków, opatrunki gipsowe, techniki.	6	-
ZP5	Sposoby nieoperacyjnego i operacyjnego leczenia urazów obręczy biodrowej, uda, stawu kolanowego, goleni i stawu skokowego i stopy. Instrumentaria i techniki zespołów. Sale chorych-badanie przedmiotowe, demonstracja przypadków, opatrunki gipsowe, techniki.	6	-
ZP6	Sposoby nieoperacyjnego i operacyjnego leczenia kręgosłupa instrumentarium i techniki zespołów. Sale chorych-badanie przedmiotowe, demonstracja przypadków, opatrunki gipsowe, techniki.	6	-
	Razem liczba godzin zajęć klinicznych	30	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 - wykład informacyjny	Tablica multimedialna
Ćwiczenia	M2 - analiza przypadku	Tablica multimedialna, opis przypadku, flipchart, pisaki
Zajęcia praktyczne	M5 - analiza raportów, analiza dokumentacji medycznej, działania praktyczne	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P1 – egzamin pisemny - test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F1 – „wejściówka” F2 – obserwacja / aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się 3 elementy: 1. Ocena uzyskana z F1 (wejściówki) – 20% 2. Ocena uzyskana z F2 – 40% 3. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 40%
Zajęcia praktyczne	F2 – obserwacja/aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się oceny: 1. Oceny uzyskane z F2 – 75% 2. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 25%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia			Zajęcia praktyczne	
	P1	F1	F2	P2	F2	P2
W_01	x	x		x		x
W_02	x	x				
W_03	x	x				
W_04	x	x				
U_01			x	x	x	x
U_02			x	x	x	x
U_03			x	x	x	x
U_04			x	x	x	x
U_05			x	x	x	x
U_06			x	x	x	x
K_01			x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu w semestrze jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. Egzamin odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;

- **3,0** – 69% - 60%;
- **2,0** – poniżej 60%

Zaliczenie i egzamin poprawkowy odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- wejściówki – 20%
- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 40%
- kolokwium zaliczeniowe – 40%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. praca pisemna 20% i/lub prezentacja multimedialna 40% oraz kolokwium zaliczeniowe 40%.

Zajęcia praktyczne

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- aktywność na zajęciach (wykonywanie przydzielonych zadań) – 75%
- kolokwium zaliczeniowe – 25%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium wg takich samych kryteriów.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń i zajęć praktycznych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	60	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	5	
przygotowanie do egzaminu	10	
zapoznanie z literaturą	10	
suma godzin:	85	

liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	3	
--	----------	--

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Marciniak W., Szulc A.: Wiktora Degi Ortopedia i Rehabilitacja. PZWL, Warszawa, 2006
2. Gaździk T. (red.): Ortopedia i Traumatologia. PZWL, 2009

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Wiktora Degi - Ortopedia i Rehabilitacja pod redakcją W. Marciniaka i A. Szulca, PZWL, W-wa 2003

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Iwona Ratuszniak
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.17

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	NEUROCHIRURGIA
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	III
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	LEK. MED. ALECH DZIAMCHUK

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	20	III/V	2
zajęcia praktyczne	30	III/V	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty z anatomii i chirurgii

4. Cele kształcenia

- C1** - Przekazanie studentom wiedzy z zakresu symptomatologii, metod diagnostyczno - leczniczych chorób układu nerwowego wymagających leczenia inwazyjnego i intensywnego nadzoru.
C2 - Rozwinięcie umiejętności oceny stanu ogólnego, stanu przytomności i świadomości pacjenta z wykorzystaniem skal oceny neurologicznej.
C3 - Student jest świadomy konieczności ustawicznego kształcenia i doskonalenia zawodowego.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowia i życia	K_W137
W_02	Student zna zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego	K_W168
W_03	Student zna objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego	K_W157

	w najczęstszych chorobach układu nerwowego	
W_04	Student zna zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach układu nerwowego (bóle głowy, choroby naczyniowe mózgu, w szczególności udar mózgu i padaczka) oraz ich przyczyny i objawy	K_W158
Umiejętności		
U_01	Student potrafi układać pacjenta do badania obrazowego oraz monitorować jego stan podczas wykonywania badania	KU_51
U_02	Student potrafi oceniać stan świadomości pacjenta	K_U56
U_03	Student potrafi przeprowadzić badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U58
U_04	Student potrafi oceniać stan neurologiczny pacjenta	K_U65
U_05	Student potrafi monitorować czynności życiowe podczas badania diagnostycznego	K_U80
U_06	Student potrafi wiązać obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby	K_U85
U_07	Student potrafi prowadzić wentylację z użyciem worka samorozprężalnego	K_U97
U_08	Student potrafi oceniać nagłe stany neurologiczne	K_U102
Kompetencje społeczne		
K_01	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K06
K_02	Wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniając poszanowanie jego praw	K_K03

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Podstawowe jednostki chorobowe ośrodkowego układu nerwowego będące wskazaniem do leczenia neurochirurgicznego – diagnostyka.	5	-
W2	Postępowanie w urazach ośrodkowego układu nerwowego. Przyszłość w neurotraumatologii.	5	-
W3	Stany zagrożenia życia w neurochirurgii. Krwawienie podpajęczynówkowe. Malformacje naczyniowe.	5	-
W4	Stany zagrożenia życia w neurochirurgii. Wzmożone ciśnienie śródczaszkowe. Zespoły wklínowania mózgu. Wodogłowie.	3	
W5	Urazy nerwów obwodowych.	1	-
W6	Podstawy neuropsychologii. Rokowanie i śmiertelność w neurotraumatologii.	1	-
	Razem liczba godzin wykładów	20	-

Lp.	Treści zajęć praktycznych	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
ZP1	Rozpoznawanie najczęstszych zespołów i objawów patologicznych w chorobach układu nerwowego oraz stanów nagłych w przebiegu chorób ośrodkowego układu nerwowego i obwodowego układu nerwowego	5	-
ZP2	Ocena świadomości i stanu neurologicznego (badanie fizykalne) pacjenta w przebiegu przygotowania do interwencji neurochirurgicznej pacjenta.	5	-
ZP3	Rozpoznawanie , wykonanie procedur medycznych, postępowanie terapeutyczne w stanach zagrożenia życia w neurochirurgii. Krwawienie podpajęczynówkowe. Malformacje naczyniowe.	5	-
ZP4	Rozpoznawanie , postępowanie terapeutyczne ,wykonanie procedur medycznych, obserwacja pacjenta z wzmożonym ciśnieniem śródczaszkowym Zespoły wklinowania mózgu. Wodogłowie.	5	-
ZP5	Postępowanie diagnostyczno terapeutyczne, wykonanie procedur medycznych u chorego przed i po zabiegu neurochirurgicznym w obrębie ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego	5	-
ZP6	Podsumowanie zajęć . Doskonalenie, nabytych umiejętności. Ocena stopnia uczenia się. Samoocena.	5	-
	Razem liczba godzin zajęć praktycznych	30	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	Projektor
Zajęcia praktyczne	analiza przypadku	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P2 – kolokwium pisemne
Zajęcia praktyczne	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność	P3 – ocena podsumowująca z F2

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się
(wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Zajęcia praktyczne
	P1	P1
W_01	X	X
W_02	X	X
W_03	x	x
W_04	x	x
U_01		X
U_02		X
U_03		x
U_04		x
U_05		x
U_06		x
U_07		x
U_08		x
K_01	X	X
K_02	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena końcowa z przedmiotu ustalana jest na podstawie testu, który zawiera zadania otwarte oraz zadania jednokrotnego wyboru. Maksymalna liczba punktów z testu wynosi 50. Kryteria przyznawania oceny z testu

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;
- 3,0 – 69% - 60%;
- 2,0 – poniżej 60%

Zajęcia praktyczne

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na ocenę końcową składają się oceny formujące uzyskane podczas zajęć. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną ocen formujących.

Kryteria przyznawania oceny końcowej zajęć praktycznych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
---------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry
Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium ustnego					

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	50	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zaliczenia	5	
czytanie literatury	5	
suma godzin:	60	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Garden, Bradbury – Chirurgia (2015)
2. Noszczyk – Chirurgia (2009)

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Greenberg – Handbook of Neurosurgery (2016)

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Anna Bolińska
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.18

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	MEDYCYNĄ SĄDOWĄ
Punkty ECTS	1
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	III
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	10	III/V	1
ćwiczenia	10	III/V	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone zajęcia z prawa medycznego

4. Cele kształcenia

- C1** - Zapoznanie z zakresem współczesnej medycyny sądowej.
- C2** - Nabycie umiejętności rozpoznawania przypadków, które mogą wystąpić w praktyce ratownika medycznego, będących w sferze zainteresowania organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości.
- C3** - Przygotowanie do wykorzystania wiedzy prawnej oraz medycznej w pracy ratownika medycznego.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna i rozumie przyczyny i objawy śmierci oraz zasady jej rozpoznawania oraz stwierdzania zgonu	K_W176
W_02	Student zna i rozumie podstawowe zagadnienia z zakresu medycyny sądowej;	K_W240
Umiejętności		
U_01	Student potrafi prowadzić dokumentację medyczną w zakresie wykonywanych czynności, w tym w przypadku zgonu pacjenta, urodzenia dziecka martwego i odstąpienia od medycznych czynności ratunkowych;	K_U118

U_02	Student potrafi rozpoznawać pewne znamiona śmierci i stwierdzić zgon pacjenta;	K_U119
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	K_K04
K_02	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Zagadnienia wstępne: pozycja i rola medycyny sądowej wśród nauk medycznych.	2	-
W2	Zadania lekarza medycyny sądowej.	2	-
W3	Charakterystyka sądowo - lekarskiej sekcji zwłok.	2	-
W4	Śmierć. Rodzaje śmierci. Znamiona śmierci.	2	-
W5	Zabójstwo a samobójstwo	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	10	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Zasady określania czasu zgonu.	2	-
C2	Obrażenia a uraz. Charakterystyka obrażeń powstałych w wyniku użycia broni palnej, narzędzi ostrych i tępych.	2	-
C3	Zasady opiniowania sądowo – lekarskiego – wybrane aspekty (przypadek błędu medycznego, sprawy karne, maltretowanie, wypadek drogowy)	2	-
C4	Zabezpieczenie materiału dowodowego na miejscu zdarzenia.	2	-
C5	Zabezpieczenie materiału biologicznego do badań toksykologicznych	2	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	10	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor
Ćwiczenia	analiza przypadku	Opis przypadku, tablica multimedialna, tablica suchościeralna, pisaki

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P2 – kolokwium ustne
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność	P3 – ocena podsumowująca z F2

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia
	P2	P3
W_01	X	x
W_02	X	x
U_01	X	x
U_02	X	x
K_01	X	x
K_02	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Do zaliczenia może przystąpić student, który uzyskał pozytywną oceną z zakresu ćwiczeń. Ustalenie oceny końcowej odbywa się na podstawie kolokwium. Zdający odpowiadają na 3 losowo wybrane zagadnienia. Za odpowiedź na każde zagadnienie zdający otrzymują 2 pkt (za odpowiedź pełną) oraz 1 pkt (za odpowiedź niepełną). Maksymalna liczba punktów jest równa 6.

Kryteria ustalania oceny z odpowiedzi ustnej:

- 6 pkt – bardzo dobry,
- 5 pkt – dobry plus,
- 4 pkt – dobry,
- 3 pkt – dostateczny plus,
- 2 pkt – dostateczny.

Zaliczenie poprawkowe odbywa się wg tych samych zasad i kryteriów, z tym że zdający odpowiadają na zagadnienia z puli zadań dodatkowych.

Ćwiczenia

Warunkiem otrzymania oceny pozytywnej jest zrealizowanie wszystkich godzin ćwiczeń przewidzianych w planie studiów. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną ocen formujących uzyskanych podczas realizacji ćwiczeń.

Kryteria przyznawania oceny końcowej

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowną	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

Zaliczenie poprawkowe odbywa się w formie i terminie wskazanym przez nauczyciela, np. przygotowanie prezentacji multimedialnej, referatu, streszczenia pozycji literaturowej, odpowiedź ustna, tak by można było ustalić oceny formujące. Kryteria przyznawania oceny końcowej pozostają jak wyżej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	20	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	5	
przygotowanie do realizacji ćwiczeń	5	
suma godzin:	30	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	1	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. S. Raszeja, W. Nasiłowski, J. Markiewicz — Medycyna sądowa. Podręcznik dla studentów medycyny, Warszawa, 1993, PZWL

Literatura zalecana / fakultatywna:

2. V.J. DiMaio, D. DiMaio — Medycyna sądowa, Wrocław, 2003, Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Bartosz Bujko
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	bbujko940@interia.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.19

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	MEDYCYNĄ KATASTROF
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	III
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	MGR ROBERT ZENKA

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	20	III/V-VI	2
ćwiczenia	20	III/V-VI	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość zagadnień z zakresu anatomii, fizjologii oraz patofizjologii, medycznych czynności ratunkowych i medycyny taktycznej.

4. Cele kształcenia

- C1** - przekazanie wiedzy na temat sposobu postępowania z pacjentem po urazie zarówno warunkach przedszpitalnych i szpitalnych w katastrofach i zdarzeniach masowych;
C2 - nabycie umiejętności organizacji działań ratowniczych w zdarzeniach masowych i katastrofach;
C3 - kształtowanie kompetencji interpersonalnych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna podstawowe zasady postępowania ratunkowego i logistykę w zdarzeniach o charakterze CBRNE (chemiczne, biologiczne, radiacyjne, nuklearne oraz związane z eksplozją).	K_W58
W_02	Student zna zasady dekontaminacji.	K_W141

W_03	Student zna zasady podejmowania działań zabezpieczających w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzenia.	K_W202
W_04	Student zna zasady segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji medycznej szpitalnej z wykorzystaniem systemów informatycznych, a także zasady zarządzania akcją medyczną w trakcie zdarzenia z dużą liczbą osób poszkodowanych;	K_W203
W_05	Student zna procedury medyczne i działania ratunkowe w stanach zagrożeń środowiskowych.	K_W214
W_06	Student zna rodzaje katastrof, procedury medyczne i działania ratunkowe podejmowane w zdarzeniach z dużą liczbą osób poszkodowanych	K_W215
W_07	Student zna procedury medyczne i działania ratunkowe związane z wystąpieniem zagrożenia terrorystycznego, chemicznego, biologicznego, radiacyjnego lub nuklearnego	K_W216
W_08	Student zna rodzaje zagrożeń terrorystycznych oraz zasady przeciwstawiania się atakom terrorystycznym i bioterrorystycznym, a także prawne uwarunkowania zarządzania kryzysowego	K_W217
Umiejętności		
U_01	Student potrafi identyfikować na miejscu zdarzenia sytuację narażenia na czynniki szkodliwe i niebezpieczne;	K_U73
U_02	Student potrafi dokonywać segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji medycznej szpitalnej z wykorzystaniem systemów informatycznych.	K_U111
U_03	Student potrafi wdrażać procedury medyczne i działania ratunkowe w przypadku zdarzenia z dużą liczbą osób poszkodowanych.	K_U122
U_04	Student potrafi wdrażać procedury medyczne i działania ratunkowe w przypadku wystąpienia zagrożenia terrorystycznego, chemicznego, biologicznego, radiacyjnego lub nuklearnego.	K_U123
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu.	K_K07

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie do problemu medycyny katastrof – podstawowe pojęcia.	2	-
W2	Organizacja działań ratowniczych w zdarzeniach masowych i katastrofach	1	-
W3	Informacja, komunikacja i łączność radiowa w zdarzeniach masowych i katastrofach	1	-
W4	Dokumentacja działań ratowniczych na miejscu zdarzenia i w SOR	1	-
W5	Definicja klęski żywiołowej.	1	-
W6	Rodzaje katastrof spowodowanych siłami natury i wywołanych przez człowieka.	1	-
W7	Plany zabezpieczenia ratunkowego z uwzględnieniem zabezpieczenia medycznego na wypadek katastrof.	1	-
W8	Triage – segregacja medyczna (wstępny triage, etapy triage'u przesiewowego).	2	-

W9	Organizacja pomocy medycznej w wypadkach masowych katastrof.	1	-
W10	Zasady dekontaminacji w zdarzeniach masowych.	1	-
W11	Zasady transportu poszkodowanych.	1	-
W12	Rola szpitalnego oddziału ratunkowego podczas wypadków masowych spowodowanych atakami terroru.	1	-
W13	Organizacja Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego na obszarze powiatu, województwa i kraju.	1	-
W14	Organizacja przekazywania informacji w zabezpieczeniu medycznym wypadków masowych i katastrof.	1	-
W15	Terroryzm bombowy – zagrożenia i procedury postępowania.	1	-
W16	Rola i organizacja łączności radiowej.	1	-
W17	Psychologiczne aspekty katastrof.	1	-
W18	Działania ratownicze w sytuacjach specjalnych, ryzyko związane z dużymi zgromadzeniami.	1	-
	Razem liczba godzin wykładów	20	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Przygotowanie SOR na przyjęcie poszkodowanych w zdarzeniach masowych lub katastrofach.	2	-
C2	Zasady współdziałania i koordynacji służb ratowniczych na miejscu zdarzenia masowego.	2	-
C3	Bioterroryzm –zagrożenia i procedury postępowania	2	-
C4	Etapy reagowania razie katastrofy.	2	-
C5	Zadania poszczególnych jednostek systemu ratownictwa w katastrofach	2	-
C6	Zasady selekcji poszkodowanych, priorytety. Triage w masowych zatruciach chemicznych, biologicznych.	2	-
C7	Podstawy oceny podczas triage'u w systemie S.T.A.R.T	2	-
C8	Zabezpieczenie doraźne zdarzenia i organizacja opieki na terenie ośrodka szpitalnego.	2	-
C9	Zasady prowadzenia korespondencji radiowej.	1	-
C10	Sposoby zabezpieczania dużych zgromadzeń.	1	-
C11	Planów reagowania kryzysowego województwa lubuskiego.	1	-
C12	Krajowy plan zarządzania kryzysowego	1	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 - wykład informacyjny	Tablica multimedialna
Ćwiczenia	M2 - analiza przypadku	Tablica multimedialna, opis przypadku, flipchart, pisaki

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P1 – test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F2 – obserwacja / aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się 3 elementy: 1. Ocena uzyskana z F2 – 40% 3. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 40%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia	
	P1	F2	P2
W_01	x		
W_02	x		
W_03	x		
W_04	x		
W_05	x		
W_06	x		
W_07	x		
W_08	x		
U_01		x	x
U_02		x	x
U_03		x	x
U_03		x	x
K_01		x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia w semestrze V i egzaminu w semestrze VI jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. Zaliczenie i egzamin odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- 5,0 – 100% - 95%;

- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;
- 3,0 – 69% - 60%;
- 2,0 – poniżej 60%

Zaliczenie i egzamin poprawkowy odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 60%

- kolokwium zaliczeniowe – 40%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. praca pisemna 60% oraz kolokwium zaliczeniowe 40%.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	40	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowania do kolokwium	5	
Zapoznanie z literaturą	10	
suma godzin:	55	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Campbell J.E.: International Trauma Life Support. Ratownictwo przedszpitalne w urazach. Medycyna Praktyczna, Kraków 2022.
2. Trzos A.: Ratownictwo Medyczne wobec współczesnych zagrożeń. Elamed Media Group, Katowice 2019

2. P. Driscoll, D. Skinner, R. Earlam, red. wyd. pol. J. Jakubaszko .: ABC postępowania w urazach. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2010.
3. Aktualne wytyczne resuscytacji Europejskiej Rady Resuscytacji. On-line: cprguidelines.eu
4. Plantz Scott H., E. John Wipfler red. Jakubaszko J.: „NMS Medycyna Ratunkowa”, Urban & Partner, Wrocław 2008
5. Zawadzki A. „Medycyna Ratunkowa” Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2006.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Keim Samuel (red.), 2007, Medycyna ratunkowa na dyżurze PZWL – Wydawnictwo Lekarskie Podręcznik dla ratowników medycznych”. PZWL, Warszawa
2. Ustawa z dn.8 września 2006 roku (Dziennik Ustaw Nr 191 Poz.1410) o Państwowym Ratownictwie Medycznym

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Robert Zenka
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	robzen@wp.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.20

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	MEDYCYNĄ RATUNKOWĄ
Punkty ECTS	4
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	III
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	MGR ROBERT ZENKA

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	20	III/V-VI	4
ćwiczenia	40	III/V-VI	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość zagadnień z zakresu anatomii, fizjologii z elementami fizjologii klinicznej, medycznych czynności ratunkowych i medycyny taktycznej.

4. Cele kształcenia

- C1** - przekazanie wiedzy na temat sposobu postępowania z pacjentem po urazie zarówno warunkach przedszpitalnych i szpitalnych w katastrofach i zdarzeniach masowych;
C2 - nabycie umiejętności organizacji działań ratowniczych w zdarzeniach masowych i katastrofach;
C3 - kształtowanie kompetencji interpersonalnych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna systemy ratownictwa medycznego w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach Unii Europejskiej.	K_W03
W_02	Student zna mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowia i życia.	K_W137

W_03	Student zna zasady badania podmiotowego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i świadczeń medycznych innych niż medyczne czynności ratunkowe.	K_W145
W_04	Student zna zasady badania fizykalnego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i udzielania świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe.	K_W146
W_05	Student zna zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w hipotermii oraz jej przyczyny i objawy.	K_W161
W_06	Student zna zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego.	K_W168
W_07	Student zna przyczyny i objawy nagłego zatrzymania krążenia.	K_W178
W_08	Student zna zasady prowadzenia zaawansowanej resuscytacji krążeniowo - oddechowej u dorosłych.	K_W180
W_09	Student zna zasady prowadzenia zaawansowanej resuscytacji krążeniowo - oddechowej u dzieci, w tym noworodków i niemowląt	K_W181
W_10	Student zna zasady monitorowania czynności układu oddechowego i układu krążenia metodami nieinwazyjnymi.	K_W191
W_11	Student zna technikę oznaczania stężeń parametrów krytycznych.	K_W200
W_12	Student zna zasady podejmowania działań zabezpieczających w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzenia.	K_W202
W_13	Student zna zasady segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji medycznej szpitalnej z wykorzystaniem systemów informatycznych, a także zasady zarządzania akcją medyczną w trakcie zdarzenia z dużą liczbą osób poszkodowanych.	K_W203
W_14	Student zna techniki przygotowania pacjenta do transportu i opieki medycznej podczas transportu.	K_W204
W_15	Student zna postępowanie przedszpitalne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego u osób dorosłych.	K_W206
W_16	Student zna postępowanie przedszpitalne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego u dzieci.	K_W207
W_17	Student zna zasady transportu pacjentów z obrażeniami ciała;	K_W211
W_18	Student zna wskazania do leczenia hiperbarycznego.	K_W213
W_19	Student zna procedury medyczne i działania ratunkowe w stanach zagrożeń środowiskowych.	K_W214
W_20	Student zna etyczne aspekty postępowania ratowniczego w zdarzeniach z dużą liczbą osób poszkodowanych.	K_W218
W_21	Student zna rodzaje obrażeń ciała, ich definicje oraz zasady kwalifikacji do centrum urazowego i centrum urazowego dla dzieci.	K_W224
W_22	Student zna zasady funkcjonowania centrum urazowego i centrum urazowego dla dzieci.	K_W225
W_23	Student zna zasady funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne.	K_W232
W_24	Student zna rolę i znaczenie Lotniczego Pogotowia Ratunkowego w systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne.	K_W233
W_25	Student zna podstawy dysponowania zespołami ratownictwa medycznego i koordynacji działań w systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne.	K_W245
W_26	Student zna zasady prowadzenia dokumentacji medycznej w praktyce ratownika medycznego.	K_W246
Umiejętności		
U_01	Student potrafi oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego.	K_U50
U_02	Student potrafi oceniać stan świadomości pacjenta.	K_U56

U_03	Student potrafi układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń ciała.	K_U57
U_04	Student potrafi przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu.	K_U58
U_05	Student potrafi ocenić i opisać stan somatyczny i psychiczny pacjenta.	K_U63
U_06	Student potrafi identyfikować na miejscu zdarzenia sytuację narażenia na czynniki szkodliwe i niebezpieczne.	K_U73
U_07	Student potrafi przygotowywać pacjenta do transportu.	K_U74
U_08	Student potrafi monitorować stan pacjenta podczas czynności medycznych i transportu.	K_U76
U_09	Student potrafi oceniać wskazania do transportu pacjenta do jednostki wyspecjalizowanej, w szczególności do ośrodka toksykologicznego, hiperbarycznego, replantacyjnego i kardiologii inwazyjnej oraz centrum leczenia oparzeń.	K_U83
U_10	Student potrafi szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych i w różnych stanach klinicznych.	K_U84
U_11	Student potrafi prowadzić wentylację zastępczą z użyciem worka samorozprężalnego.	K_U97
U_12	Student potrafi prowadzić wentylację zastępczą z użyciem respiratora transportowego.	K_U98
U_13	Student potrafi wykonać defibrylację elektryczną z użyciem defibrylatora manualnego.	K_U100
U_14	Student potrafi oceniać nagłe stany neurologiczne u pacjenta.	K_U102
U_15	Student potrafi wdrażać odpowiednie postępowanie w odmie płucnowej zagrażającej życiu.	K_U107
U_16	Student potrafi decydować o niepodjęciu resuscytacji krążeniowo-oddechowej lub o odstąpieniu od jej przeprowadzenia.	K_U110
U_17	Student potrafi dokonywać segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji medycznej szpitalnej z wykorzystaniem systemów informatycznych.	K_U111
U_18	Student potrafi transportować pacjenta w warunkach przedszpitalnych, wewnątrzszpitalnych i międzyszpitalnych.	K_U113
U_19	Student potrafi identyfikować obrażenia ciała i wdrażać postępowanie ratunkowe, z uwzględnieniem obrażeń wielomiejscowych i wielonarządowych.	K_U114
U_20	Student potrafi identyfikować wskazania do transportu do centrum urazowego lub centrum urazowego dla dzieci i zgłaszać spełnienie kryteriów kwalifikacji kierownikowi zespołu urazowego lub kierownikowi zespołu urazowego dziecięcego.	K_U115
U_21	Student potrafi wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza.	K_U116
U_22	Student potrafi dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta.	K_U117
U_23	Student potrafi prowadzić dokumentację medyczną w zakresie wykonywanych czynności, w tym w przypadku zgonu pacjenta, urodzenia dziecka martwego i odstąpienia od medycznych czynności ratunkowych.	K_U118
U_24	Student potrafi rozpoznać pewne znamiona śmierci i stwierdzić zgon pacjenta.	K_U119
U_25	Student potrafi prowadzić medyczne czynności ratunkowe i udzielać świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe udzielane przez ratownika medycznego z zachowaniem regulacji prawnych dotyczących wykonywania zawodu ratownika medycznego.	K_U124
Kompetencje społeczne		

K_01	Student jest przygotowany do wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03
K_02	Student jest przygotowany do organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Ratownictwo Medyczne w Polsce i na Świecie	1	-
W2	Algorytm postępowania z pacjentem po ciężkim urazie w okresie przedszpitalnym.	1	-
W3	Algorytm postępowania w niewydolności oddechowej po urazie.	2	-
W4	Algorytm postępowania z chorym we wstrząsie pourazowym (po urazie: głowy, kręgosłupa, tęnym i przenikającym urazie brzucha, miednicy, kończyn).	2	-
W5	Algorytm postępowania w mnogich obrażeniach ciała.	2	-
W6	Wstrząs.	2	-
W7	Hiperbaria tlenowa – wskazania, metody.	2	-
W8	Stany zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego – symptomatologia stanów nagłych	2	-
W9	Pacjent z bólem w klatce piersiowej i ostre zespoły wieńcowe postępowanie przedszpitalne i wewnątrzszpitalne na podstawie aktualnych wytycznych (ERC, ESC, AHA)	2	-
W10	Pacjent z objawami ostrego brzucha i inne nagłe zagrożenia chirurgiczne	2	-
W11	Postępowanie w zagrożeniach środowiskowych: oparzenia, odmrożenia, hipotermia, hipertermia, porażenia prądem i piorunem, uraz ciśnieniowy.	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	20	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Postępowanie przy urazach mięśniowo-szkieletowych	2	-
C2	Postępowanie we wstrząsie	6	-
C3	Postępowanie w niewydolności oddechowej po urazie	6	-
C4	Postępowanie z chorym po urazie głowy.	3	-
C5	Postępowanie z chorym po urazie kręgosłupa.	3	-
C6	Postępowanie z chorym po tęnym i przenikającym urazie brzucha	3	-

C7	Postępowanie z chorym po urazie miednicy.	3	
C8	Postępowanie w stanach zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego – symptomatologia stanów nagłych.	6	
C9	Postępowanie w zagrożeniach środowiskowych	6	
C10	Podstawowe leczenie na miejscu zdarzenia – zabiegi ratujące życie.	2	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	40	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 - wykład informacyjny	Tablica multimedialna
Ćwiczenia	M2 - analiza przypadku	Tablica multimedialna, opis przypadku, flipchart, pisaki

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P1 – egzamin pisemny -test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F2 – obserwacja / aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się 3 elementy: 1.Ocena uzyskana z F2– 40% 3.Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 40%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia	
	P1	F2	P2
W_01	x		
W_02	x		
W_03	x		
W_04	x		
W_05	x		
W_06	x		
W_07	x		
W_08	x		
W_09	x		
W_10	x		
W_11	x		
W_12	x		
W_13	x		

W_14	x		
W_15	x		
W_16	x		
W_17	x		
W_18	x		
W_19	x		
W_20	x		
W_21	x		
W_22	x		
W_23	x		
W_24	x		
W_25	x		
W_26	x		
U_01		x	x
U_02		x	x
U_03		x	x
U_04		x	x
U_05		x	x
U_06		x	x
U_07		x	x
U_08		x	x
U_09		x	x
U_10		x	x
U_11		x	x
U_12		x	x
U_13		x	x
U_14		x	x
U_15		x	x
U_16		x	x
U_17		x	x
U_18		x	x
U_19		x	x
U_20		x	x
U_21		x	x
U_22		x	x
U_23		x	x
U_24		x	x
U_25		x	x
K_01		x	x
K_02		x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma

prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia w semestrze V i egzaminu w semestrze VI jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. Zaliczenie i egzamin odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;
- 3,0 – 69% - 60%;
- 2,0 – poniżej 60%

Zaliczenie i egzamin poprawkowy odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 60%

- kolokwium zaliczeniowe – 40%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. praca pisemna 60% oraz kolokwium zaliczeniowe 40%.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	60	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowania do kolokwium	15	
Przygotowanie do egzaminu	10	
zapoznanie z literaturą	15	

suma godzin:	100	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	4	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Campbell J.E.: International Trauma Life Support. Ratownictwo przedszpitalne w urazach. Medycyna Praktyczna, Kraków 2022.
2. P. Driscoll, D. Skinner, R. Earlam, red. wyd. pol. J. Jakubaszko .: ABC postępowania w urazach. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2010.
3. Aktualne Wytyczne resuscytacji Europejskiej Rady Resuscytacji. On-line: cprguidelines.eu
4. Plantz Scott H., E. John Wipfler red. Jakubaszko J.: „NMS Medycyna Ratunkowa”, Urban & Partner, Wrocław 2008
5. Zawadzki A. „Medycyna Ratunkowa” Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2006.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Derekowski T, Kowalski M, Gałazkowski R.: Medycyna Przedszpitalna w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021
2. Keim Samuel (red.), 2007, Medycyna ratunkowa na dyżurze PZWL – Wydawnictwo Lekarskie Podręcznik dla ratowników medycznych”. PZWL, Warszawa
3. Ustawa z dn.8 września 2006 roku (Dziennik Ustaw Nr 191 Poz.1410) o Państwowym Ratownictwie Medycznym

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Robert Zenka
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	robzen@wp.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.21

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	INTENSYWNA TERAPIA
Punkty ECTS	4
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	III
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	mgr Anna Zaborowska

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	30	III/V-VI	4
ćwiczenia	30	III/V-VI	
zajęcia praktyczne	30	III/V-VI	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Posiadać wiedzę z zakresu: anatomii, fizjologii, farmakologii, filozofii i etyki zawodu pielęgniarki, podstaw pielęgniarstwa, badań fizykalnych, chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego, chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego, neurologii i pielęgniarstwa neurologicznego

4. Cele kształcenia

- C1** – Przekazanie wiedzy dotyczącej diagnozowania, postępowania terapeutycznego i przygotowania do zabiegów medycznych w stanach zagrożenia życia.
- C2** – Nabycie umiejętności wykonywania badań fizykalnych, monitorowania czynności układu oddechowego oraz interpretowania wyników badań.
- C3** – Kształtowanie kompetencji społecznych pozwalających na aktywne słuchanie i porozumiewanie się oraz dostrzeganie konieczności ustawicznego rozwoju.

5. Efekty uczenia się dla zajęć z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza- absolwent zna i rozumie		
W_01	wskazania do stosowania intensywnej terapii i zasady jej stosowania	K_W197

W_02	wskazania do przyrządowego i bezprzyrządowego przywracania drożności dróg oddechowych i techniki ich wykonywania	K_W182
W_03	zasady wykonywania toalety drzewa oskrzelowego u pacjenta zaintubowanego;	K_W170
W_04	zasady wykonywania toalety u pacjenta z założoną rurką tracheostomijną i pielęgnacja tracheostomii;	K_W171
W_05	wskazania do podjęcia tlenoterapii biernej lub wentylacji zastępczej manualnej powietrzem lub tlenem oraz techniki ich wykonywania;	K_W182
W_06	wskazania do wentylacji zastępczej mechanicznej z użyciem respiratora oraz techniki jej wykonania;	K_W186
W_07	mechanizmy działania, wskazania, przeciwwskazania, interakcje i dawkowanie produktów leczniczych w stanach zagrożenia zdrowotnego, w szczególności produktów anestetycznych, zwiotczających, analgetycznych, wpływających na profil krzepnięcia krwi, fibrynolityków, amin presyjnych i antybiotyków;	K_W144
W_08	mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowia i życia;	K_W137
W_09	zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach zagrożenia zdrowotnego;	K_W168
W_10	zasady postępowania z pacjentem z założonym cewnikiem zewnętrznym;	K_W169
W_11	wskazania do intubacji dotchawiczej w laryngoskopii bezpośredniej przez usta bez użycia środków zwiotczających i do wentylacji zastępczej oraz techniki ich wykonania;	K_W187
W_12	objawy i rodzaje odmy opłucnowej;	K_W198
W_13	objawy krwaka opłucnej, wiotkiej klatki piersiowej i złamania żeber;	K_W199
W_14	technikę oznaczania stężeń parametrów krytycznych;	K_W200
W_15	procedury specjalistyczne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego pochodzenia wewnętrznego, w szczególności takie jak przezskórna interwencja wieńcowa (Percutaneous coronary intervention, PCI), kontrapulsacja wewnątrzaoortalna, dializa i formy krążenia pozaustrojowego;	K_W212
W_16	zasady wysuwania podejrzenia śmierci mózgu i jej rozpoznawania;	K_W234
Umiejętności – absolwent potrafi		
U_01	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta;	K_U53
U_02	monitorować czynność układu oddechowego, z uwzględnieniem pulsoksymetrii, kapnometrii i kapnografii;	K_U59
U_03	interpretować wyniki badań pacjenta z przewlekłą niewydolnością oddechową	K_U60
U_04	rozpoznawać stan zagrożenia zdrowotnego u pacjenta po przeszczepie narządu;	K_U79
U_05	Wykonywać badanie elektrokardiologiczne (EKG) i interpretować jego zapis w podstawowym zakresie;	K_U61
U_06	Monitorować czynności układu krążenia metodami nieinwazyjnymi;	K_U62
U_07	Podawać produkty lecznicze w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, w tym anestetyczne, zwiotczające, analgetyczne, wpływające na profil krzepnięcia krwi, fibrynolityki, aminy presyjne oraz wybrane antybiotyki;	K_U68
U_08	Asystować przy czynnościach przygotowawczych do transplantacji narządów;	K_U72
U_09	Interpretować wyniki podstawowych badań toksykologicznych;	K_U81
U_10	Rozpoznawać toksydromy;	K_U82
U_11	Oceniać wskazania do transportu pacjenta do jednostki wyspecjalizowanej, w szczególności do ośrodka toksykologicznego, hiperbarycznego, replantacyjnego i kardiologii inwazyjnej oraz centrum leczenia oparzeń;	K_U83

U 12	Wykonać defibrylację elektryczną z użyciem defibrylatora manualnego;	K_ U100
U 13	Wykonać kardiowersję i elektrostymulację zewnętrzną serca;	K_ U101
U 14	Oceniać nagłe stany neurologiczne u pacjenta;	K_ U102
U 15	Pobierać krew oraz zabezpieczać materiał do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych;	K_ U104
U 16	Decydować o niepodejmowaniu resuscytacji krążeniowo- oddechowej lub o odstąpieniu od jej przeprowadzenia;	K_ U110
Kompetencje społeczne- absolwent jest gotów do		
K 03	aktywnego słuchania, zawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem	K_ K01

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Znieczulenie ogólne.	4	-
W2	Przygotowanie do operacji i znieczulenia	4	-
W3	Intubacja dotchawicza i metody znieczulenia	4	-
W4	Opieka pooperacyjna i nadzór nad chorym. Monitorowanie funkcji życiowych	4	-
W5	Wstrząs, płynoterapia i leczenie krwiozastępcze	4	-
W6	Chory nieprzytomny – przyczyny utraty przytomności, ocena chorego, skale służące do oceny chorego w stanie ciężkim.	4	-
W7	Chory po nagłym zatrzymaniu krążenia. Postępowanie poresuscytacyjne w OIOM.	4	-
W8	Standardy i procedury monitorowania stanu klinicznego pacjenta na bloku operacyjnym i w oddziale intensywnej terapii.	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	30	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Przygotowanie chorego do znieczulenia w trybie ostrym i planowym – ocena stanu ogólnego, choroby towarzyszące(układ oddechowy – astma, POCHP, stany zapalne); układ krążenia (nadciśnienie, choroba wieńcowa, zaburzenia rytmu serca, wady zastawkowe), układ wydalniczy(ostra i przewlekła niewydolność nerek); choroby endokrynologiczne(zaburzenia funkcjonowania tarczycy). Karencja pokarmowa. Przyjmowane leki – kontynuacja przyjmowania leków lub odstawienie w okresie przed operacją. Premedykacja – rola, środki używane w premedykacji(benzodiazepiny, hydroksyzyna, opioidy). Świadoma zgoda na znieczulenie.	2	-
C2	Monitorowanie podstawowych funkcji życiowych na Sali operacyjnej – układ krążenia(EKG, pomiar ciśnienia tętniczego	2	-

	metodą pośrednią i bezpośrednią) układ oddechowy(saturacja przez skórną, kapnografia, analizator gazów w aparacie do znieczulenia), pomiar głębokości znieczulenia(analiza bispektralna), pomiar natężenia zwiótczenia (TOF)		
C3	Znieczulenie ogólne- elementy i objawy znieczulenia; anestetyki wziewne(podtlenek azotu, środki halogenowe), anestetyki dożylne(thiopental, propofol, ketamina, etomidat), opioidy(remi fentanyl, fentanyl, morfina, oksykodon), środki zwiotczające(depolaryzujące- sukcyńlocholina; niedepolaryzujące- atrakurium, rokuronium, pankuronium), odwracanie bloku nerwowo mięśniowego (prostygmina). Preoksygenacja, wentylacja przy pomocy maski twarzowej, założenia maski krtaniowej, intubacja dotchawicza.	2	-
C4	Znieczulenie przewodowe – rodzaje znieczulenia przewodowego (znieczulenie powierzchniowe, nasiękowe, blokada nerwów i splotów, znieczulenie podpajęczynówkowe i zewnątrzoponowe) wskazania i przeciwwskazania do zastosowania; środki znieczulenia miejscowego (lignokaina, bupiwakaina, ropiwakaina)	2	-
C5	Opieka nad chorym w okresie pooperacyjnym – zasady funkcjonowania Sali wybudzeń i Sali pooperacyjnej. Powikłania po znieczuleniu ogólnym i przewodowym (hipoksja dyfuzyjna, resztkowe działanie środków zwiotczających, hipotensja, zatrzymanie moczu po znieczuleniu przewodowym) Znaczenie leczenia bólu pooperacyjnego	2	-
C6	Zasady organizacji i funkcjonowania OIT	2	-
C7	Monitorowanie parametrów życiowych w OIT, rozszerzone monitorowanie układu krążenia(podstawowe parametry hemodynamiczne- CO, CVP; pomiar ciśnienia tętniczego metoda bezpośrednią); pomiar ciśnienia śródbrzusznego, pomiar ciśnienia śródczaszkowego.	2	-
C8	Ostra niewydolność oddechowa – przyczyny, objawy, postępowanie terapeutyczno- pielęgnacyjne. Zasady sprawowania opieki pielęgniarzkiej nad pacjentem wentylowanym mechanicznie. Rozpoznawanie potencjalnych i występujących problemów wynikających ze stanu klinicznego pacjenta.	2	-
C9	Aminy katecholowe – adrenalina, noradrenalina, dopamina, dobutamina – działanie, sposób podawania we wlewie ciągłym – pompy infuzyjne. Sedacja (benzodiazepiny, propofol, dexmedetomidyna, haloperidol, promazyna) i analgesedacja w OIT (opioidy-remifentanyl, fentanyl, oksykodon, morfina, ketamina).	2	-
C10	Zasada działania respiratora, podstawowe tryby sztucznej wentylacji płuc i wspomagania oddychania. Wybór podstawowych parametrów wentylacji. PEEP – znaczenie, mechanizm działania, wpływ na układ krążenia.	2	-

C11	Pielęgnacja chorego leczonego w OIT – profilaktyka odleżyn, fizykoterapia dróg oddechowych (odsysanie wydzieliny z dróg oddechowych, ćwiczenia zapobiegające niedodmnie)	2	-
C12	Zespół dysfunkcji wielonarządowej (MODS)- podstawy kliniczne.	2	-
C13	Ostra niewydolność nerek- zasady postępowania terapeutycznego.	2	-
C14	Sepsa- etiopatogeneza powstawania, zasady diagnostyki i leczenia w oddziale intensywnej terapii. Zatrucia- zasady postępowania terapeutycznego.	2	-
C15	Śmierć pnia mózgu- procedura stwierdzania śmierci osobniczej pacjenta. Elementy transplantologii, problemy etyczno-moralne.	2	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	-

Lp.	Treści zajęć praktycznych	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
ZP1	Wprowadzenie do zajęć praktycznych (program zajęć, warunki zaliczenia, regulamin zajęć). Zapoznanie z organizacją pracy w oddziale intensywnej terapii, zasadami obsługi sprzętu oraz dostępnej aparatury.	2	-
ZP2	Zasady prowadzenia intensywnego nadzoru nad chorymi leczonymi w oddziale IOM. Doskonalenie umiejętności monitorowania i oceny funkcji życiowych pacjenta w różnych fazach choroby.	2	-
ZP3	Dokumentacja medyczna obowiązująca w oddziale –specyfika i zasady jej prowadzenia	2	-
ZP4	Formułowanie diagnozy pielęgniarskiej, planowanie i realizowanie opieki w oparciu o wybrane studium przypadku.	2	-
ZP5	Nagłe stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych, urazowych i nieurazowych zespołach chirurgicznych. Zasady prowadzenia reanimacji krążeniowo-oddechowej u osoby dorosłej i dziecka w warunkach oddziału intensywnej terapii.	2	-
ZP6	Przygotowanie chorego do znieczulenia w trybie ostrym i planowym – ocena stanu ogólnego, choroby towarzyszące(układ oddechowy – astma, POCHP, stany zapalne); układ krążenia (nadciśnienie, choroba wieńcowa, zaburzenia rytmu serca, wady zastawkowe), układ wydalniczy(ostra i przewlekła niewydolność nerek); choroby endokrynologiczne(zaburzenia funkcjonowania tarczycy). Karencja pokarmowa. Przyjmowane leki – kontynuacja przyjmowania leków lub odstawienie w okresie przed operacją. Premedykacja – rola, środki używane w premedykacji(benzodiazepiny, hydroksyzyna, opioidy).	2	-
ZP7	Monitorowanie podstawowych funkcji życiowych na Sali operacyjnej – układ krążenia(EKG, pomiar ciśnienia tętniczego metodą pośrednią i bezpośrednią) układ oddechowy(saturacja przez skórna, kapnografia, analizator gazów w aparacie do znieczulenia), pomiar głębokości znieczulenia(analiza bispektralna), pomiar natężenia zwiotczenia	2	-

	(TOF)Znieczulenie ogólne- elementy i objawy znieczulenia; anestetyki		
ZP8	Wziewne (podtlenek azotu, środki halogenowe), anestetyki dożylne (thiopental, propofol, ketamina, etomidat), opioidy (remi fentanyl, fentanyl, morfina, oksykodon), środki zwiotczające(depolaryzujące- sukcynylocholina; niedepolaryzujące- atrakurium, rokuronium, pankuronium), odwracanie bloku nerwowo mięśniowego (prostygmina). Preoksygenacja, wentylacja przy pomocy maski twarzowej, założenia maski krtaniowej, intubacja dotchawicza.	2	-
ZP9	Znieczulenie przewodowe – rodzaje znieczulenia przewodowego (znieczulenie powierzchniowe, nasiękowe, blokada nerwów i splotów, znieczulenie podpajęczynówkowe i zewnątrzoponowe) wskazania i przeciwwskazania do zastosowania; środki znieczulenia miejscowego (lignokaina, bupiwakaina, ropiwakaina)	2	-
ZP10	Opieka nad chorym w okresie pooperacyjnym – zasady funkcjonowania Sali wybudzeń i Sali pooperacyjnej. Powikłania po znieczuleniu ogólnym i przewodowym (hipoksja dyfuzyjna, reszkowe działanie środków zwiotczających, hipotensja, zatrzymanie moczu po znieczuleniu przewodowym) Znaczenie leczenia bólu pooperacyjnego.	2	-
ZP11	Zasady organizacji i funkcjonowania OIT	2	-
ZP12	Monitorowanie parametrów życiowych w OIT, rozszerzone monitorowanie układu krążenia(podstawowe parametry hemodynamiczne- CO, CVP; pomiar ciśnienia tętniczego metoda bezpośrednią); pomiar ciśnienia śródbrzusznego, pomiar ciśnienia śródczaszkowego.	2	-
ZP13	Aminy katecholowe – adrenalina, noradrenalina, dopamina, dobutamina – działanie, sposób podawania we wlewie ciągłym – pompy infuzyjne. Sedacja (benzodiazepiny, propofol, dexmedetomidyna, haloperidol, promazyna) i analgesedacja w OIT (opioidy- remifentanyl, fentanyl, oksykodon, morfina, ketamina).	2	-
ZP14	Zasada działania respiratora, podstawowe tryby sztucznej wentylacji płuc i wspomagania oddychania. Wybór podstawowych parametrów wentylacji. PEEP – znaczenie, mechanizm działania, wpływ na układ krążenia.	2	-
ZP15	Pielęgnacja chorego leczonego w OIT – profilaktyka odleżyn, fizykoterapia dróg oddechowych (odsysanie wydzieliny z dróg oddechowych, ćwiczenia zapobiegające niedodmie)	2	-
	Razem liczba godzin laboratoriów	30	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 - wykład informacyjny, objaśnienie, wyjaśnienie	projektor

Ćwiczenia	M2 – metoda przypadków, dyskusja, M 5 analiza dokumentacji medycznej,	Opisy przypadków, tablica multimedialna
Zajęcia praktyczne	M5 – pokaz , działania praktyczne, analiza dokumentacji medycznej	Sprzęt i wyposażenie OIOM

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	F 2 – obserwacja, aktywność, przygotowanie do zajęć ,	P1 –egzamin pisemny - test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F1 – „wejściówka” F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność P 2 praca pisemna F4 wypowiedź, wystąpienie	Na ocenę podsumowującą P3 składają się 3 elementy: 1. Ocena uzyskana z F1 (wejściówki) – 20% 2. Ocena uzyskana z F2– 30% 3. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 30% 4. Ocena uzyskana z F4- 20%
Zajęcia praktyczne	F2 – obserwacja podczas zajęć / aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się oceny: 6. Oceny uzyskane z F2 – 75% 7. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 25%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia			Zajęcia praktyczne	
	P1	F1	F2	P2	F2	P2
W_01	x	x		x		x
W_02	x	x		x		x
W_03	x	x		x		x
W_04	x	x		x		x
W_05	x	x		x		x
W_06	x	x		x		x
W_07	x	x		x		x
W_08	x	x		x		x
W_09	x	x		x		x
W_10	x	x		x		x
W_11	x	x		x		x
W_12	x	x		x		x
W_13	x	x		x		x
W14	x	x		x		x
W 15	x	x		x		x
W 16	x	x		x		x

U_01			x	x	x	x
U_02			x	x	x	x
U_03			x	x	x	x
U_04			x	x	x	x
U 05			x	x	x	x
U 06			x	x	x	x
U 07			x	x	x	x
U 08			x	x	x	x
U 09			x	x	x	x
U 10			x	x	x	x
U 11			x	x	x	x
U 12			x	x	x	x
U 13			x	x	x	x
U 14			x	x	x	x
U 15			x	x	x	x
U 16			x	x	x	x
K_01			x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. Egzamin odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- **5,0** – 100% - 95%;
- **4,5** – 94% - 88%;
- **4,0** – 87% - 80%;
- **3,5** – 79% - 70%;
- **3,0** – 69% - 60%;
- **2,0** – poniżej 60%

Egzamin poprawkowy odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- wejściówki – 20%
- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 20%
- kolokwium zaliczeniowe – 40%
- wypowiedź ustna -20 %

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. praca pisemna 20% i/lub prezentacja multimedialna 40% oraz kolokwium zaliczeniowe 40%.

Zajęcia praktyczne

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- aktywność na zajęciach (wykonywanie przydzielonych zadań) – 75%
- kolokwium zaliczeniowe – 25%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium wg takich samych kryteriów.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń i zajęć praktycznych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	90	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	
przygotowanie do zaliczenia	10	
zapoznanie z literaturą	10	
suma godzin:	120	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	4	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Mark Weinert – Anestezjologia, crash course; Wydawnictwo Elsevier Urban& Partner, 2001

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. R. Larsen Anestezjologia, Wydawnictwo Elsevier Urban& Partner, 2013

2. Z. Rybicki – Intensywna Terapia, Wydawnictwo Makmed, Lublin 2009, wyd. 2

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Anna Zaborowska
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.22

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	PEDIATRIA
Punkty ECTS	3
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł / specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	dr n. med. Grzegorz Grund,

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	30	III/VI	3
Zajęcia praktyczne	30	III/VI	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty z anatomii, fizjologii z elementami fizjologii klinicznej oraz chorób wewnętrznych

4. Cele kształcenia

- C1 – Przekazanie wiedzy w zakresie wiedzy dotyczącej odrębności morfologiczno-fizjologicznych narządów i układów organizmów w wieku rozwojowym oraz najczęstszych chorób wieku rozwojowego.
- C2 - Rozwinięcie umiejętności praktycznych w zakresie rozpoznawania najczęstszych chorób wieku rozwojowego ze szczególnym wskazaniem na stany zagrożenia życia w pediatrii.
- C3 - Przygotowanie do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem i jego rodziną.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna zasady postępowania w najczęstszych chorobach dzieci, z uwzględnieniem odrębności uzależnionych od wieku.	K_W121
W_02	Student zna podstawowe normy rozwojowe w badaniu fizykalnym dziecka.	K_W122

W_03	Student zna wybrane choroby układu oddechowego, układu krążenia i przewodu pokarmowego oraz choroby neurologiczne u dzieci	K_W123
W_04	Student zna najczęstsze choroby zakaźne wieku dziecięcego.	K_W124
W_05	Student zna odrębności morfologiczno-fizjologiczne poszczególnych narządów i układów organizmu w wieku rozwojowym.	K_W125
W_06	Student zna i rozumie fizjologię i patofizjologię okresu noworodkowego	K_W126
W_07	Student zna i rozumie wady wrodzone i choroby uwarunkowane genetycznie	K_W127
Umiejętności		
U_01	Student potrafi postępować z dzieckiem w oparciu o znajomość symptomatologii najczęstszych chorób dziecięcych.	K_U52
U_02	Student potrafi przeprowadzić badanie fizykalne dziecka	K_U 53
U_03	Student potrafi dostosowywać sposób postępowania do wieku dziecka	K_U54
U_04	Student potrafi ocenić stan pacjenta według skali APGAR	K_54A
U_05	Student potrafi wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza	K_U116
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotów do wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniając poszanowanie jego praw	K_K03
K_02	Student jest gotowy do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Badanie przedmiotowe i podmiotowe w chorobach wieku rozwojowego.	2	-
W2	Niewydolność oddechowa – odmienności w symptomatologii i postępowanie w stanie zagrożenia życia	4	
W3	Zaburzenia odżywiania. Zespoły nietolerancji pokarmowej.	3	-
	Ostre biegunki i stany odwodnienia.	3	
W4	Zaburzenia krzepnięcia i skazy krwotoczne – postępowanie w stanie zagrożenia życia.	3	-
	Wstrząs u dzieci. Posocznica.	3	
W5	Choroby przewodu pokarmowego - odmienności w symptomatologii i postępowanie w stanie zagrożenia życia	3	-
W6	Choroby układu nerwowego – zaburzenia świadomości, neuroinfekcje, stany drgawkowe - odmienności w symptomatologii i postępowanie w stanie zagrożenia życia	3	-
W7	Postępowanie z dzieckiem w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego – stabilizacja stanu pacjenta, przygotowanie i transport dziecka w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego.	3	
W8	Zespół dziecka maltretowanego. Powtórzenie wiadomości, przygotowanie do egzaminu.	3	
	Razem liczba godzin wykładów	30	-

Lp.	Treści zajęcia praktyczne	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
ZP1	Wprowadzenie do zajęć praktycznych w oddziale pediatrii. Udział w badaniach dagnostycznych – przygotowanie i obserwacja dziecka po badaniach. Współpraca z rodzicami/opiekunami dziecka.	5	-
ZP2	Udział w diagnozowaniu i leczeniu pacjentów pediatrycznych z ostrymi i przewlekłymi chorobami układu oddechowego. Osluchiwanie płuc oraz interpretacja wyników badań osłuchowych. Podawanie leków różnymi drogami z uwzględnieniem tlenoterapii. Współpraca z rodzicami/opiekunami dziecka.	5	-
ZP3	Udział w diagnozowaniu i leczeniu pacjentów pediatrycznych z chorobami układu pokarmowego. Podawanie leków różnymi drogami z uwzględnieniem płynoterapii. Współpraca z rodzicami/opiekunami dziecka.	5	-
ZP4	Udział w diagnozowaniu i leczeniu pacjentów pediatrycznych z cukrzycą. Podawanie insuliny. Wykonywanie badania poziomu glukozy we krwi z wykorzystaniem glukometru. Współpraca z rodzicami/opiekunami dziecka.	5	-
ZP5	Udział w diagnozowaniu i leczeniu pacjenta pediatrycznego z praktycznym wykorzystaniem wybranych umiejętności zawodowych.	5	-
ZP6	Utrwalanie umiejętności nabytych podczas zajęć. Podsumowanie zajęć – przeprowadzenie oceny i samooceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się w oparciu o kolokwium zaliczeniowe.	5	-
Razem liczba godzin zajęć klinicznych		30	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 - wykład informacyjny	Tablica multimedialna
Zajęcia praktyczne	M5 - analiza raportów, analiza dokumentacji medycznej, działania praktyczne	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P1 – egzamin pisemny - test sprawdzający wiedzę
Zajęcia praktyczne	F2 – obserwacja/aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się oceny: 1. Oceny uzyskane z F2 – 75% 2. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 25%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Zajęcia praktyczne
---------------	--------	--------------------

	P1	F2	P2
W_01	x		x
W_02	x		x
W_03	x		x
W_04	x		x
W_05	x		
W_06	x		
W_07	x		
U_01		x	x
U_02		x	x
U_03		x	x
U_04		x	x
U_05		x	x
K_01		x	x
K_02		x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Egzamin odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- **5,0** – 100% - 95%;
- **4,5** – 94% - 88%;
- **4,0** – 87% - 80%;
- **3,5** – 79% - 70%;
- **3,0** – 69% - 60%;
- **2,0** – poniżej 60%

Egzamin poprawkowy odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Zajęcia praktyczne

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- aktywność na zajęciach (wykonywanie przydzielonych zadań) – 75%
- kolokwium zaliczeniowe – 25%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium wg takich samych kryteriów.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń i zajęć praktycznych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbowo	3	3,5	4	4,5	5

Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry
---------------------	-------------	------------------	-------	------------	--------------

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	60	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	
przygotowanie do egzaminu	10	
zapoznanie z literaturą	10	
suma godzin:	90	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	3	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Pediatria tom 1-3 pod .red. J.J. Pietrzyka wyd.2018
2. Pediatria tom1-2. pod. red. W. Kawalec PZWL Warszawa 2014

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Standardy Medyczne.
2. Medycyna Praktyczna.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Grzegorz Grund, zaktualizowała Anna Bezulska
Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024, data aktualizacji 22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	abezulska@gmail.com
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.23

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	PSYCHIATRIA
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł / specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	Lek. Med. Sławomir Stefanowicz,

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	30	III/VI	2
zajęcia praktyczne	30	III/VI	

3. Wymagania wstępne z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość zagadnień z psychologii

4. Cele kształcenia

- C1** - Przekazanie wiedzy z zakresu psychiatrii niezbędnej do wykonywania zawodu ratownika medycznego z uwzględnieniem symptomatologii w psychiatrii dziecięcej.
- C2** - Kształtowanie umiejętności kontaktu terapeutycznego w pacjencie z zaburzeniami psychicznymi w tym z pacjentem pediatrycznym.
- C3** - Kształtowanie postawy zrozumienia i empatii oraz odpowiedzialności i poszanowania praw pacjenta.

5. Efekty uczenia się dla zajęć z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna i rozumie symptomatologię ogólną zaburzeń psychicznych i zasady ich klasyfikacji według głównych systemów klasyfikacyjnych;	K_W129
W_02	Student zna i rozumie objawy najczęstszych chorób psychicznych, zasady ich diagnozowania i postępowania terapeutycznego;	K_W130

W_03	Student zna i rozumie specyfikę zaburzeń psychicznych u dzieci, młodzieży i osób starszych;	K_W131
W_04	Student zna i rozumie regulacje prawne dotyczące ochrony zdrowia psychicznego, ze szczególnym uwzględnieniem zasad przyjęcia do szpitala psychiatrycznego;	K_W132
Umiejętności		
U_01	Student potrafi ocenić i opisać stan somatyczny i psychiczny pacjenta	K_U 63
U_02	Student potrafi ocenić stan świadomości pacjenta	K_U56
U_03	Student potrafi wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza	K_U116
U_04	Student potrafi dostosować postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta	K_U117
U_05	Student potrafi stosować środki przymusu bezpośredniego	K_U125
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotowy do wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw	K_K03
K_02	Student jest gotowy do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Badanie psychiatryczne – ocena stanu psychicznego pacjenta. Zasady kontaktu z osobą z zaburzeniami psychicznymi, także z dziećmi	3	-
W2	Psychopatologia ogólna - objawy psychopatologiczne, pojęcie normalności w psychiatrii	3	-
W3	Zasady klasyfikacji zaburzeń psychicznych.	3	-
W4	Schizofrenia.	2	-
W5	Organiczne zaburzenia psychiczne.	2	-
W6	Zaburzenia afektywne.	2	-
W7	Zaburzenia psychiczne związane z używaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież i dzieci.	2	-
W8	Zaburzenia nerwicowe, związane ze stresem i pod postacią somatyczną.	2	-
W9	Zaburzenia osobowości.	2	-
W10	Stany nagłe w psychiatrii (ocena ryzyka samobójstwa, zachowania agresywne, zaburzenia świadomości).	2	-
W11	Leczenie biologiczne w psychiatrii.	2	-
W12	Aspekty prawne w psychiatrii - Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego, Ustawa o prawach pacjenta i rzeczniku praw pacjenta.	3	-
W13	Podsumowanie wiadomości i przygotowanie studenta do zajęć kliniczny.	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	30	-

Lp.	Treści zajęć praktycznych	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
ZP1	Nawiązanie kontaktu terapeutycznego, ocena stanu psychicznego i omówienie możliwości diagnostyki i terapii pacjenta z zaburzeniem depresyjnym nawracającym.	4	-
ZP2	Nawiązanie kontaktu terapeutycznego, ocena stanu psychicznego i omówienie możliwości diagnostyki i terapii pacjenta z zaburzeniem afektywnym dwubiegunowym.	4	-
ZP3	Nawiązanie kontaktu terapeutycznego, ocena stanu psychicznego i omówienie możliwości diagnostyki i terapii pacjenta z zaburzeniem urojeniowym.	4	-
ZP4	Nawiązanie kontaktu terapeutycznego, ocena stanu psychicznego i omówienie możliwości diagnostyki i terapii pacjenta ze schizofrenią.	4	-
ZP5	Nawiązanie kontaktu terapeutycznego, ocena stanu psychicznego i omówienie możliwości diagnostyki i terapii pacjenta z zaburzeniem lękowym	4	-
ZP6	Nawiązanie kontaktu terapeutycznego, ocena stanu psychicznego i omówienie możliwości diagnostyki i terapii pacjenta z zaburzeniem psychicznym związanym ze stosowaniem substancji psychoaktywnych	4	-
ZP7	Ocena ryzyka samobójstwa i zachowań agresywnych u pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, także wśród dzieci i młodzieży.	4	-
ZP8	Podsumowanie i zaliczenie	2	-
	Razem liczba godzin zajęć klinicznych	30	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 - wykład informacyjny	projektor
Zajęcia praktyczne	M5 - analiza raportów, analiza dokumentacji medycznej, działania praktyczne	Wypożyczenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P1- test sprawdzający wiedzę
Zajęcia praktyczne	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność	P2 – kolokwium ustne P3 - ocena podsumowująca z F2

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Zajęcia praktyczne
---------------	--------	--------------------

	P1	F2	P3
W_01	x		x
W_02	x		x
W_03	x		x
W_04	x		x
U_01		x	x
U_02		x	x
U_03		x	x
U_04		x	x
U_05		x	x
K_01		x	x
K_02	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Zaliczenie odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;
- 3,0 – 69% - 60%;
- 2,0 – poniżej 60%

Zaliczenie poprawkowe odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Zajęcia praktyczne

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- aktywność na zajęciach (wykonywanie przydzielonych zadań) – 75%
- kolokwium zaliczeniowe – 25%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium wg takich samych kryteriów .

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu zajęć praktycznych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
---------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	60	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	5	
przygotowanie do testu	5	
suma godzin:	70	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Wolańczyk T., Komender J.: Zaburzenia emocjonalne i behawioralne u dzieci, PZWL, Warszawa 2005, 2013.
2. Namysłowska I.(red), Psychiatria dzieci i młodzieży, PZWL, Warszawa 2004, 2007, 2012.
3. Goodman R., Scott S. (red. Rabe-Jabłońska J.), Psychiatria dzieci i młodzieży, Wyd. Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2000.
4. Jaracz J., Patrzala A. Psychiatria w praktyce ratownika medycznego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2015
5. Neu P. Stany nagłe w psychiatrii. Podręcznik psychiatrii ratunkowej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2019

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Gałęcki P., Szulc A. Psychiatria. Edra Urban&Partner Wrocław 2018
2. Jarema M., Rabe - Jabłońska J. Psychiatria podręcznik dla studentów medycyny. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016
3. Rymaszewska J., Dudek D. Psychiatria w medycynie. Medical Education, Warszawa 2016

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Sławomir Stefanowicz, zaktualizowała dr Anna Bezulska
Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024, data aktualizacji 15.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	abezulska@gmail.com
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.24

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	OKULISTYKA
Punkty ECTS	1
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	III
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	LEK. MED. FRANCISZEK WERYSZKO

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	20	III/VI	1

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty z anatomii i z fizjologii z elementami patofizjologii
--

4. Cele kształcenia

- C1** - Zapoznanie studentów ze stanami nagłymi w okulistyce zagrażającymi widzeniu, wymagającymi pilnej pomocy i interwencji okulistycznej.
- C2** - Wyposażenie studentów w wiedzę pozwalającą na rozpoznanie stanów nagłych w okulistyce.
- C3** - Przygotowanie studentów rozpoznawania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student ma wiedzę na temat mechanizmów prowadzących do nagłych zagrożeń zdrowia i życia;	K_W137
W_02	Student zna i rozumie zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;	K_W168
W_03	Student zna i rozumie wybrane stany nagłego zagrożenia zdrowotnego w okulistyczne i zasady postępowania przedszpitalnego w tym zakresie;	K_229
Umiejętności		
U_01	Student potrafi oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego;	K_U50

U_02	Student potrafi podnosić swoje kwalifikacje i przekazywać wiedzę innym	K_U38
Kompetencje społeczne (EPK...)		
K-01	Student jest gotów do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Stany nagłe w okulistyce oraz zasady postępowania przedszpitalnego.	3	-
W2	Podstawy diagnostyki okulistycznej: podstawowe badania diagnostyczne, badanie podmiotowe i przedmiotowe narządu wzroku, badanie reakcji źrenic, ruchomość gałek ocznych.	3	-
W3	Czerwone oko: główne przyczyny, diagnostyka, postępowanie, leczenie.	3	-
W4	Nagła i przewlekła utrata widzenia: choroby naczyniowe siatkówki, odwarstwienie siatkówki, krwotoki do ciała szklanego, neuropatie n. II, jaskra, zaćma, zwyrodnienie plamki związane z wiekiem.	3	-
W5	Urazy narządu wzroku: rany powiek, oparzenia chemiczne i termiczne narządu wzroku, rany gałki ocznej, ciała obce powierzchni oka i wewnątrzgałkowe.	4	-
W6	Urazy tępe narządu wzroku	4	-
	Razem liczba godzin wykładów	20	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P2 – kolokwium pisemne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład
	P2
W_01	X
W_02	X
W_03	X
U_01	X
U_02	X
K_01	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zaliczenie odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;
- 3,0 – 69% - 60%;
- 2,0 – poniżej 60%

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	20	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie do zaliczenia	10	
suma godzin:	30	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	1	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Niżankowska Hanna Maria : Podstawy okulistyki, VOLUMED , Wrocław 2000, wyd.2

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Bradford Cynthia: Okulistyka dla studentów, Red. Wyd. Pol. Justyna Izabelska, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2006, wyd.1

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Franciszek Weryszko
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.25

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	LARYNGOLOGIA
Punkty ECTS	1
Rodzaj zajęć	Obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	II
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	LEK. NAUK MED. KAMIL SARNA

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	20	III/VI	1

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty z anatomii i z fizjologii z elementami fizjologii klinicznej

4. Cele kształcenia

- C1** - Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej istoty schorzeń laryngologicznych.
- C2** - Wyposażenie studentów w wiedzę niezbędną do rozpoznawania stanów zagrożenia życia w laryngologii.
- C3** - Przygotowanie do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowia i życia;	K_W137
W_02	Student zna zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;	K_W168
W_03	Student zna wybrane stany nagłego zagrożenia zdrowotnego w laryngologii i zasady postępowania przedszpitalnego w tym zakresie;	K_W230
Umiejętności		

U_01	Student potrafi oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego;	K_U50
U_02	Student potrafi monitorować czynności życiowe pacjenta podczas badania diagnostycznego;	K_U80
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Podstawowe wiadomości z zakresu budowy i funkcji nosa, gardła, krtani i ucha. Podstawy badania laryngologicznego	2	-
W2	Ucho. Zapalenie ucha zewnętrznego, środkowego i wewnętrznego, ciało obce w uchu, pęknięcie błony bębenkowej.	3	-
W3	Nos. Zapalenie zatok, ciało obce, krwawienie z nosa, złamania nosa.	3	-
W4	Gardło. Stany zapalne gardła i migdałków, ropnie, urazy gardła.	4	-
W5	Krtań. Zapalenie krtani, ciało obce, urazy krtani.	4	-
W6	Urazy i stany nagłe w laryngologii	4	-
	Razem liczba godzin wykładów	20	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P2 – kolokwium pisemne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład
	P2
W_01	X
W_02	X
W_03	X
U_01	X
U_02	X

K_01	X
------	---

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zaliczenie odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;
- 3,0 – 69% - 60%;
- 2,0 – poniżej 60%

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	20	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie do zaliczenia	10	
suma godzin:	30	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	1	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

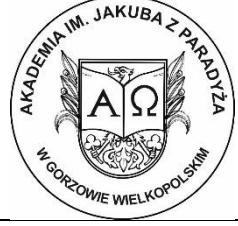
1. Achim Viktor, Stephanie Linke, Cordula Dahlmann " Otorynolaryngologia" wyd. pol. Witold Szyfter Elsevier Urban & Partner, 2009.
2. Iwankiewicz: „Ćwiczenia z otolaryngologii", PZWL Wydawnictwo, Warszawa 2007, wyd.6

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Iwankiewicz : "Otolaryngologia"
2. B. Latkowski: „Otorynolaryngologia".
3. W. Łasiński „Anatomia głowy dla stomatologów".

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Kamil Sarna
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.26.1

KARTA ZAJĘĆ

Informacje ogólne

Nazwa zajęć	TELEMEDYCYNĄ
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obieralne
Moduł/specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	Polski
Rok studiów	III
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	10	III/VI	2
ćwiczenia	20	III/VI	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość obsługi komputera

4. Cele kształcenia

- C1**- Przekazanie studentom wiedzy z zakresu monitoringu stanu zdrowia pacjentów oraz wykonywania badań profilaktycznych i kontrolnych poza środowiskiem szpitalnym.
- C2** - Przygotowanie do monitorowania stanu zdrowia pacjenta oraz wykonywania badań przy pomocy urządzeń medycznych rejestrujących określone parametry życiowe.
- C3** - Wdrażanie do aktywnego słuchania pacjenta, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem się do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	

W_01	Student zna możliwości współczesnej telemedycyny jako narzędzia wspomagania pracy ratownika medycznego.	K_W57
W_02	medyczne czynności ratunkowe i świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe podejmowane przez ratownika medycznego,	K_W01
W_03	mianownictwo anatomiczne;	K_W05
W_04	podstawowe normy rozwojowe w badaniu fizykalnym dziecka;	K_W122
W_05	przyczyny i rodzaje bólu w klatce piersiowej oraz jego diagnostykę;	K_W147
W_06	problematykę ostrej niewydolności oddechowej;	K_W149
W_07	zasady podejmowania działań zabezpieczających w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzenia;	K-W202
W_08	postępowanie przedszpitalne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego u osób dorosłych;	K_W206
W_09	postępowanie przedszpitalne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego u dzieci	K_W207
W_10	Student zna techniki symulacji medycznej w niezabiegowych dziedzinach medycyny.	K_W122
Umiejętności		
U_01	Student potrafi planować własną działalność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy	K_U07
U_02	Student potrafi udzielać informacji o podstawowych zabiegach i czynnościach dotyczących pacjenta oraz informacji na temat jego stanu zdrowia.	K_U30
U_03	Student potrafi komunikować się ze współpracownikami w ramach zespołu, udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia.	K_U37
U_04	Student potrafi oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego.	K_U50
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotowy do organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie do przedmiotu. Transmisja jako komunikacja. Wpływ nowych środków komunikacji na współczesne oblicze medycyny.	2	-
W2	Charakterystyka obszarów zastosowań telemedycyny. Możliwości wykorzystania telemedycyny na przykładzie USA. Dostępność serwisów internetowych.	2	-
W3	Telemedycyna w UE. „Telemedycyna dla wszystkich w roku 2020” – rekomendacje. Czynniki rozwoju telemedycyny w społecznościach UE. Telemonitoring. Teleradiologia. Teledermatologia. Teleneurologia. Telemonitoring chorób przewlekłych	2	-
W4	Telemedycyna w Polsce cz. I. Rodzaje usług telemedycznych, prognoza zapotrzebowania. Rynek usług z obszaru e-zdrowia. Bariery rozwoju rynku telemedycznego.	2	-

W5	Telemedycyna w Polsce cz. II Analiza polskiego rynku usług telemedycznych. Rodzaje korzyści i główni beneficjenci rozwiązań telemedycznych. Standaryzacja i finansowanie procedur telemedycznych. Koordynowanie rynku telemedycznego.	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	10	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Rozwój badań naukowych ukierunkowanych na innowacyjne technologie w medycynie. Standardy medyczne dedykowane telemedycynie.	4	-
C2	Telekonferencja przedszpitalna – możliwości wykorzystania i znaczenie ratownictwie medycznym.	4	-
C3	Elektrokardiografia – system teletransmisji kardiologicznej.	4	-
C4	Ultrasonografia FAST – wykorzystanie w ratownictwie przedszpitalnym.	4	-
C5	Podsumowanie i zaliczenie przedmiotu	4	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor
Ćwiczenia	Analiza przypadku	Projektor, laptop z oprogramowaniem

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P2 – test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F1 – „wejściówki”	P3 – ocena powstała na podstawie ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia
	P2	P3
W_01	X	X
W_02	X	X
W_03	X	X
W_04	X	X

W_05	X	X
W_06	X	X
W_07	X	X
W_08	X	X
W_09	X	X
W_10	X	X
U_01	X	X
U_02	X	X
U_03	X	X
U_04	X	X
K_01	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest uzyskanie przez studenta pozytywnej oceny z ćwiczeń

Kryteria przyznawania oceny z testu

Przybliżona skala procentowa	Skala ocen
100% - 96%	Bardzo dobry (5)
95% - 91%	Dobry plus (4+)
90% - 86%	Dobry (4)
85% - 81%	Dostateczny plus (3+)
80% - 75%	Dostateczny (3)

Ćwiczenia

Bieżące sprawdzanie wiedzy odbywa się na podstawie 2 „wejściówek” w formie testu. Kryteria przyznawania oceny z testu jak wyżej. Ocena końcowa stanowi średnią ocen z testu według następujących kryteriów:

Wartość oceny	3,00 - 3,25	3,26 - 3,75	3,76 - 4,25	4,26 - 4,75	4,76 - 5,00
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

Zaliczenie poprawkowe z wykładów i ćwiczeń odbywa się wg tych samych zasad i kryteriów.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zaliczenia	10	
zapoznanie z literaturą	10	
suma godzin:	50	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Trzos A.: Rozdział 7. Teleinformatyka w ratownictwie medycznym i medycynie ratunkowej [W:] Ratownictwo medyczne wobec współczesnych zagrożeń Wydawnictwo Elamed, Katowice 2019, wyd.1 2. Rudowski R.: Telemedycyna i telematyka. [W:] Informatyka medyczna. Rudowski R. (red.). Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012, 182-196. Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Rudowski R., Grabowski M., Sieradzki J.: Elektroniczna historia choroby. [W:] Informatyka medyczna. Rudowski R. (red.). Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012, 137-152. 2. Trzos A.: Teleinformatyka w ratownictwie medycznym. „Na Ratunek”, 1/09, 64-67. 3. J. Zubrzycki, T. Małecka-Massalska, Telemedycyna- medycyna i technika w walce o nasze zdrowie, Zdrowie Publiczne 2010;120(4):421-425.

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Bartosz Bujko
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	bbujko940@interia.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.26.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	BADANIA FIZYKALNE
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obieralne
Moduł / specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	III
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	mgr Anna Gryciak

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	10	III/VI	2
ćwiczenia	20	III/VI	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone zajęcia z zakresu anatomii, fizjologii z elementami fizjologii klinicznej, neurologii, chorób wewnętrznych, pediatrii, chirurgii, urologii, ortopedii i traumatologii.

4. Cele kształcenia

C1 – Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej: zakresu i charakteru badań fizykalnych dla celów pielęgnowania, interpretowania uzyskanych wyników badania fizykalnego, różnic w badaniu fizykalnych dzieci i dorosłych. Przygotowanie studenta w zakresie umiejętności do: przygotowania pacjenta do badania fizykalnego

C2 – Wykonywania badania fizykalnego poszczególnych narządów i układów u dorosłego i dziecka.

C3 – Kształtowanie postawy studenta do pogłębiania wiedzy i doskonalenia umiejętności oceny stanu zdrowia za pomocą badania fizykalnego

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza absolwent zna i rozumie ;	

W_01	anatomiczne podstawy badania fizykalnego;	K_W07
W_02	podstawowe normy rozwojowe w badaniu fizykalnym dziecka;	K_W122
W_03	zasady badania podmiotowego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i świadczeń medycznych innych niż medyczne czynności ratunkowe;	K_W145
W_04	zasady badania fizykalnego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i udzielania świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe;	K_W146
W_05	zasady oceny stanu pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania i podjęcia albo odstąpienia od nich, w tym w przypadku rozpoznania śmierci;	K_W175
W_06	zasady monitorowania czynności układu oddechowego i układu krążenia metodami nieinwazyjnymi;	K_W191
Umiejętności absolwent potrafi;		
U_01	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta	K_U53
U_02	Dostosować sposób postępowania do wieku dziecka	K_U54
U_02	przeprowadzać wywiad medyczny z pacjentem dorosłym w zakresie niezbędnym do podjęcia medycznych czynności ratunkowych;	K_U55
U_03	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu;	K_U58
	monitorować czynność układu krążenia metodami nieinwazyjnymi;	K_U62
U_04	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi;	K_U66
	planować własną aktywność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy;	K_U07
Kompetencje społeczne absolwent jest gotów do;		
K_01	wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Gromadzenie informacji metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego. Analiza dokumentacji medycznej, rozpoznanie stanu zdrowia pacjenta.	1	-
W2	Pacjent jako podmiot w badaniu fizykalnym. Zakres badania fizykalnego.	2	-
W3	Zakres i charakter badania fizykalnego u dzieci. Dokumentowanie wyników badania.	3	-
W4	Zakres i charakter badania fizykalnego u dorosłych. Dokumentowanie wyników badania.	4	-
	Razem liczba godzin wykładów	10	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Badania fizykalne w ocenie stanu układu oddechowego. Dokumentowanie wyników badania.	3	-
C2	Badania fizykalne w ocenie stanu układu pokarmowego. Dokumentowanie wyników badania	2	-

C3	Badanie jamy brzusznej. Dokumentowanie wyników badania.	2	-
C4	Badania fizykalne w ocenie stanu układu krążenia i serca. Dokumentowanie wyników badania	3	-
C5	Ocena stanu skóry i błon śluzowych. Dokumentowanie wyników badania	2	-
C6	Ocena stanu narządów zmysłu. Dokumentowanie wyników badania	1	-
C7	Ocena stanu układu mięśniowo-szkieletowego. Dokumentowanie wyników badania	2	-
C8	Ocena stanu narządów płciowych. Dokumentowanie wyników badania	1	-
C09	Ocena stanu układu moczowego. Dokumentowanie wyników badania	1	-
C10	Ocena stanu układu nerwowego. Dokumentowanie wyników badania. Dokumentacja kliniczna pacjenta.	2	-
C11	Badanie gruczołu piersiowego. Dokumentowanie wyników badania.	1	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	-

8. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykład słowno graficzny	projektor
Ćwiczenia	M5-ćwiczenia laboratoryjne, metoda symulacji analiza przypadku	Tablica multimedialna, opisy przypadków, tablica suchościeralna, symulacja danej sytuacji

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	F2 obserwacja w trakcie wykładu	P1 zaliczenie z oceną pisemne - test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F2 obserwacja / aktywność F5 ćwiczenia sprawdzające umiejętności	P3 ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia		
	F2	P1	F5	F2	P3
od W_01do W_04	x	x			
od U_01do U_11			x	x	x

K_01	x	x	x	x	x
------	---	---	---	---	---

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. Egzamin odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;
- 3,0 – 69% - 60%;
- 2,0 – poniżej 60%

zaliczenie poprawkowe odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena z ćwiczeń sprawdzających. Rozkład procentowy ocen:

- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 50%
- ćwiczenia sprawdzające – 50%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. praca pisemna i/lub prezentacja multimedialna 50% oraz kolokwium zaliczeniowe 50%.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		

przygotowanie do zaliczenia	10	
Czytanie literatury	10	
suma godzin:	50	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Kokot F. Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych. Wyd. PZWL, Warszawa 2015, wydanie I
2. Zespół Advanced Life Support Group (red. wyd. pol. Jakubaszko J.). Medycyna ratunkowa - nagłe zagrożenia zdrowotne pochodzenia wewnętrznego. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2014, wydanie 2.
3. Mattu A., Brady W. (red. wyd. pol. Wranicz J.K.). EKG w medycynie ratunkowej 2. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2011, wydanie 1.
4. Dyk D. (red) Badanie fizykalne w pielęgniarstwie. WL PZWL, Warszawa, 2014.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Hryniewiecki T. (red.) Stany nagłe 3. Wyd. Medical Tribune Polska, Warszawa 2014, wydanie 3.
2. Sosada K. Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych. Wyd. PZWL, Warszawa 2016, wydanie I
3. Allan M., Spencer J. (red. wyd. pol. Kokot F). Crash Course – wywiad i badanie przedmiotowe. Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2005, wydanie 1.
4. Lynn S. Bickley. Przewodnik Bates po badaniu przedmiotowym i podmiotowym. Wydawnictwo Termedia, Poznań, 2014.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Anna Gryciak
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.27.1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Interpretacja wyników badań laboratoryjnych
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obieralne
Moduł/specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	3
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	10	III / 6	2
ćwiczenia	20	III/6	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty: fizjologia z elementami fizjologii klinicznej, biochemia z elementami chemii,

4. Cele kształcenia

C1 – przekazanie wiedzy na temat materiału pobieranego do badań, wie jakie czynniki przedlaboratoryjne wpływają na uzyskiwane wyniki, wie jak zinterpretować wyniki podstawowych badań laboratoryjnych, zna możliwości i ograniczenia przydatności wyników badań laboratoryjnych w stanach nagłych;
C2 - doskonalenie umiejętności pobrania materiału do badań, zinterpretowania wyników podstawowych badań laboratoryjnych w stanach nagłych;
C3 – kształtowanie gotowości do współpracy z lekarzem, pielęgniarką i diagnostą laboratoryjnym dla dobra pacjenta.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza – student zna i rozumie:		
W_01	Medyczne czynności ratunkowe i świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe podejmowane przez ratownika medycznego	K_W01

W_02	mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowia i życia	K_W137
W_03	zasady monitorowania pacjentów w SOR w aspekcie diagnostyki laboratoryjnej	K_W222
Umiejętności – student potrafi:		
U_01	planować własną aktywność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy	K_U07
U_02	identyfikować błędy i zaniedbania w pracy ratownika medycznego	K_U75
K_03	pobrać krew i zabezpieczyć materiał do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych	K_U104
Kompetencje społeczne - student jest przygotowany do:		
K_01	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym przedstawicieli innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Ostre stany zagrożenia życia, ich przyczyna i przebieg, organizacja badań diagnostycznych w ostrych stanach zagrożenia życia	2	-
W2	Badania w kwasicy ketonowej, kwasicy mleczanowej i ostrej niewydolności nerek	2	-
W3	Badania w ostrej niewydolności wątroby i ostrym zapaleniu trzustki.	2	-
W4	Badania w zaburzeniach metabolicznych i stanach zaburzeń gospodarki węglowodanowej	2	-
W5	Badania w niewydolności oddechowej, niewydolności serca i ostrych zespołach wieńcowych	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	10	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie do zajęć, zasady pracy w laboratorium analitycznym, przepisy BHP. Gospodarka węglowodanowo-lipidowa. Diagnostyka zaburzeń przy użyciu testów paskowych i aparatury pomiarowej do diagnostyki przesiewowej.	4	-
W2	Oznaczenie stężenia : glukozy , cholesterolu całkowitego, trójglicerydów. Diagnostyka zaburzeń przy użyciu testów opartych na technikach spektrofotometrycznych. Enzymatyczne oznaczanie: glukozy, cholesterolu całkowitego i trójglicerydów. Porównanie wyników z oznaczeniami wykonanymi na ćwiczeniu	4	-
W3	Diagnostyka zaburzeń metabolicznych na przykładzie wybranych parametrów i technik diagnostycznych. Wykonanie enzymatycznego oznaczenia poziomu kwasu moczowego przy użyciu spektrofotometru. Wykonanie oznaczeń kwasu mlekowego przy użyciu testów paskowych	4	-

W4	Laboratoryjna diagnostyka chorób nerek w oparciu o ocenę osadu moczu oraz wykonanie oznaczeń stężenia glukozy i białka w moczu. Ocena wyników.	4	-
W5	Rozmaz krwi obwodowej wykonany na automatycznym analizatorze typu 5 DIFF oraz rozmaz "ręczny". Wykonanie i porównanie.	4	-
	Razem liczba godzin wykładów	20	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor multimedialny

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P2 - test sprawdzający wiedzę
ćwiczenia	F 2 – obserwacja/aktywność	P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia
	P2	P3
W_01	x	
W_02	x	
W_03	x	
U_01		x
U_02		x
U_03		x
K_01		x

9.Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest zrealizowanie zajęć i otrzymanie pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń

Kryteria przyznawania oceny z testu:

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;

- **4,0** – 87% - 80%;
- **3,5** – 79% - 70%;
- **3,0** – 69% - 60%;
- **2,0** – poniżej 60%

Ćwiczenia. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną powstałą z ocen uzyskanych podczas ćwiczeń.

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

Zaliczenie poprawkowe odbywa według takich samych zasad.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie do zaliczenia	10	
Czytanie literatury przedmiotu	10	
suma godzin:	50	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. "Diagnostyka laboratoryjna" pod red. A. Dembińskiej-Kieć i J.W. Naskalskiego
2. B.Solnica , Dembińska-Kieć Diagnostyka laboratoryjna z elementami biochemii klinicznej wyd.5, Wydawnictwo: Edra Urban & Partner 2022

Literatura zalecana / fakultatywna:

Wojciech Gernand DIAGNOSTYKA LABORATORYJNA REPETYTORIUM CZ. 1, MedPharm Wrocław 2010

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Iwona Ratuszniak
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.27.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Diagnostyka EKG
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obieralne
Moduł/specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	III
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	lic. Łukasz Kościukiewicz

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	10	III/VI	2
ćwiczenia	20	III/VI	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość zagadnień z zakresu anatomii, fizjologii.

4. Cele kształcenia

C1 - Student zna i rozumie podstawy elektrofizjologii serca, zasady rejestracji zapisu EKG oraz kryteria interpretacji podstawowych zaburzeń rytmu i przewodzenia, z uwzględnieniem stanów zagrożenia życia.
C2 - Student potrafi prawidłowo przygotować pacjenta, wykonać zapis EKG w różnych konfiguracjach odprowadzeń oraz dokonać wstępnej interpretacji wyniku w kontekście objawów klinicznych pacjenta.
C3 - Student potrafi podejmować decyzje o dalszym postępowaniu medycznym w oparciu o wynik badania EKG, zachowując zasady etyki zawodowej i bezpieczeństwa pacjenta, a także wykazuje potrzebę stałego aktualizowania i pogłębiania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności zawodowych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Zna budowę i funkcje układu przewodzącego serca oraz zasady powstawania zapisu EKG.	K_W09, K_W12
W_02	Zna standardowe odprowadzenia EKG oraz zasady prawidłowej rejestracji badania.	K_W01, K_W12, , K_W57

W_03	Zna kryteria interpretacji zapisu EKG w stanach nagłych, w tym w zaburzeniach rytmu, przewodzenia i niedokrwienia mięśnia sercowego.	K_W01, K_W09, , K_W137, K_W145, K_W146, K_W147
Umiejętności		
U_01	Potrafi przygotować pacjenta i aparat do rejestracji zapisu EKG w warunkach przedszpitalnych i szpitalnych.	K_U80, K_U62
U_02	Potrafi wykonać zapis EKG w różnych konfiguracjach odprowadzeń zgodnie z procedurami medycznymi.	K_U61
U_03	Potrafi rozpoznać w zapisie EKG podstawowe nieprawidłowości wymagające pilnej interwencji medycznej.	K_U01, K_U11, K_U25, K_U75, K_U62, K_U07, K_U80,
Kompetencje społeczne		
K_01	Zachowuje zasady etyki zawodowej oraz bezpieczeństwa pacjenta podczas wykonywania badania EKG.	K_K03, K_K05
K_02	Jest gotów do podejmowania decyzji o dalszym postępowaniu medycznym w oparciu o wynik badania EKG.	K_K05
K_03	Wykazuje potrzebę stałego aktualizowania i pogłębiania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności zawodowych w zakresie diagnostyki EKG.	K_K01, K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Podstawy elektrofizjologii.	3	
W2	Rytm zatokowy i jego zaburzenia.	4	
W3	Niedokrwienie i martwica mięśnia sercowego.	3	
	Razem liczba godzin wykładów	10	

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Podstawy analizy i interpretacji zapisu EKG cz. 1 - częstość, miarowość, pochodzenie rytmu, oś elektryczna	5	
C2	Podstawy analizy i interpretacji zapisu EKG cz. 2 - bloki i zaburzenia przewodzenia, arytmie, cechy niedokrwienia	5	
C3	Analiza i interpretacja EKG w kontekście przypadków klinicznych.	5	
C4	Podsumowanie i utrwalenie wiadomości.	5	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 - wykład informacyjny	Tablica multimedialna
Ćwiczenia	M2 - analiza przypadku M5 - metoda praktyczna	Tablica multimedialna, opis przypadku, flipchart, pisaki, zapisy EKG

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	F1 – test pisemny	
Ćwiczenia	F1* – sprawdzian praktyczny (pisemny) F2 – obserwacja / aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się 3 elementy: 11. Ocena uzyskana z F1 12. Ocena uzyskana z F1* 13. Ocena uzyskana z F2

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	F1	F1*	F2	P3
W_01	x	x		x
W_02	x	x		x
W_03	x	x		x
U_01		x	x	x
U_02		x	x	x
U_03		x	x	x
K_01			x	x
K_02			x	x
K_03			x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Do zaliczenia może przystąpić student, który realizował wszystkie przewidziane programem studiów godziny ćwiczeń, zaliczenie części wykładowej przedmiotu – test składający się z 20 zadań (pytania zamknięte jednokrotnego wyboru, zadania otwarte)

Kryteria przyznawania oceny z testu pisemnego:

Ocena	Wartość procentowa punktów uzyskanych z testu
5.0	100 % – 95 %
4.5	94 % - 88 %
4.0	87 % - 80 %
3.5	79 % - 70 %
3.0	69 % – 60 %
2.0	Poniżej 60 %

Ćwiczenia

Do zaliczenia może przystąpić student, który realizował wszystkie przewidziane programem studiów godziny ćwiczeń oraz uzyskał zaliczenie z części wykładowej.

Zaliczenie części ćwiczeniowej przedmiotu polega na przeprowadzeniu analizy i interpretacji wylosowanego zapisu EKG oraz sformułowaniu pisemnego opisu badania, zgodnie z ustalonymi zasadami.

Punktacja dla każdego zadania określona jest według klucza odrębnego dla każdego przypadku.

Maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania wynosi 10.

Pozytywną ocenę otrzymuje student, który zaliczy zadanie w minimum 60%, tj. uzyska 6 punktów.

Błędne rozpoznanie lub nieprawidłowa interpretacja zapisu skutkuje niezaliczeniem zadania oraz uzyskaniem przez studenta oceny niedostatecznej.

Kryteria przyznawania oceny końcowej.

Przyznawanie oceny końcowej P3 odbywa się po ustaleniu średniej arytmetycznej ocen uzyskanych z ocen F1, F1* i F2.

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	30
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do testów pisemnych	5	
przygotowanie do sprawdzianu praktycznego	5	
przygotowanie do ćwiczeń	5	
zapoznanie z literaturą	5	
suma godzin:	50	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	

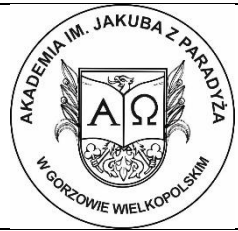
12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. <i>Interpretacja EKG. Kurs podstawowy</i>, Małgorzata Kurpesa, Bartosz Szafran, wyd. PZWL Warszawa 2018. 2. <i>EKG Łatwo Zrozumieć</i>, Jacek Gajek, Piotr Salomon, Dorota Zyśko, wyd. Edra Urban&Partner., Wrocław 2023. 1. <i>Kompendium rozpoznań elektrokardiograficznych</i>. Stanowisko grupy ekspertów Sekcji Elektrokardiologii Nieinwazyjnej i Telemedycyny Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego 2016.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. <i>EKG jasno i zrozumiale</i>, Houghton A. R., Gray D. Wydawnictwo α-medica Press, Bielsko Biała 2017. 2. <i>EKG Przypadki do samodzielnej interpretacji</i>, Houghton A. R., Gray D. Wydawnictwo α-medica Press, Bielsko Biała 2012.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Łukasz Kościukiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.28.1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	TRANSPLANTOLOGIA I KRWIOLECZNICTWO
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obieralne
Moduł/specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	III
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	10	III/6	2
ćwiczenia	20	III/6	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczenie przedmiotów: Anatomia, Fizjologia z elementami fizjologii klinicznej

4. Cele kształcenia

- C1 - Zapoznanie studentów z zasadami transplantologii klinicznej oraz podstawami prawnymi pobierania i przeszczepiania narządów.
- C2 - Przekazanie wiedzy o krwiolecznictwie – zasadach przetaczania krwi i preparatów krwiopochodnych oraz rozpoznawaniu powikłań.
- C3 - Rozwijanie praktycznych umiejętności prowadzenia procedur związanych z transfuzją i przygotowaniem pacjenta do zabiegów transplantacyjnych.
- C4 - Uświadomienie studentom ograniczeń kompetencyjnych ratownika medycznego i konieczności współpracy z innymi specjalistami.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	zna medyczne czynności ratunkowe i świadczenia zdrowotne udzielane przez ratownika medycznego;	K_W01
W_02	zna mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowotnych w kontekście transplantologii i krwiolecznictwa;	K_W137

W_03	zna zasady monitorowania stanu pacjenta w SOR.	K_W222
Umiejętności		
U_01	potrafi planować własną aktywność edukacyjną i stale doskonalić swoje umiejętności;	K_U07
U_02	potrafi przeprowadzać analizę ewentualnych działań niepożądanych podczas udzielania świadczeń;	K_U64
U_03	potrafi podawać produkty lecznicze w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego.	K_U68
Kompetencje społeczne		
K_01	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia zawodowe, korzysta z pomocy ekspertów i specjalistów.	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Podstawy transplantologii	2	
W2	Proces kwalifikacji do przeszczepu	2	
W3	Krwiolecznictwo – podstawy	2	
W4	Powikłania w transfuzji i transplantologii	2	
W5	Aspekty prawne i etyczne	2	
	Razem liczba godzin wykładów	10	...

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Przygotowanie pacjenta do transfuzji	4	
C2	Monitorowanie pacjenta	4	
C3	Postępowanie w przypadku powikłań	4	
C4	Symulacje transplantologiczne	4	
C5	Warsztat etyczno-prawny	4	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	...

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M4 – metoda problemowa	projektor
Ćwiczenia	M5 - ćwiczenia dydaktyczne	projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	P1 wejściówka	
Ćwiczenia	F1 obserwacja podczas zajęć / aktywność	P2 test sprawdzający wiedzę z całego przedmiotu

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia	
	P1	F1	P2
W_01	X	X	X
W_02	X	X	X
W_03	X	X	X
U_01	X	X	X
U_02	X	X	X
U_03	X	X	x
K_01	X	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ćwiczenia

Warunkiem uzyskania zaliczenia wykładów jest uzyskanie pozytywnej oceny ze wszystkich wejściówek. Warunkiem uzyskania zaliczenia ćwiczeń jest uzyskanie pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń.

Kryteria przyznawania oceny z testu

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;
- 3,0 – 69% - 60%;
- 2,0 – poniżej 60%.

Zaliczenie poprawkowe odbywa się według takich samych zasad i kryteriów.

Warunkiem uzyskania zaliczenia poprawkowego ćwiczeń jest odrobienie brakujących zajęć w terminie wyznaczonym przez prowadzącego oraz napisanie pracy na ocenę pozytywną wg kryteriów podanych powyżej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	10	
Przygotowanie do zaliczenia	10	
suma godzin:	50	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Ustawa z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów
2. Szczeklik, A., Gajewski, P. (red.), Interna Szczeklika, rozdziały: transfuzje, transplantologia. Medycyna Praktyczna, Kraków, wyd. bieżące.
3. Rowiński, W. (red.), Transplantologia kliniczna. Warszawa: PZWL, 2016.
4. Łętowska, M., Brojer, E., Krwiolecznictwo. Zasady stosowania składników krwi i preparatów krwiopochodnych. Warszawa: PZWL, 2017..

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Jurczyk, A., Podstawy transfuzjologii klinicznej. Warszawa: PZWL, 2020.
2. World Health Organization, Blood Transfusion Safety. Guidelines for the Clinical Use of Blood, Geneva 2010.
3. International Society of Blood Transfusion (ISBT) – aktualne rekomendacje i raporty.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Rafał Gajda
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	pwd.rafałgajda@gmail.com
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.28.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	PROTOKOŁY RATUNKOWE W ULTRASONOGRAFII
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obieralne
Moduł/specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	III
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	MGR RAFAŁ GAJDA

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	10	III/6	2
ćwiczenia	20	III/6	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji. Zaliczone przedmioty: anatomia, fizjologia z elementami fizjologii klinicznej, diagnostyka obrazowa

6. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie wiedzy z zakresu podstaw fizycznych ultrasonografii i zasad działania aparatów USG.
C2 - Nauczenie interpretacji obrazów ultrasonograficznych typowych dla stanów nagłego zagrożenia zdrowotnego.
C3 - Opanowanie praktycznych umiejętności wykonywania badań USG w protokołach ratunkowych (FAST, eFAST, BLUE, RUSH, RADiUS).
C4 - Rozwijanie umiejętności współpracy w zespole oraz podejmowania decyzji klinicznych na podstawie badania USG.
C5 - Kształtowanie odpowiedzialności etycznej i prawnej związanej z wykorzystaniem USG w ratownictwie medycznym

7. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
----------------------------------	--------------------------------	---

Wiedza		
W_01	zna medyczne czynności ratunkowe i świadczenia zdrowotne udzielane przez ratownika medycznego;	K_W01
W_02	zna mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowotnych;	K_W137
W_03	zna zasady monitorowania stanu pacjenta w SOR;	K_W222
W_04	zna zasady diagnostyki za pomocą badań obrazowych, w tym USG	K_W237
Umiejętności		
U_01	potrafi planować własną aktywność edukacyjną i stale doskonalić swoje umiejętności;	K_U07
U_02	potrafi ułożyć pacjenta do badania obrazowego oraz monitorować jego stan;	K_U51
U_03	potrafi monitorować czynności życiowe pacjenta podczas diagnostyki obrazowej;	K_U80
U_04	potrafi wiązać obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z sytuacją kliniczną pacjenta.	K_U85
Kompetencje społeczne		
K_01	potrafi organizować pracę własną i współpracować w zespole;	K_K04
K_02	kieruje się dobrem pacjenta, poszanowaniem godności i praw człowieka.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Podstawy ultrasonografii – fizyczne aspekty fal ultradźwiękowych, artefakty w obrazowaniu.	2	
W2	Budowa aparatu USG i głowic – rodzaje głowic, ustawienia i parametry obrazu.	1	
W3	Anatomia ultrasonograficzna – jama brzuszna, klatka piersiowa, serce i duże naczynia.	2	
W4	Protokoły ratunkowe USG – FAST, eFAST, BLUE, RUSH, RADiUS – wskazania, schematy, interpretacja.	3	
W5	Obrazy patologiczne – wolny płyn, odma opłucnowa, tamponada serca, obrzęk płuc, tętniak aorty, zakrzepica żył głębokich.	2	
	Razem liczba godzin wykładów	10	...

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Obsługa aparatu USG – praktyka ustawień, regulacja obrazu.	2	
C2	Ćwiczenia na fantomach i pacjentach standaryzowanych – nauka wykonywania protokołów FAST, eFAST.	6	
C3	Protokoły płucne i sercowe – BLUE, RUSH – identyfikacja zmian patologicznych.	6	
C4	Symulacje kliniczne – wykorzystanie USG w scenariuszach stanów nagłych.	4	

C5	Analiza przypadków – interpretacja obrazów USG, decyzje kliniczne.	2	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	...

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M4 – metoda problemowa	projektor
Ćwiczenia	M5 – pokaz z instruktażem, ćwiczenia praktyczne	Projektor, aparat USG, fantom

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	P1 wejściówka	
Ćwiczenia	F1 obserwacja podczas zajęć / aktywność	P5 prezentacja umiejętności

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia	
	P1	F1	P5
W_01	X	X	X
W_02	X	X	X
W_03	X	X	X
W_04	X	X	X
U_01	X	X	X
U_02	X	X	X
U_03	X	X	X
U_04	X	X	x
K_01	X	X	X
K_02	X	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ćwiczenia

Warunkiem uzyskania zaliczenia wykładów jest uzyskanie pozytywnej oceny ze wszystkich wejściówek. Warunkiem uzyskania zaliczenia ćwiczeń jest uzyskanie pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń.

Kryteria przyznawania oceny z ćwiczeń:

Podczas zaliczenia ćwiczeń student losuje 3 projekcje, które będzie musiał uzyskać aparatem USG.

Uzyskanie wszystkich 3 projekcji – ocena 5.0

Uzyskanie 2 projekcji z 3 – ocena 4.0

Uzyskanie 1 projekcji z 3 – ocena 3.0

Zaliczenie poprawkowe odbywa się według takich samych zasad i kryteriów.
Warunkiem uzyskania zaliczenia poprawkowego ćwiczeń jest odrobienie brakujących zajęć w terminie wyznaczonym przez prowadzącego oraz napisanie pracy na ocenę pozytywną wg kryteriów podanych powyżej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Zapoznanie z literaturą	10	
Przygotowanie do zaliczenia	10	
suma godzin:	50	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Wujtewicz, M., Nadolny, K. i wsp., POCUSy. Protokoły ultrasonograficzne w stanach zagrożenia życia. Warszawa: PZWL, 2023.
2. Kasperczak, J., Ultrasonografia w stanach zagrożenia życia i intensywnej terapii. Warszawa: PZWL, 2022.

Literatura zalecana / fakultatywna:

4. Ma, O., Mateer, J., Emergency Ultrasound. McGraw Hill, 2019.
5. Volpicelli, G., Elbarbary, M., International Evidence-Based Recommendations for Point-of-Care Lung Ultrasound. Intensive Care Medicine, 2012.
6. Lewiss, R.E., Point-of-Care Ultrasound. Elsevier, 2019.
7. Aktualne wytyczne European Society for Emergency Medicine (EUSEM) i American College of Emergency Physicians (ACEP) dotyczące zastosowania USG w stanach nagłych.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Rafał Gajda
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	pwd.rafałgajda@gmail.com
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.29.1

KARTA ZAJĘĆ

Informacje ogólne

Nazwa zajęć	LECZENIE BÓLU W RATOWNICTWIE MEDYCZNYM
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obieralne
Moduł/specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	III
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	MGR ROBERT ZENKA

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	10	III/VI	2
ćwiczenia	20	III/VI	

3. Wymagania wstępne z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zdobyta wiedza z zakresu zajęć z biochemii, fizjologii i farmakologii

4. Cele kształcenia

C1 – Rozszerzenie wiedzy studentów ratownictwa medycznego w zakresie postępowania przeciwbólowego.
C2 – Rozwinięcie umiejętności niezbędnych do udzielania świadczeń zdrowotnych w zakresie postępowania przeciwbólowego.
C3 – Kształtowanie postawy wrażliwości na cierpienie, poszanowania praw drugiego człowieka

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektu kierunkowego

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna metody wdrożenia leczenia przeciwbólowego przez ratownika medycznego z uwzględnieniem farmakoterapii dzieci.	K_W139
W_02	Student zna skale oceny bólu i metody ograniczania bólu.	K_W140
W_03	Student zna stany nagłego zagrożenia zdrowotnego w chorobach nowotworowych oraz postępowanie przedszpitalne i w SOR w przypadku takich zagrożeń	K_W210

Umiejętności		
U_01	Student potrafi planować własną aktywność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy	K_U07
U_02	Student potrafi ocenić i opisać stan somatyczny i psychiczny pacjenta.	K_U63
U_03	Student potrafi przeprowadzać analizę ewentualnych działań niepożądanych poszczególnych produktów leczniczych oraz interakcji między nimi.	K_U64
U_04	Student potrafi monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi.	K_U66
U_05	Student potrafi obliczać dawki produktów leczniczych oraz przygotować do podania i podawać produkty lecznicze pacjentowi	K_U67
U_06	Student potrafi podawać produkty lecznicze w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, w tym anestetyczne, zwiotczające analgetyczne, wpływające na profil krzepnięcia krwi, fibrynolityki, aminy presyjne oraz wybrane antybiotyki	K_U68
U_07	Student potrafi identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego	K_U75
U_08	Student potrafi stosować leczenie przeciwbólowe.	K_U77
U_09	Student potrafi oceniać stopień nasilenia bólu według znanych skal.	K_U78
Kompetencje społeczne		
K_01	Student gotowy jest do wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw	K_K03
K_02	Student gotowy jest do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunami.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Podstawy patofizjologii bólu.	2	-
W2	Ocena nasilenia bólu za pomocą różnych skal.	2	-
W3	Zasady stosowania leków przeciwbólowych, drabina analgetyczna WHO.	2	-
W4	Nieopiodowe leki przeciwbólowe.	2	-
W5	Opiodowe leki przeciwbólowe.	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	10	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Analgezja multimodalna w leczeniu bólu.	4	-
C2	Podstawy prawne i możliwości stosowania leków przeciwbólowych przez ratowników medycznych.	1	-
C3	Farmakoterapia bólu u dzieci.	2	-
C4	Farmakoterapia bólu u kobiet ciężarnych, karmiących oraz u osób w podeszłym wieku.	1	-

C5	Zasady postępowania w bólach pourazowych oraz nowotworowych .	2	-
C6	Monitorowanie postępowania przeciwbólowego. Zagrożenia i przeciwdziałania w przypadku przedawkowania leków stosowanych w terapii bólu.	2	-
C7	Postępowanie w ostrym bólu w praktyce ratownika medycznego	2	
C8	Postępowanie w najczęściej występujących zespołach bólowych	2	
C9	Postępowanie przeciwbólowe u pacjentów w szczególnych sytuacjach klinicznych	2	
C10	Niefarmakologiczne metody uśmierzania bólu.	2	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 - wykład informacyjny	projektor
Zajęcia praktyczne	M2 - analiza przypadku	Tablica suchościeralna, flipchart, pisaki,

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P2- kolokwium pisemne
Zajęcia praktyczne	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność	P3 – ocena podsumowująca z F2

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Zajęcia praktyczne	
	P2	F2	P3
W_01	x		x
W_02	x		x
W_03	x		x
U_01		x	x
U_02		x	x
U_03		x	x
U_04		x	x
U_05		x	x
U_06		x	x

U_07		x	x
U_08		x	x
U_09		x	x
K_01	x	x	x
K_02	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Zaliczenie odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;
- 3,0 – 69% - 60%;
- 2,0 – poniżej 60%

Zaliczenie poprawkowe odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną ocen uzyskanych podczas zajęć

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. przygotowanie referatu, prezentacji multimedialnej na zadany temat oraz odbycie rozmowy podsumowującej przedmiot.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		

liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Zapoznanie się z literaturą.	10	
Przygotowanie do zaliczenia	10	
suma godzin:	50	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Wordliczek J., Dobrogowski J.(red.) : Leczenie bólu. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2012
2. Wordliczek J., Dobrogowski J.(red.) : Leczenie bólu pochodzenia nienowotworowego. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 20128
3. Farmakologia i farmakoterapia dla ratowników medycznych” Mitreęga K.A. , Krzemiński T.F.; Elsevier Urban & Partner, 2017.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Hurford W. (red.): Intensywna terapia. Medycyna praktyczna, Kraków 2003
2. Szreter T.(red.): Intensywna terapia. PZWL, Warszawa 2002

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Robert Zenka
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	robzen@wp.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.29.2

KARTA ZAJĘĆ

Informacje ogólne

Nazwa zajęć	PODSTAWY OPIEKI PALIATYWNEJ
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obieralne
Moduł/specjalizacja	Nauki kliniczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	Polski
Rok studiów	III
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	10	III/VI	2
ćwiczenia	20	III/VI	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczenie przedmiotów: Fizjologia z elementami patofizjologii, Psychologia w ratownictwie, Choroby wewnętrzne i badanie fizykalne, Farmakologia, Neurologia, Onkologia, Podstawowe zabiegi medyczne i techniki zabiegów.
Zaliczenie praktyk śródrocznych: Oddział Chorób Wewnętrznych, Neurologia.
Zaliczenie praktyki zawodowej Zespół Ratownictwa Medycznego.

4. Cele kształcenia

- C1** - Przekazanie studentom wiedzy z zakresu geriatry oraz medycyny paliatywnej niezbędnej do realizacji zadań zawodowych ratownika medycznego.
- C2** - Kształtowanie umiejętności wykonywania czynności medycznych w zakresie przewidzianym dla ratownika medycznego wobec osób w wieku podeszłym i chorych terminalnie adekwatnie do ich stanu i ograniczeń wynikających z procesu starzenia.
- C3** - Wskazanie studentom ważności rozwijania u siebie szeroko rozumianej empatii jako podstawy do zrozumienia stanu emocjonalnego, efektywnego komunikowania się i reagowania na potrzeby osób w wieku podeszłym oraz chorych terminalnie.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego

Wiedza		
W_01	Student zna i rozumie uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych nowotworów.	K_W134
W_02	Student zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w opiece paliatywnej oraz najczęstsze problemy medycyny paliatywnej.	K_W135
W_03	Student zna i rozumie zasady postępowania ratunkowego w przypadku pacjenta w stanie terminalnym.	K_W136
W_04	Student zna i rozumie metody wdrożenia leczenia przeciwbólowego przez ratownika medycznego z uwzględnieniem farmakoterapii dzieci.	K_W139
W_05	Student zna i rozumie skale oceny bólu i metody ograniczania bólu.	K_W140
W_05	Student zna i rozumie stany nagłego zagrożenia zdrowotnego w chorobach nowotworowych oraz postępowanie przedszpitalne i w SOR w przypadku takich zagrożeń	K_W210
Umiejętności		
U_01	Student potrafi planować własną aktywność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy;	K_U07
U_02	Student potrafi ocenić i opisać stan somatyczny i psychiczny pacjenta.	K_U63
U_03	Student potrafi przeprowadzać analizę ewentualnych działań niepożądanych poszczególnych produktów leczniczych oraz interakcji między nimi.	K_U64
U_04	Student potrafi monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi.	K_U66
U_05	Student potrafi obliczać dawki produktów leczniczych oraz przygotować do podania i podawać produkty lecznicze pacjentowi.	K_U67
U_06	Student potrafi identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego.	K_U75
U_08	Student potrafi stosować leczenie przeciwbólowe.	K_U77
U_08	Student potrafi oceniać stopień nasilenia bólu według znanych skal.	K_U78
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotów do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01
K_02	Student jest gotów do wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03
K_03	Student jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunami	K_K05
K_04	Student jest gotów do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenia do przedmiotu: zakres tematyczny, literatura, warunki i formy zaliczenia. Wprowadzenie podstawowych pojęć.	2	

W2	Medycyna paliatywna – podstawowe informacje, cele i założenia Filozofia opieki paliatywnej. Pojęcie tanatologii. Emocjonalne aspekty aktu umierania. Psychologiczne fazy umierania wg Elizabeth Kubler-Ross. Punkt „bez powrotu” w opiece paliatywnej.	2	
W3	Ból w opiece paliatywnej. Pojęcie bólu wszechogarniającego. Rodzaje i ocena bólu. Zasady leczenia bólu nowotworowego, drabina analgetyczna WHO. Leczenie inwazyjne bólu. Leki stosowane w leczeniu bólu nowotworowego. Działania uboczne leków. Metody psychologiczne łagodzenia bólu.	2	
W4	Objawy ze strony układu pokarmowego i oddechowego w terminalnym okresie choroby nowotworowej. Zespół wyniszczenia w przebiegu choroby nowotworowej. Owrzodzenia odleżynowe. Zmęczenie w przebiegu choroby przewlekłej. Zaburzenia psychiczne u chorych objętych opieką paliatywną. Stany nagłe u chorych w opiece paliatywnej.	2	
W5	Wsparcie emocjonalne i psychospołeczne chorych. Wsparcie rodzin pacjentów. Opieka duchowa. Problemy etyczne w medycynie paliatywnej. Prawa chorych objętych opieką paliatywną.	2	
	Razem liczba godzin wykładów	10	

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Całościowa ocena pacjenta paliatywnego. Analizowanie dokumentacji medycznej chorego. Rozpoznawanie problemów człowieka w stanie terminalnym.	3	
C2	Komunikowanie się z pacjentem terminalnym w zależności od stanu zdrowia i sprawności (sposoby, zasady, bariery, sposoby pokonywania barier).	3	
C3	Opieka paliatywna sprawowana w systemie opieki zdrowotnej w ramach ubezpieczenia zdrowotnego w NFZ. Opieka sprawowana w systemie pomocy społecznej: DPS, Miejski Dzienny Dom Pomocy Społecznej, Ośrodek Wsparcia dla Osób Starszych. Udzielanie porad osobie starszej i jej rodzinie w zakresie uzyskania niezbędnej pomocy instytucjonalnej i pozainstytucjonalnej w obszarze usług opiekuńczych nad osobami starszymi.	3	
C4	Podstawowe objawy u pacjentów z zaawansowaną chorobą nowotworową. Badanie chorego w zaawansowanym okresie choroby nowotworowej, ustalanie planu postępowania uwzględniającego wybory chorego, prowadzenie obserwacji.	3	
C5	Zasady wyboru leków stosowanych w leczeniu objawów. Zasady przeliczania dawek leków opioidowych. Drogi podawania leków u chorych z zaburzeniami połykania i nieprzytomnych w warunkach domowych. Sposoby podawania leków drogą podskórną.	3	
C6	Możliwości wsparcia chorych terminalnie i ich rodzin - działalność hospicjum i poradni medycyny paliatywnej. Rola wolontariatu w opiece paliatywnej.	3	

	Rozpoznawanie objawów zbliżającej się śmierci. Opieka nad chorym umierającym. Proces osierocenia i żałoby - wsparcie rodziny po chorego w obliczu straty.		
C7	Podsumowanie zajęć. Określanie poziomu osiągnięcia efektów kształcenia.	2	
	Razem liczba godzin projektów	20	...

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 – wykład informacyjny M2 – wykład problemowy	Projektor multimedialny, ekran projekcyjny, komputer z dostępem do Internetu, tablica suchościeralna z kompletem markerów.
Ćwiczenia	M2 - analiza przypadku (casestudy), rozwiązywanie problemu, dyskusja na temat doświadczeń w czasie praktyk M5 – analiza dokumentacji medycznej, działania praktyczne, analiza zawartości portali internetowych	Stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu, tablica suchościeralna, mobilna tablica magnetyczna z arkuszami flipchart, magnesy do tablicy magnetycznej, biała elektrostyczna folia suchościeralna, komplet markerów suchościeralnych, komplet markerów do flipchartów, wzory dokumentacji medycznej, atrapy opakowań leków

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P2 – kolokwium
Ćwiczenia	F1 – wejściówka F2 - przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć	P3 – na ocenę końcową składają się oceny formujące: F1 – 50% F2 – 50%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	P2	F1	F2	P3
W_01	x			x
W_02	x			x
W_03	x			x
W_04	x			x
W_05	x			x
U_01		x	x	x
U_02		x	x	x
U_03		x	x	x
U_04		x	x	x
U_05		x	x	x

U_06		x	x	x
U_07		x	x	x
U_08		x	x	x
K_01	x	x	x	x
K_02	x	x	x	x
K_03	x	x	x	x
K_04	x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń.

Kryteria przyznawania oceny z zaliczenia ustnego

Ocena:	Poziom wiedzy, umiejętności, kompetencji personalnych i społecznych:
5,0	znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
4,5	bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
4,0	dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
3,5	zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, ale ze znaczącymi niedociągnięciami
3,0	wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne z licznymi błędami i brakami
2,0	niezadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne

Zaliczenie poprawkowe odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- wejściówki w formie odpowiedzi ustnych – 50% (kryteria przyznawania oceny j.w.)
- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 50%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. praca pisemna 20% i/lub prezentacja multimedialna 30% oraz rozmowa podsumowująca 50%.

Kryteria przyznawania (sposób obliczania) oceny końcowej z zakresu wykładów i ćwiczeń

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
---------------------------	---------------

	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Zapoznanie się z literaturą.	10	
Przygotowanie do zaliczenia	10	
suma godzin:	50	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Gąsowski J, Piotrowicz K. „Geriatrya-wybrane zagadnienia”. Wydawnictwo Medycyna Praktyczna. Kraków 2020; 2. Fal A, Kuriata-Kościelnio E, Witczak I, „Opieka geriatryczna w Polsce”. Wydawnictwo CeDeWu. Warszawa 2016 3. Lepert W: „Praktyczny przewodnik medycyny paliatywnej i opieki wspierającej” Wydawnictwo Via Medica. Gdańsk 2020 4. Lichodziejewska – Niemierko M. : „Leki niezbędne w opiece paliatywnej”. Artykuł poglądowy w kwartalniku Medycyna paliatywna w praktyce 2013; 7, 3-4: 105–11 5. Ciałkowska – Rysz A., Dzierżanowski T.: „Podstawowe zasady farmakoterapii bólu u chorych na nowotwory i inne przewlekłe, postępujące, zagrażające życiu choroby”. Artykuł poglądowy w kwartalniku Medycyna paliatywna 2014; 6(1): 1–6
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Kübler-Ross Elisabeth „Rozmowy o śmierci i umieraniu” Wydawnictwo Media Rodzina 2002 2. Cybulski M., Krajewska-Kuła E. , Kędzióra-Kornatowska K., Waszkiewicz N.: „Psychogeriatrya” PZWL Wydawnictwo Lekarskie. Warszawa 2017 3. Redakcja naukowa: Ciałkowska-Rysz A., De Walden-Gałuszko K.: „Medycyna paliatywna”. PZWL Wydawnictwo Lekarskie. Warszawa 2017 4. Dział III i IV w: Praca zbiorowa „Opiekun osoby starszej” WSiP 2016 5. Talarz D, Wieczorowska-Tobis K, Szwajkiewicz E (red.): Opieka nad osobami przewlekle chorymi, w wieku podeszłym i niesamodzielnymi. Podręcznik dla opiekunów medycznych. PZWL, Warszawa 2010 6. Zasoby Internetu: https://bliskochorego.pl/ http://www.okruszek.org.pl/2020/06/25/o-pomaganiu/nieuleczalna-choroba-jak-wykorzystac-czas/ https://opiekawdomu.info/chory-w-domu/porady-psychologa/co-przezywa-czlowiek-smiertelnie-chory-etapy-odchodzenia-etap-buntu-i-gniewu/ Zakładka „warto przeczytać” w: http://www.hospicjumwagrowiec.pl/

13 – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Robert Zenka
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	robzen@wp.pl
Podpis	